Dzisiaj 16 stron **Wydanie wieczorne** Cena 20 groszy

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chełmikowski
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr. 155 Wydanie P Poznań. środa dnia 7 kwietnia 1937 Rok 32

Poznań, 6 kwietnia.

Nowy budżet i stary

Od 10 lat rok budżetowy państwa i samorządów rozpoczyna się w kwietniu. Wyjątek stanowią tylko koleje i lasy państwowe, z których pierwsze zaczynają swój rok operacyjny w styczniu, a drugie w październiku.

Zatem od paru dni znajdujemy się już w roku budżetowym 1937/8. Wobec tego podajemy ogólną charakterystykę nowego budżetu, uchwalonego ostatecznie przez Sejm 23 marca i ogłoszonego w „Dzienniku Ustaw" 30 marca.

Budżet ten, formalnie zrównoważony, wyraża się po obu stronach cyfrą 2.317 milionów zł. Nie można jednak we wszelkich rozważaniach kierować się samą tylko tą cyfrą, ponieważ jest to cyfra netto, nie obejmująca dochodów i wydatków przedsiębiorstw i monopoli państwowych, a tylko ich wpłaty do skarbu — względnie w pewnych wypadkach deficyty, pokrywane przez skarb —, a po drugie budżet nie zawiera wydatków, objętych planem inwestycyjnym. O tę dwoistość budżetu były namiętne spory w Sejmie i Senacie, ale ostatecznie, zgodnie ze stanowiskiem rządu, została ona utrzymana. Tylko marszałek Sejmu p. Car w swym końcowym przemówieniu zaznaczył, że na przyszłość należałoby wprowadzić jednolitość budżetu.

W tym stanie rzeczy zastosujemy metodę porównawczą, zestawiając nowy budżet ze starym, którego wykonywanie niedawno ukończono. Ten stary budżet miał także dodatek inwestycyjny, a zatem był zbudowany tak samo, jak nowy. Struktura zarówno strony wydatków jak i dochodów jest w obu wypadkach ta sama, więc analiza porównawcza może posłużyć do wysnucia pewnych wniosków.

Nowy budżet jest od starego wyższy o 95 milionów zł. Po stronie wydatków wzrost wykazują: ministerstwo spraw wojskowych o 8 miln, min. spraw wewnętrznych o 4 miln, min. skarbu o 15 miln., min. sprawiedliwości o 2 miln., min. komunikacji o 6 miln., min. rolnictwa o 17 miln., min. oświaty o 8 miln., emerytury o 7 miln. i długi państwowe o 35 miln. Natomiast dopłata do przedsiębiorstw państwowych uległa zmniejszeniu o 7 miln. Inne części budżetu wykazują nieznaczne wychylenia na obydwie strony.

Jak wobec tak znacznego zwiększenia wydatków utrzymano równowagę?

Oczywiście przez zwiększenie także i dochodów. Tutaj nierównomierność jest jeszcze większa, bo przedsiębiorstwa państwowe wykazują bardzo poważny spadek dochodów. Zamiast 148 miln., preliminowanych w roku ubiegłym, mają one w roku przyszłym dać skarbowi tylko 96 miln., czyli o 52 miln. mniej. I znowu mamy do zanotowania ciekawą różnicę między kolejami i pocztą z jednej, a lasami z drugiej strony. Dochód z poczty spada o 16 miln. i całą tę sumę pokrywa zwiększona wpłata do skarbu lasów państwowych. Koleje zamiast 76 miln. mają dać tylko 24,5 miln., czyli o 51,5 miln. mniej. Ale prawdopodobnie i tego nie dadzą.

W ten sposób różnica między nowym i starym budżetem, złożona ze zwiększonych wydatków i zmniejszonej wpłaty przedsiębiorstw, wynosi okrągło 150 milionów. Pokrywają tę sumę podwyższone dochody z podatków, ceł i monopoli. Podatki bezpośrednie preliminuje się wyżej o 81 miln., pośrednie o 12 miln., cła o 32 miln. i monopole o 36 miln. Suma tych podwyżek jest większa od wyżej wymienionej sumy niedoboru; różnica idzie na pokrycie zmniejszonych dochodów administracyjnych.

W podatkach bezpośrednich wzrastają podatki: dochodowy o 45 miln., przemysłowy o 14 miln., specjalny od uposażeń urzędniczych o 20 miln. i gruntowy o 3,5 miln.

Tak wygląda porównanie nowego budżetu ze starym. A wniosek? Budżet państwowy po wyeliminowaniu z niego inwestycyj jest formalnie zrównoważony, ale nie jest jeszcze ustabilizowany. Ma on dynamikę rosnącą, i to jest objaw niepomyślny. Za wcześnie dyskontuje się w budżecie przyszłą poprawę gospodarczą.

M. K.

Jeszcze jedna konferencja międzynarodowa?

Rządy francuski i angielski obarczyły van Zeelanda specjalną misją — Ku wielkiej ofensywie na rzecz ożywienia handlu międzynarodowego?

Bruksela. (PAT) Rozeszły się pogłoski na temat misjii międzynarodowej o charakterze gospodarczym, jaką wielkie mocarstwa zamierzają powierzyć Belgii. Belg. Ag. Tel. zwróciło się do premiera van Zeelanda, który upoważniłby do ogłoszenia następującego komunikatu:

„Prawdą jest, iż rządy francuski i brytyjski zwróciły się do premiera van Zeelanda z prośbą o zbadanie możliwości zmniejszenia przeszkód istniejących w handlu międzynarodowym. Premier skłonny jest podjąć się tego zadania. Sprawa będzie poruszone na wtorkowym posiedzeniu Rady Ministrów. Po zakończeniu narad otrzyma prasa bardziej szczegółowe oświadczenia."

Paryż. (PAT) W kołach politycznych uważają, iż obarczenie przez rządy francuski i angielski premiera van Zeelanda misją opracowania ankiety na temat możliwości zmniejszenia przeszkód w handlu międzynarodowym należy uważać za wstęp do wielkiej ofensywy na rzecz ożywienia handlu międzynarodowego.

Prasa francuska powyższą inicjatywę przyjęła z wielkim zadowoleniem, zaznaczając iż premier van Zeeland dzięki swej wysokiej kulturze, poważnym studiom ekonomicznym w Belgii, Stanach Zjedn. i Niemczech a przede wszystkim ze względu na sukcesy, z jakimi przeprowadził belgijski eksperyment gospodarczy, specjalnie nadaje się do tego.

Belgijski korespond. „Le Temps" donosi, iż misja van Zeelanda może doprowadzić do określonych wyników, a mianowicie do zwołania międzynarodowej konferencji rzeczoznawców gospodarczych. Konferencja ta, o ileby jej konieczność potwierdziły wstępne badania van Zeelanda, w każdym razie miałaby zakres skromniejszy, niż dotychczasowe. Głównym zadaniem byłoby wspólne poszukiwanie środków stopniowego usunięcia skutków polityki anarchicznej.

„Czy dojdzie czy nie dojdzie do tej konferencji — pisze „Agence Economique et Financière" — sprawa międzynarodowych stosunków gospodarczych z każdym dniem nabiera na ostrości, a od niej zależy przecież pokój świata. Z tych względów kierownicy francuskiego życia gospodarczego jednomyślnie przyjęli inicjatywę rządu paryskiego i londyńskiego, do której z pewnością dołączy się w najbliższym czasie i Waszyngton.

„Narody demokratyczne muszą znaleźć praktyczny sposób otwarcia swoich granic dla handlu zagranicznego. Narodom o systemie autarchicznym trzeba umożliwić powrót do normalnych warunków gospdarczych. Naturalnie Anglia, Francja i St. Zjedn. nie popełnią takiej lekkomyślności, aby przez jednostronną współpracę gospodarczą umocnić tylko dynamizm wojenny systemów dyktatorskich."

W związku z misją premiera van Zeelanda zwracają uwagę w Paryżu, iż 14 kwietnia zbiera się w Brukseli konferencja rzeczoznawców gospodarczych państw, związanych porozumieniem w Oslo oraz w tym czasie wybiera się do stolicy Belgii min. Schacht. Niewątpliwie te dwa wydarzenia ułatwią w pewnym sensie premierowi van Zeelandowi przygotowanie terenu.

Dalszy ciąg „Drang nach Osten"

Berlin. (Tel. wł.) W Pile toczyły się przez dwa dni obrady zjazdu Związku Niemieckiego Wschodu. Omawiano sprawę umocnienia niemczyzny na Wschodzie i pograniczu Rzeszy.

Nadprezydent Stürz wskazał, że kresy wschodnie Rzeszy są i muszą pozostać niemieckie. Tam ściągać trzeba najwybitniejsze jednostki, włożyć jak najwięcej starań, aby wyniki pracy stanowiły dla rządu i Niemiec jak najlepszą legitymację poza granicami.

Kierownik Związku Niemieckiego Wschodu Oberlinder poruszył sprawę mniejszości niemieckiej w Polsce, której położenie — jego zdaniem — pozostawia wiele do życzenia i domagał się, aby wszelkie wykroczenia przeciwko tej mniejszości były surowo karane.

Wizyta Goeringa w Rzymie?

Rzym. (PAT) Według krążących pogłosek przybyć ma w ciągu bieżącego miesiąca do Rzymu premier pruski Goering, który spotka się z Mussolinim i min. Ciano.

W związku z tym przypominają, że Goering bawił kilka dni w Rzymie w połowie stycznia br. i przeprowadził wówczas szereg doniosłych rozmów politycznych z Mussolinim na temat położenia w Hiszpanii i zagadnienia nieinterwencji.

Przeważa tu przekonanie, że również podczas zbliżającej się wizyty głównym przedmiotem narad włosko-niemieckich będzie zagadnienie hiszpańskie w swym całokształcie. Uchodzi za prawdopodobne, że omawiane będzie ponadto położenie w Europie środkowej na tle ostatnich układów włosko-jugosłowiańskich.

Oświadczenie płk. de la Rocque

Paryż. (PAT.) Płk. de la Rocque wygłosił przemówienie, które było nadane przez prywatną stację radiową. Dotyczyło ono skierowania sprawy jego do władz sądowych i zarzutu odbudowy rozwiązanych lig.

Płk. de la Rocque twierdzi, iż nie odbudowuje, ani nie utrzymuje rozwiązanej organizacji „Croix de Feu". 80 procent członków Francuskiej Partii Społecznej — według niego — nigdy nie należało do „Croix de Feu". Mówca wyraził nadzieję, że wydane zarządzenia mogą tylko przyczynić się do rozwoju i powodzenia jego stronnictwa.

Paryż (Tel. wł.). Postawienie w stan oskarżenia płk. de la Rocque i jego trzech najbliższych współpracowników wywołało burzę protestów w prasie porannej.

Henryk de Kerillis twierdzi, że jest to następstwem ultimatum stawionego rządowi przez związki zawodowe. Rząd tworzy sam podstawy dla francuskiego faszyzmu.

„Le Jour" stwierdza, że po nad głową rządu powstało wszechmocne ministerstwo mas, które działa na komendę Moskwy.

W jutrzejszym wydaniu głównym:
WIELKOPOLSKIE ATENY
przez dra Tadeusza Grabowskiego
prof. Uniwersytetu Poznańskiego

Ofensywa gen. Moli na Bilbao

Wielogodzinne nieprzerwane walki, uwieńczone poważnymi sukcesami — Zacięty opór Basków — Marsz naprzód trwa — Duże straty „czerwonych"

Vittoria. (ATE). Korespondent specjalny „United Press" donosi, że ofensywa wojsk powstańczych rozwija się przy sprzyjających warunkach atmosferycznych. Oddziały gen. Moli posuwały się naprzód przez cały dzień wczorajszy.

Po zajęciu już poprzednio wsi Ochandiano oddziały powstańcze zdobyły pozycje górskie i w ciągu 8-godzinnych nieprzerwanych walk zajęły pas terenu o głębokości 6 km, co stanowi rekord od czasu rozpoczęcia przed 5 dniami ofensywy na froncie baskijskim.

W Ochandiano oddziały narodowe zastały część ludności cywilnej, złożonej przeważnie ze starców i dzieci. Na domach wsi powiewały sztandary o dawnych barwach królewskich. Niemal bez przerwy ofensywa powstańców rozwijała się w kierunku pozycyj baskijskich, położonych poza miejscowością Ochandiano.

Pomiędzy przednią strażą wojsk narodowych a tylnymi strażami milicji baskijskiej doszło do gwałtownych walk na białą broń. Piechota była niezwykle energicznie wspierana przez artylerię i lotnictwo. Samoloty myśliwskie gen. Moli krążąc nad pozycjami wojsk nieprzyjacielskich, ostrzeliwały z karabinów maszynowych cofające się oddziały milicji, uniemożliwiając reorganizację. Z drugiej strony powstańcze aparaty obrzuciły bombami pozycje artylerii baskijskiej, zmuszając do milczenia szereg bateryj nieprzyjacielskich.

Dzięki tej wytężonej akcji piechota powstańcza mogła pomimo rozpaczliwego oporu Basków, którzy bronili się niemal z za węgła każdego domu lub skały, przeprowadzając we wszystkich dogodnych punktach druty kolczaste oraz rowy strzeleckie, odnieść poważny sukces.

Zwycięstwo to jest tym większe, że nieprzyjaciel wskutek dnia pauzy, która nastąpiła przedwczoraj, mógł ściągnąć siły z Bilbao i całej prowincji baskijskiej. Wśród świeżych posiłków znajdowały się oddziały, złożone w większej części z młodych ludzi, a nawet podrostków. Wojska powstańcze wzięły też do niewoli bardzo wielu chłopców w wieku lat 14—15.

Oddziały baskijskie poniosły dotkliwe straty, które oceniane są na kilka tysięcy ludzi. Ogólna liczba jeńców wynosi 600. Oddziały powstańcze po zdobyciu podnóży ważnych pod względem strategicznym płaskowzgórzy Olaeta, Gardobil, Santa Cruz i Monchetful znajdują się obecnie w odległości 25 km od tych punktqw, prowadząc dalszą ofensywę w kierunku Bilbao.

Znów poważna katastrofa lotnicza

Burbanks. (Kalifornia). (PAT). Od niedzieli niema w Kalifornii wiadomości o samolocie transportowym, na pokładzie którego znajdował się 8 osób.

Samolot ten wystartował do Nowego Jorku, gdzie miał być załadowany na pokład okrętu i przewieziony do Holandii.

New Mexico. (PAT) W niedostępnych niemal okolicach górskich Alpincariz w pobliżu granicy meksykańskiej znaleziono szczątki samolotu.

Przypuszczają, iż jest to samolot pasażerski, który opuścił lotnisko Burbanks w Kalifornii, kierując się do Kanzas City w sobotę. Na jego pokładzie znajdowało się dwóch pilotów, 8 pasażerów i przesyłki towarowe.

Sześcioro dzieci zginęło w płomieniach

Port Aleghany (Pensylwania). Wydarzył się tu wielki pożar, który pociągnął za sobą śmierć sześciorga dzieci w wieku od 8 miesięcy do 15 lat.

Dzieci były pogrążone w śnie w drewnianym domu, w chwili gdy powstał ogień, który rozszerzał się z niezwykłą szybkością. Rodzice zdołali się wydostać z płonącego domu, lecz dzieci zostały w pokoju sypialnym, który pierwszy padł pastwą płomieni.

Wysiłki celem uratowania ich nie dały żadnych wyników, a osoby, które brały udział w akcji ratowniczej, odniosły ciężkie poparzenia. (Pensylwania — stan w Ameryce Płn. nad Atlantykiem w płn. wsch. części Unii — red.)

Zagadkowy wybuch w Genewie

Genewa (PAT). W sprawie wybuchu, który zniszczył wczoraj jeden z domów pięciopiętrowych na ul. Zurlinden (donosiliśmy pokrótce o tym w wydaniu porannym — red.), prasa podaje następujące szczegóły:

Zdaniem rzeczoznawców wybuch został spowodowany przez materiały o niezwykłej sile. Nastąpił on w mieszkaniu na 2 piętrze, należącym do fryzjera, którego interesy w ostatnich czasach przedstawiały się bardzo niekorzystnie.

Krążą pogłoski, iż ów fryzjer popełnił w ten sposób samobójstwo. Do kostnicy przewieziono jego zwłoki, żony i 3-letniego dziecka. Czwartą ofiarą jest chłopiec z mleczarni, który znajdował się na schodach w tej chwili.

Dom został prawie całkowicie zniszczony. Wszystkie szyby w sasiednich domach wyleciały.

Widmo głodu w Sowietach

Ryga. (ATE) Z Moskwy donoszą: Znawcy zagadnień rolniczych, opierając się na sprawozdaniach Komisariatu dla Spraw Rolnictwa, twierdzą, że przyszła wiosna 1938 r. stać będzie w ZSRR pod znakiem wielkiego głodu. Wskutek braku ziarna na zasiewy oraz niewypełnienia planów robót polnych, opóźnionych bądź przez sabotaże kołchoźników, bądź też na skutek braku narzędzi oraz nawozu i tegoroczne siewy będą się przedstawiały bardzo słabo.

Dodać należy, że według najnowszego sprawozdania pomimo sprzyjających warunków atmosferycznych, umożliwiających zakończenie wiosennych siewów do końca marca br., w roku bieżącym zdołano obsiać 5,700.000 ha, podczas gdy w roku ubiegłym do tego samego czasu obsiano 9,639.000 ha. Na Ukrainie wykonano zaledwie 19% ustalonego planu, na Kaukazie 32%, a na Białorusi 27%.

Winę za te opóźnienia zwala się na nieporządki panujące w stacjach traktorowych, gdzie pomimo wiosny nie ukończono remontu maszyn, w innych zaś stronach skutkiem opóźnienia w transportach kolejowych do dziś dnia brak jest materiałów pędnych do traktorów.

Sprawa karteli

Warszawa. (PAT). Na posiedzeniu Komisji Cen Przemysłowych poddano obszernej dyskusji sprawę ustosunkowania się rządu do karteli.

Komisja podzieliła pogląd Min. Przem. i Handlu, że w obecnej chwili istnienie całego szeregu karteli dawnych i nowopowstałych, zwłaszcza w zakresie przemysłu wytwórczego powoduje skutki gospodarczo szkodliwe i że z punktu widzenia prowadzonej przez rząd polityki cen należy te kartele rozwiązać.

Min. Przem. i Handlu obecnie stwierdza, które z istniejących karteli należy rozwiązać i przedłoży w terminie najbliższych dwóch tygodni szereg nowych wniosków.

Wiadomości

Sprzedano na licytacji za 152 f. szt. paszport zagraniczny obecnego szefa rządu włoskiego, Mussoliniego, wystawiony w 1921 r. jako korespondentowi gazety „Popolo d'Italia", udającemu się na konferencję międzynarodową w Cannes.

*

Rzymskie koła miarodajne przewidują, że kanclerz Schuschnigg przybędzie dopiero w końcu bież. miesiąca.

*

Rząd portugalski udzielił firmom angielskim i amerykańskim zezwolenia lądowania na Wyspach Azorskich dla samolotów, utrzymujących komunikację między Europą a Ameryką. Wywołało to duże poruszenie we Francji, gdyż poprzednio napróżno zabiegała ona o takie zezwolenie.

*

Ks. Julianna holenderska przybyła wraz ze swym małżonkiem do Paryża. Książęca para pozostanie tutaj do czwartku, po czym uda się do Holandii.

*

Poseł niemiecki w Kapsztacie Wiehl wręczył premierowi Herzogowi notę protestacyjną przeciwko zarządzeniu, ograniczającemu działalność polityczną obcokrajowców. Zarządzenie to, jak stwierdza nota, musi być uważane jako bojowe przeciwko Niemcom.

Aresztowania narodowców

Warszawa. (Tel. wł.) W Sokołowie i powiecie sokołowskim aresztowano 15 członków Stronnictwa Narodowego na tle ostatnich zajść antysemickich. Wszystkich aresztowanych odstawiono do dyspozycji sędziego śledczego w Siedlcach. (w)

Echa zawieszenia organizacyj

Warszawa. (Tel. wł.) Byli prezesi Bratnich Pomocy zostali przyjęci przez rektorów, którym przedstawili postulaty młodzieży w sprawie zawieszenia organizacyj.

Rektorzy przyjęli te postulaty do wiadomości, ale odpowiedzi nie udzielili. (w)

Zjazd chirurgów

Warszawa. (PAT) Wczoraj odbyło się otwarcie 12 zjazdu Tow. Chirurgów Polskich.

Zgłoszono 74 referaty z różnych dziedzin chirurgii. Zjazd potrwa do środy. W dniach 6 i 7 bm. prezwidziane są pokazy operacyjne w szpitalach warszawskich.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 6. 4. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocna; jednakże zauważa się w dalszym ciągu brak odpowiedniego materiału.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. — większe sztuki — 55,— oraz za mniejsze 53,—; poza tym obracano 4% premj. dol. po 45,—.

Z pożyczek komunalnych handlowano 4½% obligacjami m. Poznania z r. 1927 po 42,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% listy zast. złote w złocie 47,50, za 4½% złotowe listy zast. 47,75 oraz za 4% listy zast. konwert. 42,—.

Z akcyj bankowych wzgl. przemysłowych poszukiwano Bank Polski po 100,— bez oddawców, natomiast obracano H. Cegielski po 20,— w płaceniu.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. większe odc. 55,— P.
5% państw. poż. konwers. drobne odc. 53,— P.
4% poż. premj. dol., seria III 45,— +
4½% obl. m. Poznania z 1927 r. 42,— +
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 47,50 P.
4½% złotowe listy zastaw. serji L. Pozn. Ziem. Kred. 47,75 P.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 42,— P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Cegielski H. 20,— P.
Tendencja mocna.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 6. 4. 1937 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Spędzono: wołów 35, buhajów 140, krów 357, świń 1730, cieląt 630, owiec 90, razem 2982 zwierząt.

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowemi.

Płacono za 100 kg żywej wagi:

BYDŁO:

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgowe	66— 70
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	54— 60
Mięsiste tuczone starsze	50— 52
Miernie odżywione	40— 48
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	60— 66
Tuczone mięsiste	54— 58
Nietuczone dobrze odżywione starsze	48— 52
Miernie odżywione	40— 48
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	62— 66
Tuczone mięsiste	52— 58
Nietuczone dobrze odżywione	40— 50
Miernie odżywione	24— 30
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	66— 70
Tuczone mięsist.	54— 60
Nietuczone dobrze odżywione	50— 52
Miernie odżywione	40— 48
Młodzież:	
Dobrze odżywione	40— 48
Miernie odżywione	38— 40
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	84— 90
Tuczone cielęta	72— 80
Dobrze odżywione	64— 70
Miernie odżywione	50— 60
OWCE:	
Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	70
Tuczone starsze skopy i maciorki	54— 60
ŚWINIE (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi:	100—104
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi:	94— 98
Pełnomięsiste od 90 do 100 kg żywej wagi:	90— 92
Mięsiste świnie ponad 90 kg żywej wagi	80— 88
Maciory późne kastraty	80— 96

Przebieg targu normalny.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 6. 4. 1937 r.

STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:	
Żyto (Usposobienie spokojne)	25.50— 25.75
Pszenica (Usposobienie spokojne)	31,00— 31.25
Jęczmień browarowy	26.00— 27.00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 630—640 g/l.	21.75— 22.00
Jęczmień 667—676 g/l.	23.00— 23.25
Jęczmień 700—715 g/l.	24,50— 25.25
Usposobienie spokojne.	
Owies	21,75— 22.00
Usposobienie spokojne.	
Mąka:	
żytnia wyciąg 0-30% wł. w.	37,75— 38.25
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	37.25— 37.75
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	35,75— 36.25
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	28.25— 28.75
Usposobienie spokojne.	
pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w.	50.25— 51.25
pszenna gat. IA 0-45% wł. w.	49.25— 49.75
pszenna gat. IB 0-55% wł. w.	47,75— 48.25
pszenna gat. IC 0-60% wł. w.	47,25— 47,75
pszenna gat. ID 0-65% wł. w.	46,25— 46.75
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w.	44,75— 45.25
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w.	44.00— 44.50
pszenna gat. IID 45-65% wł. w.	41,00— 42.00
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w.	37,00— 38,00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	16.00— 16.75
Otręby pszenne grube stand.	17.00— 17.50
Otręby pszenne średnie stand.	16.25— 16,75
Otręby jęczmienne	15.50— 16.50
Rzepak zimowy	60,00— 61.00
Siemię lniane	57.00— 60.00
Gorczyca	30.00— 32,00
Wyka latowa	22.00— 24.00
Peluszka	23.00— 25.00
Groch Wiktoria	21.50— 25.00
Groch Folgera	22.00— 24.00
Łubin niebieski	13.75— 14.75
Łubin żółty	15.00— 16.00
Seradela	26.00— 28.00
Mak niebieski	72 00— 76.00
Koniczyna czerwona surowa	100.00—110.00
Koniczyna czerw. 95—97% czyst.	120.00—130 00
Koniczyna biała	85.00—125.00
Koniczyna szwedzka	150.00—180.00
Koniczyna żółta odłuszczona	65.00— 75.00
Przelot	65.00— 75.00
Rajgras angielski	60.00 — 70.00
Makuch lniany w taflach	25,75— 26.00
Makuch rzepak. w taflach	19,00— 19.25
Makuch słon. w taflach 42—43%	25.50— 26.50
Śrut Soja	25.50— 26.50
Słoma pszenna luzem	2.10— 2.35
„ pszenna prasowana	2.60— 2.85
„ żytnia luzem	2.30— 2.55
„ żytnia prasowana	3.05— 3.30
„ owsiana luzem	2.50— 2.75
„ owsiana prasowana	3.00— 3.25
„ jęczmienna luzem	2.20— 2.45
„ jęczmienna prasowana	2.70— 2.95
Siano zwykłe luzem	4.95— 5.45
„ zwykłe prasowane	5.60— 6.10
„ nadnoteckie luzem	6,05— 6.55
„ nadnoteckie prasowane	7,05— 7.55

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 2110,3 tonn, w tem żyta 893 tonn, pszenicy 367 tonn, jęczmienia 27 tonn, owsa 33 tonn.

Uwaga! Owies jednolity nadający się do siewu ponad notowanie.

Kompromis belgijski

Trwający od października roku ub. zgrzyt dyplomatyczny na zachodzie Europy został jakoby zażegnany w czasie świeżej bytności króla belgijskiego w Londynie. Negocjacje między zainteresowanymi rządami mają się rozpocząć bezzwłocznie, a zakończy je wspólne oświadczenie angielsko-francuskie, gwarantujące Belgii niepodległość i nienaruszalność terytorialną. Belgia ze swej strony ma podnieść swą obronność zbrojną o tyle, by wszelkie próby naruszenia jej neutralności mogły być przez pewien czas powstrzymywane. Zwraca jednak uwagę, że połączona ściśle z zagadnieniem neutralności sprawa art. 16 Statutu Ligi Narodów, której Belgia jest członkiem, ma jednak zostać w nowej umowie pominięta, gdyż powodowała „pewne trudności". Dyskusję na ten temat zamierza się wznowić później.

Prasa angielska, a częściowo i francuska wyrażają zadowolenie z projektowanej umowy. Nie wiadomo jednak w jakim stopniu podzielają ten optymizm sztaby generalne Francji i Anglii, gdyż Belgia zajmuje na froncie zachodnim stanowisko kluczowe. Znaczenie jej zresztą jest nieco odmienne w stosunku do Anglii i Francji. Belgia jest przedpolem obrony wybrzeży angielskich przed atakiem powietrznym. Z chwilą neutralizacji cofnie się zatem powietrzna granica Anglii aż nad kanał La Manche. Utrudni to poważnie obronę wyspy angielskiej i komunikację z Francją przez kanał.

Znacznie większe trudności natury ofensywnej wywoła neutralność Belgii dla Francji, która liczyła dotąd na współudział w walce armii belgijskiej nietlicznej może, ale dobrze zorganizowanej i nowoczesnej. Zabraknie jej zatem na odcinku nadającym się najbardziej do wspólnej ofensywy, a terytorium Belgii stanie się zaporą dla przemarszu i przelotu wojsk francuskich w razie zaatakowania przez Niemcy jednego z środkowo-europejskich sojuszników Francji.

Zapowiedziana neutralność znalazła już fachową krytykę w kraju. „La France Militaire" cytuje opinię generała belgijskiego Molitora stwierdzając, że jednak Belgia nie jest krajem izolowanym w przestrzeni, ale tworzy wspólny blok obronny z Francją i Anglią. Armia jej zatem winna jako awangarda spotkać przeciwnika na samej granicy, opierając się prawym skrzydłem mocno osadzonym o płaskowyż ardeński o Francję. Zamierzone obecnie skupienie obrony w pobliżu morza i w rejonie Antwerpii ułatwi wprawdzie pomoc od strony Anglii, ale otworzy przeciwnikowi drogę od północy ku Francji.

Projektowana umowa przewiduje zatem samodzielną obronę Belgii przez czas pewien w razie naruszenia jej neutralności. Zapewnia ona nawet ewentualną pomoc ze strony Anglii i Francji. Obrona jednak z góry nie przygotowana będzie miała w dużym stopniu charakter improwizacji. Zapowiedziana neutralność stwarza zatem poważne trudności natury strategicznej dla Anglii, a jeszcze bardziej dla Francji. Wątpić również można, czy wyodrębni ona Belgię, znajdującą się w najbardziej newralgicznym punkcie Europy zachodniej, od zawieruchy wojennej, która wybuchnie w pobliżu jej granic.

Sytuacja ta jest zupełnie jasna, a jednak bohaterska linia polityczna zmarłego króla Alberta uległa dużej zmianie. Podobno miał na to wpłynąć brak zaufania społeczeństwa belgijskiego do sprawującego rządy we Francji „frontu ludowego" i jej sojuszu z Sowietami, nie mającymi w Belgii najmniejszej sympatii. Większy jednak wpływ musiały chyba odegrać przyczyny polityczne natury wewnętrznej.

W kraju wzrasta ruch nacjonalistyczny rexistów, niechętny wszelkim sojuszom militarnym a odpowiadający wrodzonemu pacyfizmowi ludności. Jednocześnie rozwinął się separatyzm flamandzki, umiejętnie zaszczepiony przez Niemców w okresie okupacji Belgii i starannie pielęgnowany po wojnie przez propagandę niemiecką. Ruch ten dąży do połączenia północnej Belgii z rasowo pokrewną Holandią i jest zupełnie niechętny wszelkim zobowiązaniom militarnym państwa, a liczyć się z nim trzeba; pobór bowiem lat ostatnich wskazuje, że 56 proc. rekruta belgijskiego żąda szkolenia w języku flamandzkim.

Zamierzona neutralizacja sprzeciwia się jednak wyraźnie art. 16 paktu Ligi Narodów, który przewiduje prawo przejścia za aprobatą Ligi wojskowych oddziałów państwa wojującego przez ziemie państwa nie biorącego udziału w wojnie, ale będącego członkiem Ligi. Opinia belgijska nie widzi w tym brzmieniu paktu sprzeczności z neutralnością, byle te przesuwające się oddziały nie prowadziły na jej terytorium działań wojennych.

Z chwilą ukazania się na drogach belgijskich wojsk francuskich lub przelotu nad Belgią eskadr angielskich Niemcy będą mieli słuszną podstawę do uznania tej sytuacji za złamanie neutralności i wyciągną naturalnie dogodne dla siebie konsekwencje. Sprzeczność interpretacji belgijskiej art. 16 paktu z istotą neutralności jest tak jawna, że dyskusja na ten temat „przestała być nagląca". Nie można jednak przewidzieć jak ją załatwi Liga.

W każdym razie należy stwierdzić, że w obecnej sytuacji na zachodzie tylko polityka niemiecka ma podstawy do zadowolenia, gdyż osiągnęła poważne zyski. Ewentualnym jej przeciwnikom ubywa poważny sojusznik akcji zaczepnej i teren dogodny dla ofensywy. Powietrzna granica Anglii cofa się z Nadrenii aż nad kanał la Manche, zachwiał się kapitał zaufania pomiędzy Francją a jej dotychczasowym wiernym sojusznikiem belgijskim. Niepowodzenia te odczuje w chwili odpowiedniej sytuacja na froncie wschodnim, a przede wszystkim Polska.

E. DE HENING-MICHAELIS
generał

Potęga lotnictwa wojskowego faszystowskich Włoch

Z okazji czternastej rocznicy utworzenia faszystowskiej floty napowietrznej odbyły się w Rzymie wielkie uroczystości wojskowe, których punktem kulminacyjnym była defilada 10 tysięcy oficerów lotnictwa przed królem i Mussolinim na Piazza Venezia. Na zdjęciu król Wiktor Emanuel wręcza nowy sztandar pułkowy Brunonowi Mussolin iemu, który odznaczył się w wyprawie abisyńskiej.

W dwudziestą rocznicę przystąpienia Stanów Zjedn. do wojny światowej

Śmierć 124 obywateli amerykańskich podczas katastrofy „Lusitanii", zatopionej 7 maja 1915 r. przez niemiecką łódź podwodną, zelektryzowała opinię publiczną Stanów Zjednoczonych. Po fali powszechnego oburzenia zmieniła się stopniowo postawa opinii publicznej. Zrozumiano konieczność stworzenia zawczasu silnej obrony morskiej przeciwko ewentualnej napaści Niemiec.

Dnia też 29 sierpnia 1916 r. uchwalono ustawę morską, na mocy której przeznaczono 312.678.000 dolarów na budowę bojowych jednostek morskich. Dzień ten był punktem zwrotnym w historii floty Stanów Zjednoczonych i jednocześnie zadecydował o wyniku wojny światowej.

Nota pokojowa prezydenta Woodrowa Wilsona, opublikowana 20 grudnia 1916 roku, nie zdołała przerwać krwawych zapasów wojennych pomiędzy koalicją a państwami centralnymi. Odpowiedzią na nią była zapowiedź ze strony Niemiec na początku 1917 r. doprowadzenia wojny do zwycięskiego końca przy pomocy łodzi podwodnych. Początek tej wojny wyznaczyli Niemcy na 1 lutego 1917 r.

Gdy zaś 19 stycznia 1917 rząd Stanów Zjednoczonych przejął list urzędowy z Berlina do Meksyku, w którym Niemcy proponowały Meksykowi wspólną akcję przeciwko Stanom Zjednoczonym i przyrzekały odzyskanie na rzecz Meksyku stanów Nowego Meksyku, Teksasu i Arizony, postanowiono zerwać stosunki dyplomatyczne. Dnia 21 marca ogłoszono tajny rozkaz mobilizacji, a 7 kwietnia — dwadzieścia lat temu — rząd Stanów Zjednoczonych wypowiedział oficjalnie Niemcom wojnę.

W chwili wypowiedzenia wojny armia amerykańska liczyła zaledwie 200.000 oficerów i szeregowych, z czego 133.000 stanowiły wojska regularne, a 67.000 — gwardia narodowa. Do końca wojny przetransportowano do Europy 2.086.000 żołnierzy, z czego 1.390.000 walczyło na linii bojowej na froncie zachodnim. W ciągu krytycznych sześciu miesięcy 1918 r. wylądowało w Europie półtora miliona żołnierzy amerykańskich. Była to odpowiedź na wezwanie koalicji, która nagliła do zrobienia jak największego wysiłku.

Pierwszy pobór został przeprowadzony 5 czerwca obejmując mężczyzn w wieku od 21 do 30 lat. Ogółem przyjęto wówczas do szeregów 9.600.000 ludzi, jednak w wojnie, z powodu trudności w zaopatrzeniu tak wielkiej armii, wzięło udział tylko 4 miliony. Pierwszy transport wojska amerykańskiego wyruszył z portów 14 czerwca. Niemieckie łodzie podwodne usiłowały atakować i zatopić transporty z wojskiem, wszystkie jednak okręty przybiły szczęśliwie i bez wypadku do portu St. Nazaire. Dzień wylądowania pierwszego transportu amerykańskich żołnierzy na ziemi francuskiej (26 czerwca) był historyczną i zwrotną datą w dziejach wojny światowej. Zwycięstwo przechyliło się na stronę wojsk koalicyjnych, wśród których walczył też żołnierz polski.

Dzień dzisiejszy, jako rocznicę przystąpienia Stanów Zjednoczonych do wojny światowej, armia amerykańska czci, poświęcając go pamięci 126.000 kolegów, którzy padli w walce.

FAKTY i OCENY

Kulisy dymisji p. Lechnickiego

B. wiceminister skarbu p. Tadeusz Lechnicki zamieścił swego czasu w tygodniku „Naród i Państwo" artykuł, krytykujący posunięcia gospodarcze rządów „sanacyjnych". Słusznie też zapytano go wtedy: „A gdzie pan był?" Bo przecież p. Lechnicki ponosi współodpowiedzialność za gospodarkę Ministerstwa Skarbu, jako jeden z jego kierowników.

W ostatnim numerze „Narodu i Państwa" p. Lechnicki ogłasza drugi artykuł. Sprawia on wrażenie, jakby właśnie był odpowiedzią na pytanie:

„A gdzie pan był, kiedy rząd, zdaniem pańskim źle gospodarzył?" Naszpikowany też jest przykładami z ministerialnej kariery p. Lechnickiego.

Jeden z tych przykładów jest tak charakterystyczny, iż warto go przytoczyć. Mianowicie p. Lechnicki pisze:

„Miałem nadzór nad pewnym działem państwowej produkcji przemysłowej. Przychodzi do mnie naczelny dyrektor i stwierdza, że wobec zmniejszonej konsumcji przez kryzys mamy dwuletni zapas produkowanego artykułu, trzy istniejące fabryki, rozwinięte na wyrost, pracują po dwa dni w tygodniu, robotnicy mają niezmiernie małe zarobki, przy wysokich płacach dniówkowych, i że lepiej jest dać znaczne odszkodowanie, a jedną z fabryk zamknąć. Wniosek gospodarczo całkowicie uzasadniony, nie został wprowadzony w życie, gdyż przeważyła opinia zupełnie agospodarcza, że zrobiłoby złe wrażenie, gdyby rząd zamykał tak niedawno i z takim nakładem zbudowaną fabrykę."

„Co robisz?" — zapytano raz pewnego jegomościa. — „Robię... dobre wrażenie!" — odpowiedział. W tym wypadku również zrobiono tylko... dobre wrażenie. Ciekawe, o jakie fabryki to szło? Czy nie o Mościce?...

W każdym razie kulisy dymisji p. Lechnickiego odsłaniają się...

„Oszczędności" komisarycznego prezydenta Warszawy

Gdy we wrześniu 1934 roku w Warszawie komisarycznym jej prezydentem został p. Starzyński, wygłosił on obejmując urząd przemówienie, w którym krytykował ostro rozrzutną gospodarkę poprzednich zarządów miasta i wzywał do przywdziania „włosienicy". Wszyscy sądzili, że wobec tego gospodarka p. Starzyńskiego odznaczać się będzie oszczędnością i skrupulatnym szafowaniem pieniędzy miejskich. Tymczasem

„jak wynika ze sprawozdania ministerialnej komisji rewizyjnej — donosi „ABC" — zwolnił on dyrektora wydziału spraw ogólnych, z pensją 995 zł, a na jego miejsce przyjął czterech dyrektorów i wicedyrektorów z łącznym uposażeniem 4.880 zł miesięcznie.

„Analogiczna nadprodukcja dyrektorów miała miejsce również w wydziale technicznym.

„Komisaryczny zarząd miejski podwyższył również własne fundusze dyspozycyjne i reprezentacyjne o dalsze 34 tysiące złotych nazywając to pięknie „na podróże i delegacje". W ten sposób nie licząc sum dyspozycyjnych przedsiębiorstw, które przecież także pochodzą z kasy miejskiej, fundusze reprezentacyjne komisarycznego prezydenta osiągnęły 100 tys. zł rocznie. Suma ta jest o 81 procent większa od funduszu pozostającego do dyspozycji Prezydenta Rzeczypospolitej."

Dzięki swoistej polityce emerytalnej p. Starzyńskiego wzrosły również wydatki budżetowe na zarząd ogólny z 17 milionów na 30.

Jak daleko od słów do czynów!

To nie są drobiazgi!

Prof. Roman Rybarski poświęcił w „Warszawskim Dzienniku Narodowym" artykuł polemice, jaka toczy się na łamach prasy rządowej o ceny podstawowych surowców. Prof. Rybarski przestrzega przed bagatelizowaniem tego zagadnienia:

„To nie są drobiazgi, to nie przedmiot rozgrywek w łonie obozu „sanacyjnego"; to są podstawowe zagadnienia naszego bytu gospodarczego i nie tylko gospodarczego. Zagadnienia te trzeba ująć w całej ich wielkości, w ich związku z całym gospodarstwem narodowym i finansami publicznymi. Państwo musi wreszcie skoordynować swą funkcję jako kierownika polityki gospodarczej z funkcją bezpośredniego przedsiębiorcy."

Można prowadzić politykę deflacyjną, albo politykę przystosowywania się do zwyżkowej tendencji cen. Ale trzeba prowadzić konsekwentnie jakąś politykę, a nie gubić się w sprzecznościach!

Przed procesem o olbrzymie nadużycia kolejowe

Warszawa, 5 kwietnia

Polskie Koleje Państwowe, które w pierwszych latach naszej niepodległości były chlubą całego społeczeństwa ze względu na szybką i sprawną ich organizację oraz skuteczny wysiłek, włożony w odbudowę zniszczonych przez wojny urządzeń, stanowią obecnie przedmiot ogólnej, poważnej troski. Powodem jej są z jednej strony częste ostatnio katastrofy i nieszczęścia kolejowe, które dziś już trudno przypisać przypadkowemu zbiegowi okoliczności, a z drugiej — afery.

Jedna z takich naprawdę olbrzmich afer kolejowych rozpatrywana będzie od wtorku przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Idzie tu o nadużycia kierowników Polsko-Belgijskiego Towarzystwa dla Impregnacji Drzewa oraz kilkunastu przekupywanych przez nich wyższych funkcjonariuszów kolejowych. Pracowników kolejowych, podejrzanych o przyjmowanie stałych łapówek, było znacznie więcej, postępowanie jednak karne przeciwko większej ich części zostało umorzone na zasadzie amnestii.

Nadużycia, będące przedmiotem ogromnej tej sprawy (27 tomów akt śledztwa, 115 świadków oskarżenia) dokonane zostały przy nasycaniu preparatami impregnacyjnymi podkładów kolejowych przez Polsko-Belgijskie Towarzystwo. Trwały zaś one przez kilka lat, aż do roku 1934. Szkody, wyrządzone kolejom, wyniosły prawie 8 milionów złotych nie licząc dalszych, spowodowanych nieodpowiednim impregnowaniem.

Głównymi „bohaterami" procesu są kierownicy Polsko-Belgijskiego Towarzystwa Hoppen, Jacobini i Gelblum, uprawiający w ciągu dziesięciu lat pomysłowe i oszukańcze machinacje. Reszta oskarżonych albo wykonywała tylko ich polecenia, albo też za pobierane łapówki zaniedbywała należnej kontroli.

Oszukańcza działalność oskarżonych zaczęła się jeszcze w 1924 roku, gdy utworzone zostało, na skutek fuzji „Polskiego Krezonaftu" i „Polsko-Belgijskiego Towarzystwa Impregnacji" nowe towarzystwo akcyjne, które otrzymało od kolei zamówienie na nasycenie w ciągu 9 lat 20 milionów podkładów kolejowych. Dyrektorami Towarzystwa zostali Hoppen i Jacobini z pensjami po 3 i pół tysiąca złotych oraz z udziałem w zyskach brutto.

Już przy zakładaniu przedsiębiorstwa dokonują oni pierwszego oszustwa na szkodę swych dawnych wspólników z „Polskiego Krezonaftu", Kiersnowskiego i Sędzikowskiego, przywłaszczając sobie część należnych im akcyj. Z wytoczonych na tym tle procesów wychodzą jednak obaj oszuści cało przy pomocy fałszywych zeznań kilku przekupionych świadków. To kupowanie zeznań i wygrywanie na ich podstawie rozpraw sądowych powtórzy się jeszcze w 1931 roku w sprawie skarbowej, w której Hoppen i Jacobini uzyskali uchylenie grzywny, nałożonej na firmę w wysokości ponad pół miliona złotych za ukrywanie dochodu. Również przy budowie nasycalni dla kolei w Rawie Ruskiej przez przedstawienie fałszywego zestawienia wydatkowanych rzekomo kwot, kilkaset tysięcy wyższego od rzeczywistych wydatków, narażono skarb państwa na duże szkody.

Główne jednak oszustwa oskarżonych polegały na niedotrzymywaniu od samego początku przyjętych w umowie warunków impregnowania i osiąganiu w ten sposób dużych oszczędności w produkcji, oczywiście kosztem jakości i wytrzymałości impregnowanych podkładów. Nie krępowano się tutaj zupełnie przepisami umowy i nie tylko, że skracano we wszystkich nasycalniach czas procesu impregnacyjnego oraz zużywano mniejsze ilości surowców, ale również od samego początku dokonywano impregnacji przy pomocy znacznie gorszych niż przewidziane w umowie i o dwie trzecie ceny tańszych materiałów. Osiągano w ten sposób ogromne zyski. Prócz nich jednak nie gardzono i mniejszymi „zarobkami" przez przedstawianie sfałszowanych rachunków i likwidacyj.

Wszystkie te oszukańcze praktyki uchodziły płazem przez szereg lat dzięki współdziałaniu licznych funkcjonariuszów kolejowych, opłacanych przez Towarzystwo. Poza szeregiem „gratyfikacyj i świątecznych podarunków" Towarzystwo wypłacało stałe miesięczne pensje kontrolerom kolejowym i referentom, dochodzące do wysokości 750 zł miesięcznie! Referent zaś w departamencie Ministerstwa Komunikacji, Pleszczyński, otrzymywał prowizję półgroszową od każdego nasyconego podkładu. Te stałe pensje-łapówki wynosiły w sumie kilkanaście tysięcy złotych miesięcznie, księgowane zaś były jako koszty wyjazdów czy remontu maszyn. Opłacały się one jednak Towarzystwu co najmniej dziesięciokrotnie.

Wszystkie te misterne i śmiałe równocześnie oszustwa wyszły na jaw w końcu 1933 roku. W śledztwie, toczącym się przez przeszło dwa lata, odsłonięto kulisy tej sprawy oraz cały system przekupstwa. Niestety, ogromne straty, nawet mimo przykładnego ukarania oskarżonych, nie zostaną kolejom nigdy zwrócone.

Ogólnie biorąc w olbrzymiej tej aferze zwracają uwagę cztery fakty, a to, że głównymi jej bohaterami są niewątpliwe Żydzi, że towarzystwo, które dokonało nadużyć, pracowało na zasadzie monopolistycznego przywileju, oraz, że długotrwałość nadużyć spowodowana być mogła tylko brakiem należytej kontroli i przekupnością odnośnych jednostek. Żydzi, przywileje, brak kontroli oraz nieuczciwość ludzka, są to przejawy, na które narodowa opinia od dawna zwraca uwagę i z którymi walczy oraz walczyć będzie do pomyślnego skutku.

Zatarg na tle pomocy dla bezrobotnych

Między radą okręgową Unii Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych, działającą w porozumieniu ze Zjednoczeniem Zawodowym Polskim oraz kilku innymi organizacjami zawodowymi m. Poznania, a przewodniczącym Miejskiego Komitetu Obywatelskiego do Walki z Bezrobociem tymcz. prez. Więckowskim powstał zatarg.

Mianowicie rada Unii Zw. Zaw. Prac. Umysł. — po dwóch pisemnych interpelacjach, wysłanych w styczniu i lutym rb., które pozostały bez odpowiedzi, — wystosowała w dn. 11 marca w porozumieniu z Z. Z. P. pismo do prez. Więckowskiego, w którym wyraziła pogląd, że w wydziale wykonawczym oraz komisji rewizyjnej Miejskiego Komitetu Obyw. do Walki z Bezrobociem winny być również reprezentowane związki zawodowe robotników i pracowników umysłowych w sposób, odpowiadający ich liczebności, wysokości łożonych składek i celowi, któremu Komitet ma odpowiadać.

Tymcz. prez. Więckowski odpowiedział pismem z dn. 23 marca, że z uwagi na kończący się okres pomocy zimowej nie istnieje zamiar uzupełniania składu Miejskiego Komitetu Obywatelskiego i jego organów.

Wspomniane związki zawodowe postanowiły zamanifestować swe stanowisko wobec niezałatwienia sprawy przedstawicielstwa organizacyj robotniczych i pracowniczych w organach Miejskiego Komitetu do Walki z Bezrobociem. Ukazał się okólnik, podpisany przez radę okręgową Unii Zw. Zaw. Prac. Umysł., Związek Okr. Urzędników Państwowych i Samorządowych, Stowarzyszenie Urzędników Pozn. Samorządu Wojewódzkiego, Chrześc. Zjednoczenie Zawodowe i radę okręgową Związku Związków Zawodowych, który, powołując się na konferencję porozumiewawczą przedstawicieli wymienionych organizacyj, wezwał ich zarządy lokalne, by spowodowały odprowadzenie składek członków, przypadających na dzień 1 kwietnia rb., nie do Miejskiego lecz do Wojewódzkiego Komitetu Obywatelskiego do Walki z Bezrobociem, z tym zastrzeżeniem, by odnośnych funduszów użyto na pomoc dla bezrobotnych w m. Poznaniu.

Jak się dowiadujemy, opisany wyżej zatarg do tej pory nie został załatwiony.

„Koniec supremacji angielskiej"

Korespondent rzymski „Polski Zbrojnej", p. Kociemski, zdaje sprawę z ciekawej książki oficera włoskiego Pagano di Meleto pt. „Koniec supremacji angielskiej na morzach" (La fine della supremazia inglese sui mari). Autor włoski udowadnia w niej, że Anglicy nie chcą wojny z Włochami, a nie chcą jej dlatego, że nie są w stanie jej prowadzić.

„Na morzu Śródziemnym Gibraltar i Malta straciły dawną swą wartość. Są to jakby karabiny maszynowe, pozbawione nabojów. Wszystkie inne bazy angielskie na morzu Śródziemnym znajdują się w zasięgu włoskich samolotów bombowych."

Według włoskiego pisma, jeszcze przez szereg lat Włochy nie potrzebują się obawiać konkurencji angielskiej dla swej przewagi morsko-powietrznej na morzu Śródziemnym. Lotnictwo włoskie gra tu rolę decydującą.

„Włoskie samoloty bombowe atakują obiekt pływający nie z góry, lecz tak zwanym podlotem poziomowym na maksymalnej wysokości 50 mtr., przy przeciętnej szybkości 400 km na godz. W tych warunkach od chwili dostrzeżenia samolotów na horyzoncie morskim, do chwili zbombardowania, upływa zaledwie dwie minuty."

W tych warunkach żadna obrona nie jest w stanie uniemożliwić ataku.

Ponadto między Sycylią a Afryką „w ciągu nocy marynarka włoska może założyć setki min, przecinając morze Śródziemne na dwie części i uniemożliwiając nawigację na jego powierzchni. Taką samą akcję można przeprowadzić na morzu Czerwonym, zamykając drogę do Indii."

W konkluzji Pagano twierdzi, że Anglia dla celów politycznych utrzymuje jeszcze legendę o supremacji swej floty, ale admiralicja angielska zdaje sobie doskonale sprawę z istotnej sytuacji.

O „Tragizm losów Polski"

Starogard. — W swoim czasie donosiliśmy, że Sąd Okręgowy w Starogardzie zwrócił się do Sądu Apelacyjnego w Poznaniu o przekazanie sądowi warszawskiemu sprawy przeciwko p. Jędrzejowi Giertychowi, autorowi książki pt. „Tragizm losów Polski", która została częściowo skonfiskowana. Obecnie dowiadujemy się, że S. A. nie uwzględnił tego wniosku, wobec czego sprawę rozpatrywać będzie sąd tutejszy. Rozprawa sądowa odbędzie się prawdopodobnie w pierwszych dniach maja br. Obrony p. Giertycha podjęło się kilku najwybitniejszych adwokatów polskich. (tp)

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO ŚW. ŁAZARZ

Zebranie plenarne we wtorek 6 bm. o godz. 20 na sali „Tunel Łazarski" przy ul. Marsz. Focha 62 (narożnik ul. Spokojnej).

KOŁO ŚW. MICHAŁ

Uwaga: Najbliższa lekcja kursu kandydatów przesunięta na poniedziałek, dnia 12 bm.

KOŁO STARE MIASTO

Zebranie plenarne połączone z kursem kandydatów we środę, 7 bm. o godz. 20 w sali Domu Katolickiego na Śródce.

KOŁO ZEGRZE — CHARTOWO

Kurs kandydatów w piątek, 9 bm. o godz. 19.30 w lokalu p. Kaniewskiego w Zegrzu.

Z kraju

POWSZECHNY ZJAZD DELEGATÓW EMERYTÓW PAŃSTWOWYCH

Stała delegacja zrzeszeń emerytów państwowych zwołuje na niedzielę 18 bm. o godz. 10 do Warszawy powszechny zjazd delegatów zrzeszeń emerytów państwowych. Zjazd będzie obradował w sali Związku Handlowców ul. Sienna 16. Na porządku obrad sprawy zawodowe.

ZASADNICZY PROCES O TERMIN WYPOWIEDZENIA

W końcu tego miesiąca w Sądzie Najwyższym będzie rozpatrywana sprawa mająca dla pewnych kół zasadnicze znaczenie. Chodzi o zatarg między zarządem m. Warszawy a całym szeregiem nauczycieli, którzy swego czasu zostali z posad zwolnieni. Zwolnienie nastąpiło tuż przed zakończeniem roku szkolnego i na tym tle wynikł spór o to, jaki winien obowiązywać termin wypowiedzenia. Nauczyciele utrzymują, że wypowiedzenie powinno nastąpić przed 1 kwietnia, ażeby mogli zawczasu czynić starania o nowe posady. Żądają oni w tym stanie rzeczy odprawy za cały rok.

Wynik sprawy był w poprzednich instancjach dla nauczycieli niekorzystny, wobec czego z wielkim zainteresowaniem oczekuje się orzeczenia instancji najwyższej.

FUNDACJA ZAWIESZONA Z POWODU PROCESU

Mający się rozpocząć w tym tygodniu wielki proces korupcyjny polsko - belgijskiego towarzystwa impregnacji drzewa pociąga za sobą fakt dosyć niezwykły. Oto jeden z oskarżonych dyrektorów wymienionego towarzystwa, inż. Glaser, zapisał na cele publiczne szereg nieruchomości oszacowanych na półtora miliona złotych. Między innymi obdarzona ma być Biblioteka Jagiellońska. Min. Sprawiedliwości, któremu rzecz ta została przedłożona, sprzeciwiło się na razie zatwierdzeniu fundacji aż do czasu zapadnięcia prawomocnego wyroku.

PSY ROZSZARPAŁY DZIECKO

Tuż pod bokiem stolicy, we wsi Aleksandrowo koło Radzymina dwa psy podwórzowe właścicielki majątki p. Marii Dąbrowskiej napadły na przechodzącą drogą 8-letnią córkę gospodarza Rosłonia i zanim nadeszła pomoc rozszarpały ją na śmierć. Właścicielka psów została pociągnięta do odpowiedzialności.

SPRAWA ADWOKATA HOFMOKL - OSTROWSKIEGO W APELACJI

Przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu toczyła się rozprawa odwoławcza przeciwko znanemu obrońcy adwokatowi Hofmokl - Ostrowskiemu w jego głośnej sprawie o obrazę sądu. W instancji apelacyjnej podwyższono mu karę do trzech miesięcy aresztu oraz zatwierdzono pozbawienie prawa wykonywania zawodu adwokackiego przez dwa lata.

REKORDY ZAKOPANEGO

Jak donoszą, Zakopane miało w tym roku do świąt wielkanocnych rekordową liczbę gości, mianowicie 57.615. Jest to o 15 proc. więcej, aniżeli w ubiegłym roku.

Poza tym miało jeszcze jeden rekord, mianowicie 800 wypadków złamania nóg przez narciarzy. Jak powiadają, przyczyniło się do tego walne istnienie kolejki linowej. Zachęceni przez nią nawet mało wprawni narciarze ryzykują zjazdy i stąd ta spora liczba połamanych nóg.

Upadek Herszla Jagody

Zmierzch wszechwładnego szefa GPU Jagody — którego aresztowano w Moskwie — rozpoczął się w grudniu 1934, kiedy trockiści zamordowali Kirowa. Jeszcze jednak przez prawie dwa lata Herszl Jagoda rządził w szarym domu na Łubiance, w którego podziemiach oczekują śmierci ofiary czerezwyczajki, nominalnie nieistniejącej od lat, faktycznie nadal działającej jak wygodne narzędzie Kremlu.

Obok pierwszego kata „czeki", krwawego smutnej pamięci szlachcica polskiego Dzierżyńskiego i niemniej krwiożerczego Mienżyńskiego, Jagoda zyskał sobie niemniejszą sławę.

Celował w prowokacji i aranżowaniu masowych procesów politycznych przeciwko „sabotażystom". Tymi „kozłami ofiarnymi" rząd sowiecki sycił gniew i niezadowolenie ludu wobec widocznych niepowodzeń piatiletek, planów kolektywizacji wsi itp.

W zeszłym roku, kiedy Stalin zaaranżował wielką „czystkę" w otoczeniu podejrzywanym o sprzyjanie Trockiemu lub też prawicowej opozycji w łonie partii, usunięto też Jagodę z szefostwa GPU. Dano mu małoznaczące stanowisko komisarza poczty. Na czele zaś GPU stanął Jeżow, komisarz spraw wewnętrznych.

Jeżow wykrył rzekomo, że Jagoda na stanowisku szefa GPU sprzeniewierzył 800 tysięcy dolarów, które ulokował za granicą. Ogromnych pieniędzy dorobił się ponadto Jagoda na haniebnym procederze aresztowania kwalifikowanych robotników pod zarzutem działalności antypaństwowej. Upatrzone ofiary były przekazywane do przymusowych robót instytucjom państwowym, które Jagodzie płaciły prowizję za dostarczanie bezpłatnych sił robotniczych.

Jagoda prowadził kosztowne, wystawne życie wraz ze swą kochanką, również Żydówką, znaną pięknością moskiewską Esterą Lurie.

Nawet na stanowisku komisarza poczty Jagoda nie poniechał swych zamiłowań policyjnych, które gotów jednak teraz przypłacić śmiercią. Zarzuca mu się bowiem, że prowadził względnie tolerował działalność kontrrewolucyjną w komisariacie poczty, polegającą na podsłuchiwaniu i notowaniu telefonicznych rozmów najwyższych osobistości Sowietów spośród członków „Politbiura" i rządu. Przy rewizji u Jagody znaleziono też podobno obfitą tekę z zapiskami ważnych rozmów telefonicznych najwyższych dygnitarzy Kremlu.

Kariera Jagody jest tym bardziej interesująca, że pochodzi on z Polski. Urodził się z żydowskich rodziców w Białymstoku, skąd pochodzi również komisarz spraw zagranicznych Sowietów Litwinow - Finkelstein. Herszl Jagoda (Jehuda) wyuczył się zegarmistrzostwa w rodzinnym mieście, po czym jako czeladnik przenosi się w głąb Rosji. Styka się z Maksymilianem Gorkijem i Smierdłowem. W roku 1905 jest już w partii komunistycznej. Po październikowej rewolucji (1917) żeni się z córką Smierdłowa, który później staje się pierwszym przewodniczącym centralnego wydziału wykonawczego Sowietów. Teściowi zawdzięcza Jagoda pierwsze swe wywyższenie w hierarchii partyjno-administracyjnej. Krótko po śmierci Smierdłowa porzuca Jagoda żonę. W 1926 roku Żyd z Białegostoku zostaje zastępcą szefa GPU, podówczas ciężko chorego już Mienżyńskiego. Rządzi szczególnie Jagoda, który współpracuje najściślej ze Stalinem, oddając mu wielkie usługi. Zapłacił mu za to Stalin w roku 1933 mianując go szefem „czeki".

Potem zaczął się upadek. Karta zaczęła się odwracać wraz z względami dyktatora Rosji. Dziś krwawy szef GPU sam znalazł się w więzieniu. Podobno dąży się do procesu nietyle politycznego, ile z oskarżenia o pospolite zbrodnie wykorzystania stanowiska urzędowego dla zysku.

Donoszą, że kiedy przed komisariat poczty zajechał czarny wóz GPU, w którym przewozi się znakomitości sowieckie w wypadku aresztowania, a sam komisarz spraw wewnętrznych Jeżow aresztował Jagodę, w gabinecie jego odegrała się dramatyczna scena.

Tchórzliwy Żyd błagał Jeżowa, aby go nie osadzono na Łubiance. Przestraszył się zemsty tych więźniów, którzy dogorywają w podziemiach GPU, osadzeni tam wówczas, gdy Jagoda był tam panem życia i śmierci.

Role się zmieniają...

Przemówienie mało przekonywające

Podsekretarz stanu w Min. Oświaty prof. Ujejski wygłosił wczoraj po południu przemówienie przez radio, w którym bronił ostatnich zarządzeń min. Świętosławskiego, rozwiązujących organizacje akademickie w Warszawie i Wilnie. Wywody prof. Ujejskiego były kunsztowne, ale — trzeba to stwierdzić — mało przekonywające.

Myśl ich przewodnia zawierała się w twierdzeniu, że istniejące na wyższych uczelniach organizacje ideowo-polityczne są „bojówkami" o nielicznej stosunkowo liczbie członków, które „terroryzują" olbrzymią większość studentów, nie mających z nimi nic wspólnego. Prof. Ujejski przytoczył przy tym szereg cyfr, dotyczących liczebności zarówno rozwiązanych „Bratnich Pomocy" warszawskich, jak organizacyj ideowo-politycznych w Warszawie i Wilnie, i podkreślił, że liczba członków tych organizacyj stanowi tylko pewien odsetek ogólnej ilości studentów.

Argument doprawdy dziwny, wiadomo bowiem, że zawsze i wszędzie — zarówno w całym społeczeństwie, jak i wśród młodzieży akademickiej — organizacje ideowo-wychowawcze skupiały i skupiają tylko pewien, większy lub mniejszy, odsetek całości. Probierzem ich siły była i jest nietyle liczba członków (choć i to ma niewątpliwie znaczenie), co ich promieniowanie ideowe oraz poparcie, użyczane przez jednostki niezorganizowane, których w każdej społeczności jest bardzo dużo.

I tu właśnie należy stwierdzić, że organizacje ideowe młodzieży narodowej posiadają potężny zasięg oddziaływania. W takim Wilnie rozwiązana obecnie zarządzeniem p. ministra Młodzież Wszechpolska potrafiła w ciągu paru lat ostatnich wytępić niemal doszczętnie rozplenione tam dawniej na terenie akademickim wpływy komunistyczne i w ogóle skrajnie lewicowe. Podobną skuteczną akcję organizacje młodzieży narodowej przeprowadzały w innych miastach uniwersyteckich.

Ci zaś studenci „niezorganizowani", na których p. Ujejski się powołuje, coraz tłumniej i coraz solidarniej popierali i popierają działalność właśnie organizacyj ideowych młodzieży narodowej. Chyba sam p. Ujejski nie będzie twierdził, że te setki i tysiące głosów, jakie padły przy ostatnich wyborach akademickich na listy narodowe, oddawane były pod „terrorem"? Jak można „terrorem" — na terenie akademickim! — zapędzić kogoś do głosowania?

Jeśli chodzi o inne argumenty prof. Ujejskiego, mające na celu uzasadnienie ostatnich represyj, to warto wskazać na komentarze nawet sporej części prasy „sanacyjnej", która zajęła wobec zarządzeń min. Świętosławskiego stanowisko mocno krytyczne, lub też zachowała pełne zażenowania milczenie.

Bez zastrzeżeń zato i z wielkim nawet entuzjazmem — jak już podkreślaliśmy — opowiedziały się za tymi zarządzeniami pisma socjalistyczne i żydowskie.

BARWA *czyści i farbuje*
najlepiej
Pg 25 647-12.215

Śląski „OZN" nie klei się

Rozbicie w śląskim ZZZ ma już swoje dalsze konsekwencje. Jak wiadomo, akcję uniezależnienia śląskiego ZZZ od p. Moraczewskiego i skierowania go pod sztandary płka Koca prowadzą członkowie „sanacyjnego" Związku Powstańców. Zaniepokoiło to inny związek zawodowy, a mianowicie „sanacyjne" Zjednoczenie Zawodowe Polskie, stojące pod komendą p. Grajka.

W „Śląskim Kurierze Porannym", organie ZZP, czytamy:

„Zarząd główny Zw. Powstańców Śl. nie wypowiedział się jeszcze definitywnie co do swego stosunku do ZZZ. O ile jednak milczenie trwać będzie nadal, uważać je będziemy za odpowiedź w sensie tolerowania akcji utworzenia śląskiego ZZZ. Mamy w pamięci kilka kompromitujących pociągnięć Zw. Powstańców Śląskich, datujących się sprzed kilku laty. Wspomnieć choćby nieszczęsną manifestację z 1916 r., kiedy to na wniosek p. inż. Przedpelskiego uchwalono rezolucję „zniesienia utrudniającej i odwlekającej zespolenie Śląska z Rzeczpospolitą — autonomii."

Przyczyną zaniepokojenia ZZP jest obawa przed przemożnym wpływem Związku Powstańców na kształtowanie się życia publicznego na Śląsku. Obie poróżnione teraz organizacje naturalnie zgłosiły się do obozu płka Koca.

GDY TWÓJ ORGANIZM WALCZY **z przeziębieniem** dopomożesz do **zwycięstwa,** stosując syrop
PULMODAL
Mgr. B. Dalskiego
Wyrób i sprzedaż **Apteka pod ZŁOTYM LWEM w Poznaniu, Stary Rynek 75** naprzeciw głównego odwachu. Pg 25 140-10,25

UWAGI

W Anglii życie kształtuje się wyraźnie pod wpływem tradycji. I to, jak wiadomo, nie tylko życie prywatne, ale i publiczne. Długoletni zwyczaj staje się tam prawem, którego nie wolno naruszyć.

Londyński „Times" donosi na przykład, że w interpelacji wniesionej w Izbie Gmin stwierdzono, iż 698 Anglików ma prawo posiadania armat na własność. Przywilej ten pochodzi przeważnie z średniowiecza, ale w niektórych wypadkach okazało się, że uprzywilejowani sprawili sobie działa, pochodzące z wielkiej wojny...

*

Doniosłą również i na tle przywiązania do tradycji powstałą sprawą w Anglii jest obecnie sprawa profilu królewskiego na monetach, które pojawią się na kilka dni przed koronacją z wizerunkiem nowego króla, Jerzego VI. Tradycja wymaga, by królowie na monetach patrzyli na przemian raz w tę, a drugi raz w tamtą stronę. I tak Edward VII patrzył na prawo, a Jerzy V na lewo. Edward VIII powinien był patrzeć na prawo, jak jego królewski dziadek.

Ale wiadomo, że Edward VIII, a obecnie tylko książe Windsor, nie uznawał tradycyj. Złamał je. Kazał więc bić monety ze swoim „lewym" profilem. Nie okazały się one jednak nigdy, bo nieposzanowanie tradycyj zmieniło władcę Anglii w zwykłego księcia Windsoru.

Następca Edwarda VIII, Jerzy VI, postanowił nawrócić do tradycji i polecił, by jego wizerunek na nowych monetach posiadał „prawy" profil.

*

Cudzoziemcowi przywiązanie Anglików do tradycji może się wydawać śmieszne, jak śmieszną się wydała Andrzejowi Maurois przygoda pewnego gościa, zaproszonego do pewnego prywatnego domu angielskiego na bal maskowy. Gość ów w stroju błazna przyszedł na ten bal o... tydzień za wcześnie. Został jednak uprzejmie przyjęty i w myśl kanonów tradycyjnej gościnności angielskiej nikt, nie wyłączając lokaja, nie ośmielił się zwrócić uwagi na jego dziwaczny strój. Przypadkowa wizyta odbyła się normalnie i zakończyła ponownym zaproszeniem na bal maskowy za tydzień.

Dziwaczne są dla nas objawy przywiązania Anglików do tradycji. A jednak... jest ono jedną z głównych podstaw potęgi Wielkiej Brytanii.

Przy zaparciu stolca, wzdęciach, wysokim stanie przepony brzusznej, ucisku w okolicy serca, naturalna woda gorzka **Franciszka Józefa** brana rano na czczo powoduje obfite wypróżnienie, przyspiesza przemianę materii i wpływa dodatnio na obieg krwi.
Tg 20 501

Plotki stołeczne

5 kwietnia

Osobliwe formy zaczyna przybierać walka w łonie ZZZ. Rozgrywka bezwzględna, wcale nie przelewki. Z jednej strony Moraczewski z oddanymi sobie działaczami którzy ZZZ stworzyli, — a z drugiej grupa oportunistów.

Moraczewski jest niewątpliwie autorytetem dla wielu działaczy robotniczych, posiada też w obozie piłsudczyków swoją pozycję. Wszak to pierwszy premier, powołany przez J. Piłsudskiego w listopadzie 1918 r., kiedy Daszyński odmówił formowania gabinetu.

Moraczewski rządził przez pierwsze dwa miesiące w warunkach — obiektywnie trzeba przyznać — bardzo ciężkich, bo dopiero w okresie tworzenia organizacji państwowej. Był zawsze działaczem oddanym Piłsudskiemu. W gabinecie koalicyjnym Skrzyńskiego zgłosił wniosek o powierzenie J. Piłsudskiemu stanowiska generalnego inspektora armii i oddanie mu organizowania wojska. Na tym tle doszło w łonie gabinetu do nieporozumień i Moraczewski ustąpił zeń, a jego miejsce jako minister robót publicznych zajął Barlicki.

Po przewrocie majowym — a pamiętajmy, że willa Piłsudskiego w Sulejówku stała niedaleko willi Moraczewskiego — Moraczewski stanął zaraz do dyspozycji Piłsudskiego nie pytając się partii o opinię i dyrektywę. Starzy to byli współtowarzysze i przyjaciele, związani dawnymi węzłami i podobną mentalnością radykalną.

*

Trudno jest tedy walczyć dzisiaj zwolennikom systemu z Moraczewskim. Radykał ten chadzał własnymi drogami. Nie chciał wyborów, przeciwstawiał się udziałowi w wyborach 1935 roku, a ordynację wyborczą uważa za zło fatalne. Płkowi Sławkowi nie szczędził słów gorzkich i ostrych. Przeciwstawił się akcji pka Koca i tu leży przyczyna gwałtownej przeciwko ZZZ kampanii.

Na własnej skórze Moraczewski przekonywa się, jak wygląda rzeczywistość polska. Rozłamują mu organizacje śląskie, które dały 60.000 zł na kampanię prasową, „usuwają fizycznie" jego zwolenników z lokali organizacji, utrudniają obronę, bo...

„Odpowiedź na zarzuty — pisze p. J. Moraczewski — byłaby łatwa i poręczna.. Ale rycerz kurierkowy (tu na odmianę chodzi o „Kurier Poranny") jest śmiały, bo wie dobrze, że każda nasza odpowiedź będzie skonfiskowana, że tedy chwilowo ZZZ jest wobec ataków prasowych zupełnie bezbronny."

Nie chodzi nam wcale o obronę lub o wytworzenie sympatii do p. Moraczewskiego. Chodzi o podkreślenie wzmagania się wewnętrznych walk w łonie obozu dotąd prorządowego i zwrócenie uwagi na metody, stosowane w tej walce. Znamy je dobrze. Dzisiaj poznaje je p. Moraczewski, który ze zdumieniem dowiaduje się, że jego „Głos Powszechny" nie mógł się w niedzielę ukazać. W poniedziałek już przeszedł do innej drukarni, tej samej, gdzie się składa — „Polska Zbrojna".

Czy tylko jeden odcinek ZZZ-towy jest przedmiotem walki wewnętrznej w łonie obozu „sanacyjnego"? A walka kartelowa między „Gazetą Polską" i kartelami, w których któż sprawuje władzę? A usunięcie się płka Sławka w cień? A przemówki Legionu Młodych i jego organu z „Jutrem Pracy?" A nawoływania pism młodzieży „sanacyjnej" do ustąpienia min. Świętosławskiego?

Jak to brzmiała piosenka?

...„Bo to się zwykle tak zaczyna..."

WARSZAWIANIN

Jacques Bainville

Jacques Bainville, znany pisarz polityczny i historyk, zmarły w marcu roku zeszłego, był redaktorem miesięcznika „Revue Universelle". W piśmie tym zamieszczał uwagi o przeczytanych książkach, lub też z powodu tego co czytał. Obecnie uwagi te z lat 1929 — 1936 ukazały się w postaci książki pt. „Lectures" (nakład księgarni Fayarda).

Stali czytelnicy dzieł Bainville'a będą wdzięczni za tę nową pośmiertną jego książkę. W tych krótkich, najwyżej kilkostronicowych notatkach ujawnia się umysłowość i sposób pisania autora. Dotyczą one najrozmaitszych przedmiotów, obejmujących skalę bardzo rozległą, gdyż zainteresowania Bainville'a były bardzo wszechstronne. Polityka, historia, zagadnienia literackie i gospodarcze, sprawy językowe, wszystko to budziło jego ciekawość, o tym wszystkim miał wiele do powiedzenia, bo wiele wiedział i wiele przemyślał.

Przeglądając te kartki pisane na marginesie prac poważniejszych, dochodzimy do wniosku, że autora najbardziej interesował człowiek i jego życie zbiorowe. Patrzył na to życie z pewną ironią i lekkim sceptycyzmem; gdybyśmy szukali porównania w dziejach literatury francuskiej, to nasuwa się nazwisko Voltaire'a, którego „Opowiadania" wyszły były ze wstępem i komentarzami Bainville'a, świadczącymi o pewnym pokrewieństwie z tym pisarzem. Oczywiście nie w treści poglądów, lecz w sposobie patrzenia na ludzi i w formie wypowiadania się; bo Bainville, mimo swego sceptycyzmu, należał do grupy tradycjonalistycznej, był monarchistą z obozu „L'Action Française" i jednym z ludzi najbliższych Karola Maurrasa, przywódcy nacjonalistów francuskich.

Ze szczególnym zamiłowaniem, można nawet powiedzieć z pasją, odnosił się do zagadnień politycznych, zwłaszcza z dziedziny spraw międzynarodowych. Wiedzą o tym dobrze ci wszyscy, którzy w ciągu lat trzydziestu czytali w dzienniku „L'Action Française" jego codzienne krótkie, lecz jakże pełne treści artykuły z dziedziny polityki zagranicznej. Umiał zawsze trafić w sedno zagadnienia, a że był konsekwentny w swych sądach, że znał dobrze dzieje polityki europejskiej, więc uwagi jego wiązały się ze sobą, były w logicznym związku, zawierały jasne oceny i określone postulaty. Toteż mimo, że pisał w dzienniku opozycyjnym wobec regime'u, był szeroko czytany i wywierał wpływ nie tylko na publicystykę, lecz także na politykę francuską.

To zamiłowanie do zagadnień politycznych odnajdujemy także w omawianej tu książce. Znajdujemy w niej bowiem uwagi o dziełach, w których szukał materiału dla swych prac historycznych o Napoleonie, o wielkiej rewolucji francuskiej, o dziejach stosunków francusko - niemieckich, o Trzeciej Republice itd. Widać, że go szczególnie interesował przewrót rewolucyjny w Francji z końca XVIII wieku. Poświęca mu szereg interesujących uwag, wywołanych czytaniem opracowań historycznych nowszych dziejopisarzy francuskich. Bainville nisko szacował ludzi przewrotu rewolucyjnego i oceniał ujemnie następstwa rewolucji. Czytelnicy jego książki o Napoleonie wiedzą, jak surowo sądził politykę zagraniczną rządów rewolucyjnych, i jak wejściu tej polityki na fałszywą drogę przypisywał nieuchronną, jak sądził, klęskę wysiłków politycznych i wojskowych Napoleona I, którego zniszczyły konsekwencje popełnionych przez rządy rewolucyjne błędów.

Jacques Bainville umiał rozmawiać, interesował i działał pobudzająco na tych, co się z nim spotykali. Piszącemu te słowa pośmiertna jego książka przyniosła żywe wspomnienie dyskusyj politycznych prowadzonych z jej autorem w czasie wielkiej wojny i konferencji pokojowej. Z poza jej kart wygląda szczupła i nerwowa twarz Bainville'a, a zwłaszcza jego przenikliwe, nieco ironiczne, lecz pełne inteligencji oczy. Interesował się on żywo wszystkim, wyzyskiwał każde spotkanie, by się czegoś dowiedzieć, pociągał tym, że każde zagadnienie ujmował w sposób prosty trafiając zawsze w istotę rzeczy. Najlepszym bodaj dowodem jego przenikliwości politycznej jest jego, mało zresztą u nas znana, książka poświęcona traktatowi wersalskiemu („Consequences politiques de la paix"), napisana zaraz po konferencji pokojowej paryskiej. Nawiązuje do wypowiedzianych wówczas opinij kilkakrotnie w uwagach, z których się składa książka „Lectures" i ma możność stwierdzenia słuszności wielu swych przewidywań.

Przedmowę do książki napisał mistrz i przyjaciel zmarłego autora — Karol Maurras, dając wyraz żalowi z powodu zgonu wybitnego myśliciela i pisarza, wskazując na walory jego umysłu i jego stylu w życiu i w działalności pisarskiej. Maurras wyraża życzenie, by „Lectures" były pierwszą książką pośmiertną Bainville'a, by za nią poszły inne, w których znalazłyby miejsce jego prace rozrzucone po miesięcznikach i dziennikach, niewydane rękopisy, listy itd. Do życzenia tego przyłączą się ci wszyscy, co cenili Bainville'a, jako polityka i jako pisarza.

STANISŁAW KOZICKI.

Warszawa.

Wytwórnia „POLSKI TOBIS" w Warszawie
ma zaszczyt zawiadomić, że swój pierwszy wielki reprezentacyjny film polski
„DYPLOMATYCZNA ŻONA"
z urocza Poznanianką
JADWIGĄ KENDĄ (Wandą Kędziorówną)
i czołowymi artystami polskimi: **Heleną Grossówną, Mieczysławą Ćwiklińską, Leną Żelichowską, Igo Symem, Aleksandrem Żabczyńskim i Jerzym Leszczyńskim** w rolach głównych
oddała do wyłącznego wyświetlania kinoteatrowi **„SŁOŃCE"** w Poznaniu.
Z niebywałym zainteresowaniem oczekiwana galowa Premiera „DYPLOMATYCZNEJ ŻONY" odbędzie się w czwartek, dnia 8 kwietnia w kinoteatrze „SŁOŃCE"
Na premierze obecna będzie ***p. JADWIGA KENDA.***
Dyrekcja **Kinoteatru „SŁOŃCE" w Poznaniu** Wytwórnia **„POLSKI TOBIS" w Warszawie.**
Wyłączne zastępstwo: **Biuro filmowe JÓZEF OLESIAK w Poznaniu, ul. św. Marcina 65. Telefon 58-72**
ng 40718

Podział Palestyny

Jak już donosiliśmy w depeszach, obradująca w Londynie komisja królewska dla Palestyny postanowiła przeprowadzić podział brytyjskiego mandatu na część żydowską i arabską.

O podziale tym pisze londyński „Morning Post":

Ostatecznej decyzji o podziale Palestyny komisja królewska jeszcze nie powzięła. Jeżeli jednak do czerwca nie zajdą żadne faktyczne zmiany, wówczas utrzymane będzie w mocy zalecenie komisji w kierunku następującym:

Mandat palestyński w obecnej swej postaci ulega likwidacji i jest zastąpiony przez inny układ międzynarodowy oparty na następujących zasadach:

Część Palestyny przekształca się w dominium żydowskie, które stanowić będzie część składową Imperium Brytyjskiego,

Reszta Palestyny przyłączona będzie do Transjordanii, tworząc państwo arabskie prawdopodobnie pod rządami emira Abdullaha.

Haifa ulega umiędzynarodowieniu. Jerozolima, Betleem i inne miejsca święte pozostają pod mandatem brytyjskim.

Na zakończenie „Morning Post" dodaje, że z góry liczyć się należy z tym, że Żydzi będą rozczarowani i niezadowoleni z projektu podziału.

Komentarz londyńskiego pisma znajduje już swe potwierdzenie. Jak bowiem donosi Żydowska Agencja Telegraficzna z Jerozolimy, odbyła się tam konferencja, na której prezes Żydowskiego Funduszu Narodowego Usyszkin zwalczał ostro projekt podziału, oświadczając:

„Zwalczać będziemy ten projekt tak samo jak przed laty zwalczaliśmy projekt Ugandy, która to walka stała się punktem przełomowym w dziejach syjonizmu."

Podczas otwarcia krajowej konferencji organizacji Mizrachi w Jerozolimie z udziałem licznych rabinów i kilkuset delegatów z różnych stron kraju powitał zebranych Dawid Ben Gurion, który omówił obecną sytuację polityczną syjonizmu i zaznaczył, iż aczkolwiek nic konkretnego o oczekiwanym sprawozdaniu komisji królewskiej nie jest jeszcze wiadomo, to jednak musi ono budzić pewne zaniepokojenie. Istnieje uzasadnione podejrzenie, iż raport komisji królewskiej zawierać będzie plan podziału Palestyny na kantony. Z całą stanowczością — oświadczył Ben Gurion — zwalczać będziemy ten projekt, aż opinia angielska i czynniki odpowiedzialne zrozumieją, że nie jest ono dla nas do przyjęcia. Żydzi nigdy nie zgodzą się na rozbiór Palestyny.

Żydzi amerykańscy zbierają pieniądze na atakowanie Polski

(Od własnego koresponden ta „Kuriera Poznańskiego")

Nowy Jork, 28 marca

Obserwatorom walczącego judaizmu w Stanach Zjednoczonych zdawało się, że ataki rabina Wise, przywódcy „American Jewish Congress", przeciwko Polsce już się skończyły, ponieważ Żydom amerykańskim — co udowodniły odgłosy w prasie tutejszej — poczyniono „z pewnej strony" szereg obietnic, iż nad Żydami w Polsce rozciągnie się jak najlepszą opiekę. Jednym z fragmentów tej akcji był list otwarty „Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w Ameryce", który ogłoszony został kosztem 500 dolarów w sprzyjającym Żydom dzienniku „New York Times".

Pomylili się ci, którzy przypuszczali, że Żydzi amerykańscy zaprzestaną walki z Polską.

W ubiegły poniedziałek, 22 marca, około ćwierć miliona (!) nowojorskich Żydów szturmowało bramy „Madison Square Garden", aby wziąć udział w wielkiej manifestacji, zwróconej równocześnie przeciwko Polsce i przeciw hitlerowskim Niemcom. Zaznaczyć należy, że agitacja żydowska w Ameryce łączy niemiecki ruch hitlerowski z polskim ruchem narodowym i wspólnie występuje przeciw tym siłom.

Przed kilku tygodniami żydowsko-włoski burmistrz Nowego Yorku, Florelio La Guardia, na jednym z prywatnych zebrań nowojorskich Żydówek powiedział o Hitlerze, że jego figura z wosku winna się znaleźć w „galerii okropności" na przyszłorocznej wystawie międzynarodowej w Nowym Jorku. Burmistrz La Guardia nie wiedział, że wśród Żydówek znajdował się sprawozdawca chrześcijańskiego pisma, który ogłosił jego mowę, przez co o mało że nie przyszło do zerwania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Stanami Zjednoczonymi i Rzeszą Niemiecką. W rezultacie Waszyngton zmuszony był przeprosić Berlin. Porażka ta rozwścieczyła Żydów amerykańskich, którzy ruszyli do ponownego ataku.

Na prowadzenie wojny potrzebne są pieniądze i w tym celu „American Jewish Congress" rozesłał miliony egzemplarzy listów z datą 25 marca 1937 i podpisanych przez przewódcę, rabina Stefana (?) Wise, prosząc o pieniądze na propagandę. W liście tym nawołuje się jednym tchem do walki z hitleryzmem i z... polskimi „endekami-nazistami".

Dodać należy, że rabin Wise mieszka przy ul. 300 Central Park West, w jednej z najwykwintniejszych dzielnic Nowego Jorku. Chwali się, że dotychczas w życiu swoim zebrał ze składek publicznych, oczywiście na cele żydowskie, olbrzymią sumę 30 milionów dolarów.

Ciekawe byłoby rozliczenie z tej sumy!

B. S.

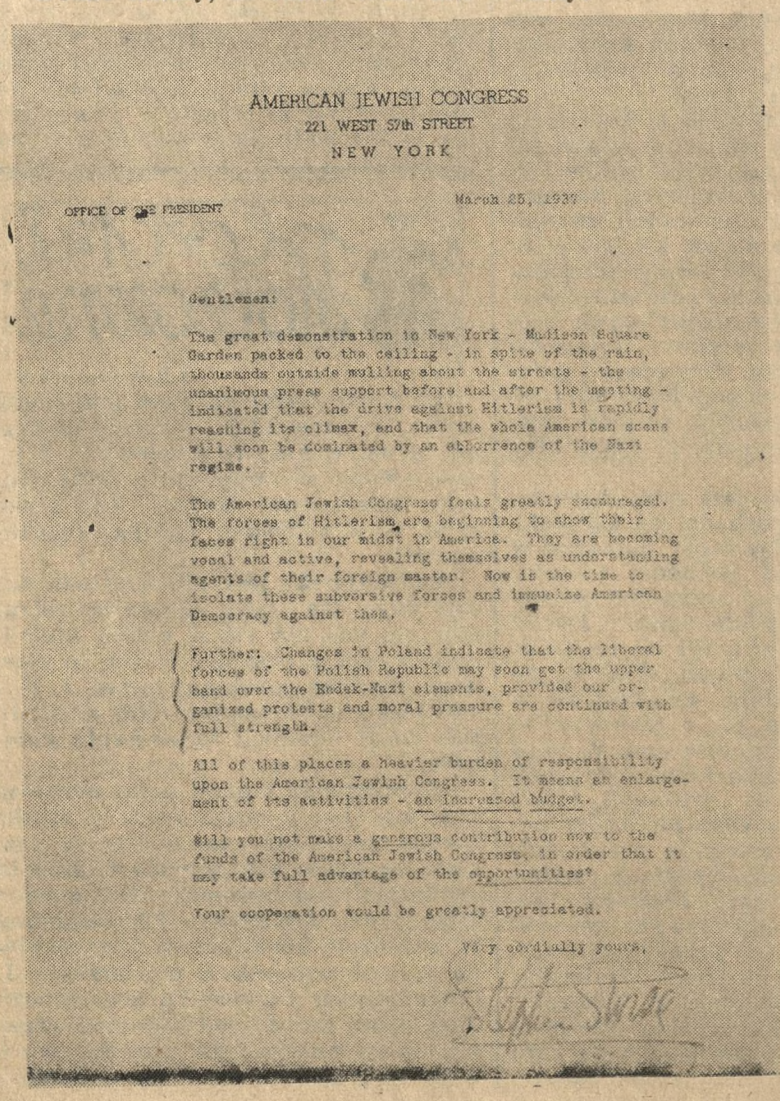

AMERICAN JEWISH CONGRESS
221 WEST 57th STREET
NEW YORK

OFFICE OF THE PRESIDENT

March 25, 1937

Gentlemen:

The great demonstration in New York - Madison Square Garden packed to the ceiling - in spite of the rain, thousands outside mulling about the streets - the unanimous press support before and after the meeting - indicated that the drive against Hitlerism is rapidly reaching its climax, and that the whole American scene will soon be dominated by an abhorrence of the Nazi regime.

The American Jewish Congress feels greatly encouraged. The forces of Hitlerism are beginning to show their faces right in our midst in America. They are becoming vocal and active, revealing themselves as understanding agents of their foreign master. Now is the time to isolate these subversive forces and immunize American Democracy against them.

Further: Changes in Poland indicate that the liberal forces of the Polish Republic may soon get the upper hand over the Endek-Nazi elements, provided our organized protests and moral pressure are continued with full strength.

All of this places a heavier burden of responsibility upon the American Jewish Congress. It means an enlargement of its activities - an increased budget.

Will you not make a generous contribution now to the funds of the American Jewish Congress, in order that it may take full advantage of the opportunities?

Your cooperation would be greatly appreciated.

Very cordially yours,

Reprodukcja listu „American Jewish Congress" nawołując do składania pieniędzy na walkę z hitleryzmem i z polskimi „endekami-nazistami".

Zakreślony ustęp, dotyczący Polski, brzmi dosłownie:

— „Następnie: Zmiany w Polsce wskazują, że siły liberalne (folksfront?) w republice polskiej mogą niebawem wziąć górę nad żywiołami endecko-nazistowskimi, pod warunkiem wszakże, że nasze zorganizowane protesty i nacisk moralny będzie kontynuowany nadal z całą energią".

Cios dla emerytów

Odesłanie przez Senat tuż przed świętami uchwalonej przez Sejm ustawy o uchylenie tzw. dekretu odmładzającego z dnia 22 listopada 1935 z powrotem do komisji senackiej zostało odczute przez ogół emerytów jako dotkliwy cios, tym boleśniejszy, że teraz sprawa znowu będzie musiała się odleżeć i nie widać po prostu końca jej załatwienia.

Głęboki zawód i żal z tego powodu wyraża artykuł wstępny w ostatnim wydaniu „Emeryta". Do wiadomości ogółu emerytów podaje się jednocześnie nazwiska tych członków Senatu, którzy wnioskami swoimi przyczynili się głównie do dalszego przewleczenia sprawy. Mimo wszystko jednak kierownicy akcji podjętej przez ogół emerytów nie tracą nadziei, że ostateczne zwycięstwo będzie po ich stronie.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Środa | Czwartek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Donata m. | Dionizego b.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Przesława | Radosława

Słońca: wschód 5.15, zachód 18.35
Długość dnia 13 godzin 20 minut
Księżyca: wschód 3.16, zachód 14.02
Faza: 4 dzień przed nowiem

Kwiecień **7** Środa

Ważne numery telefonów: Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55 Straż ogniowa: 19-57, 30-50 Policja: 42.21 Posłańcy: 15-60 i 28-36 Postoje taksówek: Grunwaldzka 77-72; Rynek Jeż. 77-08; Klinika przy Polnej 74-02; Marsz Focha (nar. Niegolewskich) 77-82; Plac Świętokrz. 49-80; Zielona (nar. Strzeleckiej) 50-35; Rynek Wildecki 66-35; W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87. Poczt. biuro zleceń: 49-28. Zegarynka 07. Centr. międzym. 00. Inform. tel.: 09. Biuro napr. 08.

Wodowskaz w WARCIE poziom: + 2,32 m. temper.: + 6,3

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. pod Eskulapem, pl. Wolności 13; — Apt. pod Złotym Lwem, St. Rynek 75; — Apt. przy pl. Sapieżyńskim 1; — Apt. przy Chwaliszewie 16; — **Jeżyce:** Apt. Mickiewicza, ulica Dąbrowskiego 10; — Apt. pod Opatrznością ul. Dąbrowskiego 76 (narożnik Staszica 1); — **Łazarz:** Apt. przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha 47; — **Górczyn:** Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 158; — **Wilda:** Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3; — Apt. Fortuna, Górna Wilda 96; — **Solacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12; — **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19; — **Starołęka:** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 6 kwietnia 1927 r.

Za 3 miliony złotych w złocie w obieg wypuszczone przez miasto 8-procentowe złotowe obligacje miejskie zostały całkowicie rozprzedane. — Gazety donosiły o niecodziennym wypadku kradzieży konia z dorożką ze Starego Rynku.

OSOBISTE

— * **Ślub.** W drugie święto Wielkiejnocy w kościele św. Marcina odbył się ślub p. Franciszka Nowaka z p. Zofią Makowską z domu Dorszcz. (x)

— * **Srebrne gody małżeńskie** obchodzą dnia 8 bm. mistrz krawiecki Józef Brykczyński z małżonką swoją Gertrudą z Koźmińskich, zamieszkali przy ul. Szamarzewskiego 11 Msza św. w intencji Jubilatów odprawi się tegoż dnia o godzinie 9-tej w kościele Serca Jezusowego na Jeżycach. (x)

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Tow. Przyj. Nauk. Wydz. Lekarski.** Zebranie odbędzie się wspólnie z Polskim Towarzystwem Higienicznym w piątek, dnia 9 bm. o godz. 20 w sali XVII Collegium Minus. Wykład p. dra Hanasza pt. „Ochrona zdrowia i życia wobec motoryzacji".

— * **Zgromadz. Delegatów Komitetów Obwod. Tow. Popierania Budowy Publ. Szkół Powsz.** W dniu 11 bm. o godz. 11 odbędzie się ogólne zgromadzenie Delegatów Komitetów Obwodowych Tow. Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych z całego Okręgu w małej auli Uniw. Pozn. (sala nr 18 w Coll. Minus). Zgromadzenie poprzedzi msza św., która odbędzie się o godzinie 10 w kościele św. Marcina. (o)

WYKŁADY

— * **„Napój jutra".** W środę, 7 bm., mówić będzie dr Z. Schechtlówna na bardzo interesujący i w Polsce zupełnie nowy temat w referacie pt. „Napój jutra" — na podstawie międzynarodowej konferencji w sprawie bezalkoholowego przetwórstwa owocowego w Bonn. Na tym samym zebraniu przemawiać będzie także ks. dyr. Gałdyński na temat XXI. Międzynarodowego Kongresu Przeciwalkoholowego, który odbędzie się w Warszawie w czasie od 12—17 września br. Zebranie to będzie równocześnie walnym zebraniem Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej. Koła na m. Poznań, które odbędzie się w drugiej części wieczoru po wymienionych przemówieniach. Posiedzenie odbędzie się o godz. 20 w sali Księgarni św. Wojciecha, al. Marcinkowskiego 22, I ptr.

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Nowy kurs położniczy.** Zarząd Miejski w Poznaniu, Wydział Zdrowia Publicznego, podaje do wiadomości, że następny kurs położniczy w Wojewódzkiej Klinice dla Kobiet i Szkole Położnych w Poznaniu rozpocznie się w dniu 1 października 1937 r. i będzie trwał dwa lata. Wnioski o przyjęcie na kurs od kandydatek, zamieszkałych w Poznaniu przyjmuje Zarząd Miejski (Wydział Zdrowia Publicznego).

Kandydatki zamieszkałe w Poznaniu mogą zasięgnąć bliższych informacyj w Wydziale Zdrowia Publicznego (ratusz, pokój 63) od godziny 8—15.

Jako ostateczny termin **nadsyłania** wniosków wyznacza się **dzień 5 maja rb.**

RÓŻNE

— * **W sprawie paszportów emigracyjnych.** Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało okólnik w sprawie wydawania paszportów emigracyjnych. W myśl tego okólnika paszporty, wystawiane na podstawie zaświadczeń inspektora do spraw emigracyjnych przy Komisariacie Rządu na m. st. Warszawę, mają być przekazywane Syndykatowi Emigracyjnemu w Warszawie, bądź też jego agenturom na prowincji. Adnotacja w zaświadczeniach, wydanych przez władze emigracyjne, będzie podstawą do ustalenia terminu ważności paszportu emigracyjnego. Termin ten zostanie uzgodniony z adnotacją. W razie braku takiej uwagi w zaświadczeniu, paszporty emigracyjne mają być wydawane z rocznym terminem ważności.

Śmierć pod kołami samochodu

Pod autem na Chwaliszewie zginął cyklista niestwierdzonego na razie nazwiska

Niezwykle tragiczny wypadek wydarzył się dziś o godz. 9,45 na Chwaliszewie w pobliżu nr. 60/62 na środku jezdni.

Od strony mostu chwaliszewskiego w kierunku miasta jechał samochód ciężarowy ze znakiem pomorskim, prowadzony przez szofera Edmunda Welza z Gdyni. Za nim jechał samochód osobowy PZ 53 712, prowadzony przez obywatela gdańskiego dr Aleksandra v. Hernier z Bombolina pod Gniewkowem. W kierunku mostu chwaliszewskiego naprzeciw samochodów jechało 3 cyklistów, z których jeden dostał się pomiędzy samochody w trakcie mijania samochodu ciężarowego przez auto osobowe. Prawdopodobnie samochód osobowy uderzył cyklistę błotnikiem i potrącił go tak silnie, że wpadł on pod koła samochodu ciężarowego, który przejechał mu przez głowę. Nieszczęśliwy cyklista legł ze zmiażdżoną głową na środku jezdni tramwajowej i zmarł natychmiast. Głowa była całkiem zniekształcona, mózg rozprysł się na jezdni.

Wstrząsający wypadek spowodował natychmiastowe zatrzymanie obu samochodów i wielkie zbiegowisko przerażonych przechodniów. Na miejsce przybyła policja z kierownikiem komisariatu V, aspirantem Kozdrońskim i wydała natychmiastowego zarządzenie, dotyczące bezpieczeństwa, oraz przewiezienia zwłok w kilka minut po tragicznym wypadku do Zakładu Medycyny Sądowej. Przed tym przybył jeszcze ks. Magnuszewski, który udzielił zmarłemu ostatnich Sakramentów św.

Zbroczone krwią miejsce tragicznego zajścia posypano natychmiast trocinami i piaskiem, ażeby oszczędzić przechodniom przykrego bardzo widoku. Załadowany towarem samochód ciężarowy wyjechał pod eskortą policji celem sprowadzenia kierowcy na komisariat i przeprowadzenia dochodzeń. Samochód osobowy sprowadzono na komisariat, gdzie złożył zeznania do protokółu dr v. Hernier.

Tożsamości zmarłego nie zdołano jeszcze ustalić. Według wszelkiego prawdopodobieństwa jest to zamiejscowy, który był w Poznaniu celem sprzedaży drzewa opałowego. Miał on ze sobą sznury i worki, w których przywoził do Poznannia rozdrobnione drzewo opałowe, po którego sprzedaży prawdopodobnie wracał do domu. W kieszeni znaleziono przy nim adres na nazwisko Wilhelm Stibbe z Chudziska pod Murowaną Goślną oraz portmonetkę z zawartością 6 złotych. Jest uzasadnione przypuszczenie, że tragicznie zmarłym jest Wilhem Stibbe. (kl)

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Nabożeństwo jubileuszowe firmy Kałamajski.** Dziś rano o godz. 8,30 w kościele parafialnym św. Marcina odbyło się uroczyste nabożeństwo na intencję firmy St. Kałamajski, która obchodzi w dniu dzisiejszym jubileusz 25-lecia istnienia. Uroczystą wotywę odprawił ks. prałat dr Taczak w asyście księży Bielerzewskiego i Ziembiewicza. Podczas nabożeństwa śpiewał pod batutą p. W. Kulczyńskiego chór parafialny mszę św. Albana A. Lippa na 4 głosy mieszane. Na „Offertorium" odśpiewał p. Ryszard Hanusz z Warszawy Troszla „Boże Ojcze", a na „Benedictus" p. Wincenty Kulczyński J. Faure'a „Święta Maria". Akompaniowała przy organach p. Stanisława Kulczyńska. Podniosłe nabożeństwo zakończyła wspólna pieśń „Boże, coś Polskę". Na mszę św. przybyły korporacje akademickie W. S. H. ze sztandarami, personel firmy, oraz liczni przedstawiciele sfer przemysłowych i kupieckich. (pt)

— * **Z ruchu przeciwalkoholowego.** Gwarna była sala Księgarni św. Wojciecha wczoraj w niedzielę. Obradował X zjazd delegatów Katolickiego Związku Abstynentów, Okręgu z siedzibą w Poznaniu.

Po nabożeństwie w kościele oo. Franciszkanów zagaił obrady sekretarz generalny X. Gałdyński i powołał na sekretarzy pp. Latosińską i Benscha. Sprawozdanie, wykazujące mimo wszystkich trudności obecnych postęp w kierunku pogłębienia ideowego i organizacyjnego pracy, wywołało bardzo żywą dyskusję. Po udzieleniu absolutorium dokonano wyborów uzupełniających do zarządu w osobach pp. Męderka i Roliradówny. Omówiono jeszcze program pracy i budżet na rok najbliższy oraz wnioski i komunikaty, kończąc na tym przedpołudniowe obrady.

W miłym nastroju spożyto wspólny obiad — po czym odbył się kurs instrukcyjny dla uczestników, poprzedzony pełnym szczerego humoru śpiewaniem pieśni abstynenckich. Przemawiali: A. Konieczna z Gostynia (Przejawy alkoholizmu w dzisiejszej Polsce), J. Matuszczak z Krotoszyna (Obecny stan ruchu abstynenckiego wśród młodzieży i wnioski na przyszłość), ks. dyr. T. Gałdyński (O ducha i siłę liczebną Kół), T. Tomaszewski (Rola zarządu Koła) i ks. Szuda (Dlaczego i jak streszczać czasopisma abstynenckie na zebraniach). Znowu odbyła się ożywiona i pełna dowcipu dyskusja. W wyniku powzięto następujące rezolucje:

1) Stwierdzamy, iż samodzielny i zwarty ruch przeciwalkoholowy jest w obecnych czasach koniecznie potrzebny. Wzywamy wszystkich członków, aby w imię pobudek moralno-religijnych i społeczno-obywatelskich spotęgowali swe wysiłki dla dobra idei abstynenckiej i dla szybszego rozwoju Katolickiego Związku Abstynentów.

2) Stwierdzamy, że sprzedaż tanich buteleczek z wódką ułatwia rozpijanie się młodzieży. Dlatego prosimy usilnie władze skarbowe o szybkie zlikwidowanie tego środka rozpijania młodzieży.

3) Postanawiamy zaprowadzić zwyczaj streszczania czasopism i książek o treści przeciwalkoholowej na naszych zebraniach celem rozwinięcia czytelnictwa wśród członków.

Zjazd odbywał się w serdecznym nastroju i był dla uczestników bardzo instruktywny. Szkoda, iż w zjeździe nie brali udziału ci, którzy twierdzą, że bez alkoholu nie można być wesołym!

— * **Przeniesienie apteki w Głównej.** Apteka przy Krzyżu, mieszcząca się od założenia przy Rynku w Głównej, przeniesiona została w tych dniach do nowego budynku przy ul. Głównej 53, narożnik ul. Nadolnik. Dom, w którym obecnie mieści się apteka, jest pierwszym domem w Głównej, zbudowanym według nowoczesnych wymogów. Postawił go własnym sumptem właściciel apteki p. apt. Wojciech Pyszkowski. Poświęcenia apteki przy udziale przedstawicieli miejscowego obywatelstwa oraz władz wojewódzkich dokonał w ub. poniedziałek ks. prob. Chilomer. (jr)

— * **Nie ma nic wspólnego.** Pan Marian Berucki, ul. Starołęcka 47, prosi nas o zaznaczenie, że nie ma, poza imieniem i nazwiskiem, nic wspólnego z oskarżonym w procesie komunistycznym Marianem Beruckim.

Ma świetny APETYT przepada za JECOROLEM
Zwiększa WZROST i WAGĘ
40 LAT przemawia za SKUTECZNOŚCIĄ tego leku
MAG. A. BUKOWSKIEGO
JECOROL zamiast TRANU
Pg 25 769-62,189

Związek Dzierżawców Rolnych Z. Z.

Podczas obrad, o których częściowo już donosiliśmy, omawiano żywo szereg aktualnych spraw, obchodzących dzierżawców majątków. Podkreślano, że dziarżawcy żyją w dużej niepewności jutra wskutek częstych wypowiedzeń kontraktów dzierżawnych i nie mogą rozwijać należytego planu gospodarczego na przyszłość. W dyskusji liczni mówcy dawali praktyczne przykłady trudności w dojściu do porozumienia z odpowiednimi czynnikami.

Prezesem Związku Dzierżawców Rolnych Ziem Zachodnich wybrany został ponownie inż. Józef Zoll z Dachowy, I wiceprezesem p. Józef Rzóska z Gołaszyna w pow. rawickim, II wiceprezesem p. Ciążyński z maj. Dobrydział w pow. kępińskim, ponad to wchodzi w skład zarządu p. Święcicki z Trąbinka. Do wydziału Zw. Dzierżawców wchodzą pp. Kurnatowski z Sobiałkowa w pow. rawickim, Adamczewski z Szczodrzykowa pod Kórnikiem, Hałas z Środy, Dembiński i Pospieszalski. W skład komisji rewizyjnej wchodzą pp. Wańkowicz i Kraszkowski. (kl)

ŻONA
BYWA
SŁODKA
KOCHANA
KAPRYŚNA
OBURZONA
GADATLIWA
CAŁOWANA
UWIELBIANA
PIESZCZONA
ALE
RZADKO
BYWA
DYPLOMATYCZNA
ŻONA
ng 40 667

IWONICZ-ZDRÓJ
Sezon ulgowy od 1 maja do 20 czerwca
ZŁ 153,- ryczałt za pobyt 3-tygodniowy. Żądajcie prospektów.
ng 41 041

Młodzież szkolna pamięta o ptaszkach

Wczoraj przed południem na nowym cmentarzu św. Wojciecha uczennice z VI Szkoły Wydziałowej i 42 szkoły powszechnej przy ul. Różanej 1/3, pod przewodnictwem opiekunki kółka przyrodniczego p. Wiśniewskiej, zawiesiły na drzewach liczne skrzynki lęgowe dla ptaków

KRONIKA SĄDOWA

— * **Historia ulicznej sprzedaży papierosów.** Przed kilku laty Ministerstwo Skarbu udzieliło koncesji na uliczną sprzedaż papierosów na ulicach Poznania emerytowanemu pułkownikowi wojsk polskich Adamowi Chaneckiemu. Płk. Chanecki, mając koncesję, zawarł umowę z hurtownikiem, kupcem Stanisławem Janiszewskim z Poznania. W umowie tej p. Janiszewski podjął się zorganizowania ulicznej sprzedaży, zamówienia wózków, zaangażowania ulicznych sprzedawców oraz dostarczenia im towaru z własnej hurtowni, udzielonym zaś przez monopol rabatem w wysokości 9 procent od obrotu, miał się dzielić z płk. Chaneckim. Zamówiono około 20 wózków ulicznych. Każdy sprzedawca uliczny papierosów posiadał koncesję, wystawioną na nazwisko płk. Chaneckiego i miał obowiązek nabywać towar w hurtowni p. Janiszewskiego. Aby uniknąć nabywania towaru przez ulicznych sprzedawców w innej hurtowni, p. Janiszewski z polecenia płk. Chaneckiego stemplował towar jego inicjałami. Po pewnym czasie płk. Adam Chanecki postanowił sam kierować uliczną sprzedażą, wobec czego odstąpił od umowy z p. Janiszewskim i przeniósł się do inwalidzkiej hurtowni. Zauważył jednak w „raportach" ulicznych sprzedawców poważny spadek obrotu. Po dłuższych obserwacjach przekonał się, że uliczni sprzedawcy w dalszym ciągu nabywają towar u p. Janiszewskiego, a ten zaś w dalszym ciągu stempluje go inicjałami pułkownika.

P. Janiszewski został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej. W dniu wczorajszym odbyła się rozprawa, która została jednak odroczona celem przesłuchania dodatkowych świadków. (k)

— * **Uniewinniony na powtórnej rozprawie apelacyjnej.** W dniu 10 stycznia ub. r. gajowy Konicz w lasach w Sitkowie, pow. Działdów dokonując nad wieczorem obchodu swego rewiru, zobaczył w pewnej odległości przykucniętego człowieka, który celował mu w głowę z dubeltówki. Konicz usłyszał szczęknięcie cyngla, lecz za pierwszym razem strzał nie padł, dopiero po chwili padł strzał z drugiej lufy. Śrut poranił gajowemu kolana, czyniąc go niezdolnym przez czas dłuższy do pracy, a ponad to wywołując zesztywnienie prawego stawu kolanowego. Gajowy Konicz złożył na posterunku P. P. doniesienie twierdząc, że osobą, która do niego strzelała, był niejaki Gustaw Spalding, kłusownik. Po przeprowadzonej rozprawie, Sąd Okręgowy w Grudziądzu wyrokiem z dnia 28 lutego ub. r. skazał osk. Spaldinga na 2 lata więzienia. Skazany zaapelował, powołując świadków na okoliczność, że w krytycznym czasie wogóle na miejscu przestępstwa się nie znajdował, ale Sąd Apelacyjny świadków tych nie dopuścił i wyrok I instancji zatwierdził. Na skutek wniesionej kasacji Sąd Najwyższy uchylił ten wyrok, polecając przesłuchać przedstawionych świadków i powtórnie rozpatrzyć sprawę. Ponieważ przesłuchani w drodze pomocy prawnej świadkowie istotnie potwierdzili w swych zeznaniach alibi oskarżonego, Sąd Apelacyjny po przeprowadzonej rozprawie w dniu dzisiejszym wyrok I instancji uchylił i oskarżonego Gustawa Spaldinga uniewinnił. (mz)

— * **Podrobiony dyplom.** Przed Sądem Okręgowym w Poznaniu odpowiadał 49-letni Chaskiel Apkiewicz z Grodna, zamieszkały ostatnio w Poznaniu przy ul. Zamkowej, oskarżony o podrobienie dyplomu mistrza fryzjerskiego, wystawionego przez cech fryzjerów w Kaliszu. Apkiewicz od 1923 do 1932 r. prowadził w Poznaniu skład bławatów. Kiedy jednak interes ten mu się nie powiódł, sfałszował dyplom i otworzył zakład fryzjerski. Fałszerstwo jednak wyszło na jaw i Apkiewicza postawiono przed sądem. Rozprawa jednak została przerwana celem powołania nowych świadków. (k)

Kronika towarzyska

Restauracja w Hotelu Polonia Grunwaldzka 18, poleca **bezpłatnie** salę do zabaw i **pokoje klubowe** na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.
ng 37 465

STAN POGODY W POZNANIU

6 kwietnia 1937

Temperatura 7 godz. + 4.8

Ciśnienie
7 godz. 752,0 mm. umiarkow.

Zachmurzenie
7 godz. pogodnie

Wiatr
7 godz. kierunek połud.-wsch., szybk. 6 m/sek.

Opad
w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 0,1 mm., rodzaj opadu: deszcz.

Temperatura w dniu 5 kwietnia br. była:
najwyższa + 8 o godz. 14
najniższa + 3,8 o godz. 5

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:

Po rannych mgłach pogodnie i słonecznie przy temperaturze bez większych zmian.

Uroczystość 25-lecia firmy St. Kałamajski w Poznaniu

Dwudziestopięciolecie działalności kupieckiej prezesa Stefana Kałamajskiego stało się piękną manifestacją obwatelstwa miasta Poznania wszystkich sfer dla właściciela znanych przedsiębiorstw poznańskich i zasłużonego obywatela naszego miasta.

Po nabożeństwie, które na intencję firmy odbyło się w kościele św. Marcina, w bogato przybranej w kwiecie świetlicy kinoteatru „Słońce" zgromadzili się uczestnicy uroczystości, rekrutującej się z przedstawicieli władz, organizacyj kupieckich, przemysłowych, prasy itd.

Zgromadzonych powitał jubilat p. Stefan Kałamajski w dłuższym przemówieniu, w którym w szczegółowych słowach dał niejako sprawozdanie ze swojej 25-letniej działalności gospodarczej i społecznej. Przemówienie to zostało przez licznie zgromadzonych gości, członków personelu przedsiębiorstw p. Kałamajskiego przyjęte bardzo gorąco.

Następnie proboszcz parafii św.-marcińskiej ks. prałat dr Taczak otworzył długi szereg serdecznych przemówień na cześć jubilata i jego twórczej pracy.

Wobec spóźnionej pory odkładamy szczegółowe sprawozdanie do wydania porannego.

Z WIELKOPOLSKI

— * **GNIEZNO.** W środę, dnia 7 bm. o godz. 16 odbędzie się w sali Hotelu Europejskiego walne zgromadzenie Banku Pożyczkowego w Gnieźnie.

— Pod zarzutem podpalenia stodoły swego ojczyma, rolnika Maciejewskiego w Oborze pod Gnieznem, aresztowano z polecenia sędziego śledczego Stefana Mikołajczaka z Obory. (br)

— * **KOBYLNICA.** Powszechnym szacunkiem cieszą się tutaj państwo Wojciechowscy za swe serce i hojność na rzecz biednych dzieci Kobylnicy. Dopiero pół roku mieszkają w naszej wiosce, a już ofiarowali na ten cel 200 zł: 100 zł na gwiazdkę ub. r. i 100 zł na święcone rb. Ponad wszelkie przewidywanie obdarzono obficie „święconem" 20 rodzin, tj. 81 osób, tj. jedna czwarta całej gromady. Dzięki temu nie było w wiosce żadnego dziecka i żadnej rodziny, która przy wspólnym, próżnym stole świątecznym, czuła by się skrzywdzoną losem biedy i bezrobocia. Na tle warunków współczesnego życia, pełnego wyrachowania, hojność i wielkoduszność ofiarodawców na tym większe zasługuje uznanie i wdzięczność. (n)

— * **KOŹMIN.** Pod przewodnictwem prezesa honorowego p. dra Wiatrolika odbyło walne zebranie Koło Szachistów. W skład nowego zarządu weszli pp.: Marian Rybka — prezes, Wincenty Głuck — wiceprezes, Sylwester Ambroszkiewicz — sekretarz, Tomasz Skrzypczak — skarbnik, Leon Cierniak — ławnik, Jan Stoiński — kierownik gier. Komisję rewizyjną tworzą pp.: dr Stęszewski i Feliks Głuck.

— Kat. Stow. Kobiet obchodziło w ub. niedzielę uroczyście 25-lecie istnienia. Nabożeństwo odprawił ks. Sell, wygłaszając okolicznościowe kazanie. W wypełnionej po brzegi sali p. Kaja odbyła się uroczysta akademia. Referat wygłosiła prezeska p. Kubicka z Poznania. Ks. asystent Sell wręczył dyplom zasługi długoletniej kierowniczce oddziału p. Antoninie Hyżakównie oraz dyplom z okazji 25-let. przynależenia do K. St. K. pp.: Bronisławie Nowickiej i Elżbiecie Kapuścińskiej.

— * **MIĘDZYCHÓD.** Najstarsza firma reklamowa w Polsce wydzierżawiła znajdujące się na terenie naszego miasta 4 słupy ogłoszeniowe. Kosztem wymienionej firmy staną w najbliższym czasie 2 dalsze słupy, które przyczynią się do większego niż dotychczas zasięgu i skuteczności wszelkiego rodzaju publikacyj i reklam. Zamówienia na wylepianie afiszów przyjmuje p. W Stoiński.

— * **MIĘDZYCHÓD.** Kom. Kasa Oszczędności pow. Międzychód od dnia 1 bm. mieści się przy ul. 17 Stycznia nr 8 w domu p. Walkiewicza.

— Tow. Gimn. „Sokół" oddz. męski urządził w niedzielę popisy gimnastyczne.

— W niedzielę została otwarta wystawa misyjna w Domu Katolickim, urządzona staraniem Stow Dziec. Pana Jezusa. (mw)

— * **NAKŁO.** W Orlu pod Mroczą staraniem miejscowego ks. prob. Wojciechowskiego założono Paraf. Akcję Katolicką. Prezesem został p. Sobieszczyk z Kaźmierzewa.

— W Nakle Zarząd Miejski przystąpił do budowy chodnika przy ul. Dąbrowskiego. W niedługim czasie będzie przebrukowana ulica Dworcowa, ks. Skargi, Piłsudskiego i Dąbrowskiego.

— Właśc. pewnego domu przy ul. Podgórnej wynajął skład Żydowi. Obywatelstwo tut. jest tym b. rozgoryczone. (nc)

— * **PAKOŚĆ.** Siostra Seweryna ze Zgromadzenia ss. Służebniczek Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marii Panny obchodziła ostatnio jubileusz 25-lecia. Z tej okazji odprawił ks. prob. Klitsche w asyście ks. wik. Plucińskiego i ks. prof. Rajtera uroczystą mszę św. Siostra Seweryna przybyła do Pakości w 1933 r. i pracuje ofiarnie w tut. ochronce.

— * **PUSZCZYKOWO.** Istniejące na tut. terenie Tow. Miłośników Puszczykowa. Puszczykówka i okolicy rozwija żywo swą działalność dzięki sprężystemu zarządowi, w skład którego wchodzą pp.: Michalski Czesław — prezes, inż Bogusławski Stanisław — wiceprezes, prof. Jankowski — sekretarz, Mielcarek Antoni — skarbnik. Poza ścisłym zarządem bierze udział w obradach rada złożona z 5 osób. Termin walnego zebrania wyznaczono na 20 bm. w Poznaniu w restauracji „Cechowej" przy ul. Sew. Mielżyńskiego. (pj)

— * **RAWICZ.** W środę 7 bm. odbędzie się w auli gimnazjum o godz. 19.30 zebranie wychowawczo-dyskusyjne, na którym ks. prefekt Szkudlarski wygłosi referat pt. „Wychowanie religijne w programie dzisiejszego gimnazjum".

— * **SZAMOTUŁY.** W Otorowie odprawił prymicje w miejscowym kościele parafialnym o. kamilianin Antoni Sołtysiak, syn włodarza z Debiny. Neopresbiterowi asystowali ks. ks. kapelani z Zakładu ss. Urszulanek Serca Jezusowego. Kazanie wygłosił proboszcz miejscowy ks. Tadeusz Zamysłowski. Gości prymicyjnych podejmowały siostry urszulanki S. J. K. Zaznaczyć należy, że prymicje o. kamilianina Sołtysiaka były szczególniejszym wydarzeniem, gdyż były pierwszymi prymicjami w miejscowym kościele, a ks. Neopresbiter jest pierwszym kapłanem z parafii otorowskiej. (r-r)

— * **ŚMIGIEL.** W niedzielę tut. Kat. Stow. Kobiet obchodziło swe święto patronalne. Uroczystą mszę św. odprawił ks. prob. Nowak, w czasie której kilka pięknych pieśni solowych odśpiewała p. rejent Żmidzińska. Po mszy św. 50 nowych członkiń złożyło uroczyste przyrzeczenie. Wieczorem odbyło się uroczyste zebranie, które zagaiła prezeska p. Skoracka. Na program złożyły się śpiewy, deklamacje oraz referat „O wychowaniu młodzieży".

— Wielką wystawę prac kobiecych organizuje Kat. Stow. Kobiet wraz z KSM ż. oraz z okolicznymi organizacjami w dn. 19 czerwca. W ramach wystawy, odbędzie się również wystawa misyjna.

— * **WĄGROWIEC** 25-lecie pracy zawodowej obchodził w tych dniach p. Władysław Martyński z Wągrowca, właściciel rozlewni piw Browaru Związkowego. Należy dodać, że p. Martyński jest od 30 lat czytelnikiem „Kuriera Poznańskiego". Jubilatowi „Szczęść Boże!" (kl)

Oficer armii Petlury oszustem matrymonialnym

Przed Sądem Okręgowym w Poznaniu toczył się proces przeciwko prawosławnemu Witalisowi Kimnackiemu, b. oficerowi armii rosyjskiej, zamieszkałemu ostatnio w Poznaniu, oskarżonemu o oszustwa matrymonialne.

Kimnacki jest obywatelem rosyjskim i od kilku lat przebywał w Polsce za paszportem nansenowskim. Osiedliwszy się w Poznaniu nie posiadał on stałych źródeł dochodu. Podając się za kupca drzewem oraz za pośrednika przy sprzedaży realności zawarł znajomość z kilkoma pannami, od których pod pozorem ożenku wyłudził około dwóch tysięcy złotych. Osk. Kimnacki doprowadzony na rozprawę z aresztu oświadczył, że od p. Bronisławy G. z Pabianic pożyczył 1.120 zł, które mu były potrzebne do wywiązania się z dostawy, jaką mu powierzył Zakład Miejski w Poznaniu. Oświadczył dalej, że z p. Bronisławą G. miał zamiar zawrzeć ślub, lecz aresztowanie go przez policję zamiar ten mu udaremniło. Co do dwóch dalszych swych ofiar Kimnacki oświadczył, że poznał je przypadkowo i znajomość z nimi traktował jako przelotny flirt. Znajomym swym opowiadał o swych przejściach w Rosji Sowieckiej, o swych „brawurowych" poczynaniach w armii Petlury, nigdy im jednak ożenku nie obiecywał. Ponieważ w tym czasie na zamówienie Zarządu Miejskiego w Poznaniu dostarczał materiał potrzebny do budowy dróg, pożyczał od nich pieniądze na zakup towaru.

Przesłuchana w charakterze świadka p. Melania T. jest z zawodu książkową. Przypadkowo poznała osk. Kimnackiego, który obiecywał jej ożenek, a nawet pewnego dnia wieczorem ślubował jej wierność przed pomnikiem Wdzięczności. Osk. Kimnacki oświadczył, że istotnie przed pomnikiem Wdzięczności p. Melania T. zapytała go, „czy mnie nie opuścisz", Kimnacki pocichu odpowiedział „tak, opuszczę", tymczasem p. Melania T. odpowiedź wzięła za przysięgę dozgonnej miłości. Trzecia ofiara p. Anieła T., książkowa, poznała Kimnackiego u swych znajomych przy ul. Niegolewskich 2. Kimnacki przyrzekał jej ożenek i pod tym pozorem pożyczył od niej 100 zł oraz wyłudził kupon materiału na ubranie.

Rozprawie przysłuchiwała się licznie zgromadzona publiczność, wśród której przeważały kobiety. Po zamknięciu przewodu osk. Kimnacki wygłosił dłuższe przemówienie twierdząc, że był dowódcą „batalionu śmierci" w armii Petlury, a obecnie jest ofiarą komunizmu. Prowadzący rozprawę sędzia dr Woźniak skazał po naradzie Kimnackiego na karę łączną jednego roku więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego. Osk. Kimnackiego bronił z urzędu adw. Pizzio, oskarżał prokurator Popowski (k)

AKCJE na Giełdzie nienotowane kupi LEWIŃSKI, WARSZAWA, ALBERTA 12-9.
ng 41 238

Napad rabunkowy

Kruszwica (mj). Na mieszkanie pp. Zielińskich (właściciel składu rzeźnickiego w Rynku) dokonano jednej z ostatnich nocy napadu rabunkowego. Zamaskowani bandyci zatruli najpierw psy w podwórzu, po czym za pomocą wytrychów dostali się do mieszkania i po steroryzowaniu domowników wymusili wydanie im 1.200 zł gotówki. Po splądrowaniu mieszkania zabrali nadto dwa złote zegarki, biżuterię i inne wartościowe przedmioty, po czym uszli niepoznani.

Na miejsce wypadku przybyła policja i mimo pomocy psa policyjnego poszukiwania za sprawcami nie dały dotąd pozytywnych wyników. Dalsze dochodzenia przeprowadza posterunek P. P. w Kruszwicy.

Zawieszenie wójta

Rawicz (rs). Zawieszony został w urzędowaniu wójt rawicki Mieczysław Wojciechowski, kapitan w stanie spoczynku, komendant „Strzelca" na powiat rawicki. Równocześnie przeprowadza się w biurach wójtostwa rewizje. Muszą być ważne przyczyny, które skłoniły władze do takiego zarządzenia.

Zaznaczyć trzeba, że p. Wojciechowski do ostatniej chwili czuł się bardzo pewny na stanowisku wójta ze względu na rolę, jaką odgrywał w pewnych kołach tutejszego społeczeństwa.

W sprawach

PROPAGANDOWYCH

i projektów reklamowych

prosimy komunikować się z

WYDZIAŁEM PROPAGANDY

„Kurjera Poznańskiego", św. Marcin 70

I. piętro od godziny 16—18

Telefony: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24 35-25, 40-72.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na ubogich m. Poznania: J. Czerwiński, mechaniczna fabryka odzieży męskiej i dla chłopców, Poznań, St. Rynek 85, z okazji 25-lecia istnienia przedsiębiorstwa 200,— zł.

Na „Caritas", okr. pozn.: A. Wróblewski 5,—, razem z poprzednio pokwitowanymi 25,— złotych.

Na chleb św. Antoniego: J. R. 5,—, S. H. procent od pensji 4.—, razem z poprzednio pokwitowanymi 29,— zł

Na biednych parafii Naramowice: S. S. 10,— złotych.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 5 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Lekarz dr med. Zbigniew Paczosa i Anna Głabiszówna w Szreniawie, gm. Stęszew, pow. pozn.; mistrz kowalski Franciszek Płóciennik w Sępowicach, pow. pozn., i Czesława Dembowiak w Stęszewie, Antonin-Folwark, powiat pozn.; ślusarz-tok. Antoni Grupa w Bielsku, pow. międzychód, i Gertruda Dziadek w Mariankowie, powiat wolsztyń.; owdow. spawacz Andrzej Sobków i Anna Piekuta w Minikowie, pow. pozn.; obuwn. Antoni Gorzelanny i eksped. Władysława Pałuszek, drog. Kazimierz Kaźmierczak i krawc. Janina Dondajewska; obuwn. Leon Bielach i służ. Agnieszka Banecka; przedsiębiorca w branży cementow. Józef Pakuła w Staroięce Wielkiej, pow. pozn., i krawc. Marianna Józefczakówna; handlow. Stanisław Lorenz i stenotyp. Regina Karpińska; biurowy Alojzy Walkowiak i Helena Laskowska; czeladnik stolar. Michał Walczak w Koninku, powiat śremski, i Czesława Breś; kup. Mieczysław Filipowicz i kuśnierka Rózia Wróblewska; ślus. Ludwig Wytyk i Zofia Klupsch w Minikowie, pow. pozn.; urzędn. Dyr. lasów państw. Aleksander Połtorzycki w Bielowieży, powiat Bielsk Podlaski, i urzędn. pryw. Julia Syrokomla-Syrokomska; handlow. Adam Banaszak i eksped. Stefania Jędrzejczakówna; stol. Adam Saturmiewicz i Franciszka Łuczakówna, oboje w Minikowie, pow. pozn.; rzeźnik Franciszek Janyska i eksped. Stanisława Janiszewska, oboje w Lesznie; czeladn. kowalski Franciszek Tobolski i Marianna Wlazło w grom. Dachowa, pow. śremski; mur. Wacław Lewandowski i Maria Michalakówna w Wielkiej Wsi, powiat poznański.

Zgony.

Dnia 5 kwietnia 1937 r. zapisano następujące zgony: Dr fil. Kazimierz Józef Wójcik profesor Uniwersytetu Poznańskiego, 62 lat; Karol Enke, bez zawodu, 14 lat; Stanisław Napierała, 1 mies., 26 dni; Helena Desczyna, z domu Olszewska, 31 lat; Franciszek Jan Balzer, 3 mies. 25 dni; Wanda Piotrowska, bez zawodu, 28 lat; Stanisław Kaczmarek, 5 mies., 13 dni; Gabriela Przychodzka z domu Robińska, 57 lat; Zofia Steinberg, 16 godzin; Krystyna Górska, 10 min.; Ryszard Sięga, 2 dni, 10 godzin; Piotr Skubich, robotnik, 34 lat; Magdalena Turkowska z domu Skorupska, 54 lat; Irena Czaińska z domu Kasprzakówna, 20 lat; Wincenty Sobkiewicz, mistrz piekarski, 76 lat.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

SZYMANOWSKI A POZNAŃ

Dlaczego Szymanowski wyróżnił był Poznań? — Trzykrotne „Stabat Mater" — Z tego jedno wykonał Poznań w Warszawie — „Veni Creator" — Pamiętny październik 1932 — Szymanowski na naszej estradzie — Cośmy jeszcze słyszeli i wykonywali — Batuty wielkopolskie w Warszawie — Obowiązek na przyszłość.

Wiadomo, że słynna Czwarta Symfonia (z fortepianem w roli instrumentu orkiestralnego), którą w ostatnich latach Szymanowski grywał osobiście po najsłynniejszych estradach europejskich, została wykonana po raz pierwszy w ogóle na estradzie poznańskiej, w teatrze Wielkim, w październiku 1932 roku. Nie jest wszakże powszechnie wiadomym, jak do tego doszło.

*

Oddawna myślał był Szymanowski o jakiemś dziele muzyki religijnej, wyrażającej specyficzną pobożność polską z wiejskiego kościółka. Nie mógł wszakże zdecydować się na tekst łaciński, który uważał za nazbyt daleki od nastrojów ludowej pieśni religijnej, a szczególnie od ulubionych sobie „Gorzkich żalów". W końcu zdecydował się na polskie naśladowanie hymnu „Stabat Mater", dokonane przez Józefa Jankowskiego. Kompozycja poszła bardzo szybko i już w r. 1926 utwór był gotowy.

Wykonanie odbyło się w parę lat później, w Warszawie, w Filharmonii. Drugi raz wszelako w Polsce odśpiewano „Stabat Mater" w Poznaniu, w Auli Uniwersytetu, a wykonały je chóry orkiestra i soliści Państw. Kons. Muzycznego przygotowane i prowadzone przez prof. Władysława Raczkowskiego. Było to wczesną wiosną r. 1929, partie solowe wykonali pp. Jadwiga Musielewska (sopran), Helena Czechowska (alt) i Roman Heising (bas). W tym samym roku podczas Wystawy Krajowej, gdy odbywał się w Auli festival muzyki polskiej, odśpiewano „Stabat Mater" po raz trzeci, taksamo pod dyrekcją prof. Wł. Raczkowskiego z tą tylko zmianą, że partię sopranową śpiewała p. Stanisława Korwin-Szymanowska, altową prof. Maria Trąmpczyńska. Na wykonaniu tym obecny był kompozytor. Wreszcie w jesieni tegoż roku warszawska Filharmonia zaprosiła chór Konserwatorium poznańskiego do czwartego wykonania „Stabat Mater", które odbyło się również pod batutą prof. Raczkowskiego.

Należy wreszcie dodać, że „Stabat Mater" jakby osobliwie przyciągało batuty poznańskie. W ubiegłym Wielkim Tygodniu dyrygował w Warszawie wykonaniem tego wspaniałego hymnu Mieczysław Mierzejewski, wielkopolanin, wychowanek Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Poznaniu, a obecnie kapelmistrz rozgłośni warszawskiej Polskiego Radia — dzisiaj zaś, we wtorek, podczas nabożeństwa żałobnego za Karola Szymanowskiego, które odbyło się w kościele św. Krzyża, również dyr. M. Mierzejewski kierował wykonaniem.

Poznań pospieszył nadto z pierwszym poza Warszawą wykonaniem innego hymnu Szymanowskiego, mianowicie „Veni Creator". Szymanowski napisał go był na uroczyste otwarcie warszawskiej Akademii Muzycznej, której został rektorem — a to do słów Wyspiańskiego: „Zstąp, Gołębica, Twórczy Duch!" Wykonaliśmy to dzieło, jako drugie w Polsce miasto, na koncercie w Auli Uniwersyteckiej, pod batutą prof. Władysława Raczkowskiego.

Otóż, by odwdzięczyć się niejako za tyle zapału i pracy, Szymanowski przeznaczył Poznań na miejsce, w którym wykonane będzie po raz pierwszy w ogóle najnowsze jego dzieło: Symfonia Czwarta, o której wspomnieliśmy na wstępie. Uroczystość ta, będąca świętem muzycznym całej Polski, odbyła się d. 9 października 1932 w teatrze Wielkim. Part fortepianowy wykonał z Orkiestrą Symfoniczną m. Poznania sam Szymanowski.

*

Na wspomnianym wyżej festivalu muzycznym podczas P. W. K., zaznajomił się Poznań jeszcze z innymi dziełami Szymanowskiego. Były to: dwie symfonie, mianowicie druga B-dur i trzecia, tzw. pieśń o nocy z solem sopranowym które odśpiewała p. Stanisława Korwin-Szymanowska; ona również wykonała z orkiestrą „Pieśni Hafisa". Na programie festivalu znalazł się nadto pierwszy koncert skrzypcowy (Paweł Kochański) i pierwszy obraz „Harnasiów". Orkiestrą była Filharmonia Warszawska. Później, w jesieni r. 1931 usłyszeliśmy drugi obraz „Harnasiów", bez chórów, ale ze solem tenorowym (p. K. Kiełczewski). Drugą symfonię i pierwszy koncert skrzypcowy (wykonaniu dyr. Z. Jahnkego) słyszeliśmy w latach późniejszych.

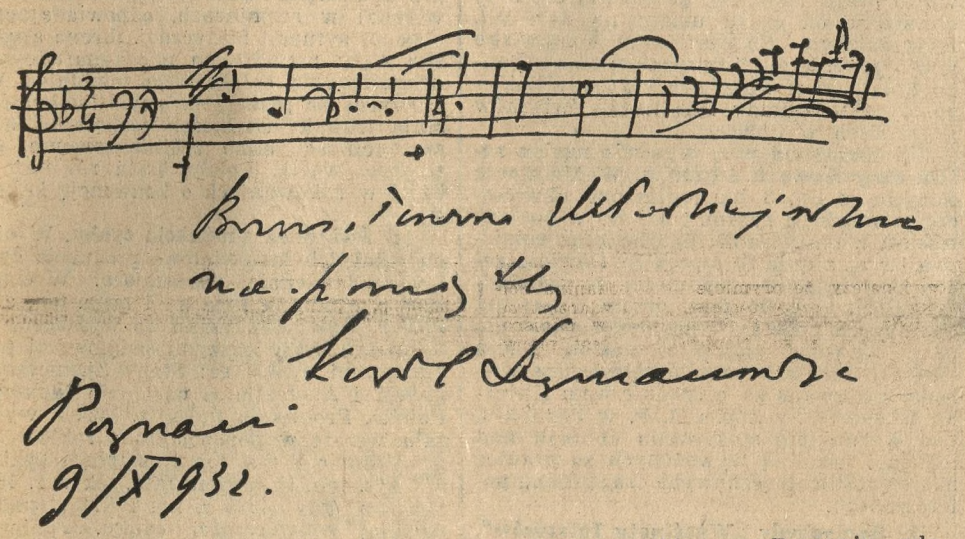

Urywek z Czwartej Symfonii, skreślony przez Szymanowskiego w Poznaniu, gdy została wykonaną po raz pierwszy w ogóle.

Tyle co do dzieł symfonicznych. Utwory solowe pojawiały się na estradzie poznańskiej naturalnym rzeczy porządkiem o wiele częściej. Słynne „Mity" skrzypcowe grywała Irena Dubiska i Eugenia Umińska. „Maski" i „Mazurki"(na fortepian) grywa stale prof. Zygmunt Lisicki. Pieśni słyszeliśmy niewiele, chociaż w dorobku Szymanowskiego zajmują liczebnie poważne miejsce, zapewne dla tego, że nastręczają wykonawcom ogromne trudności, poza paru pierwszymi napisanymi do słów Tetmajera.

Z dzieł kameralnych odegrany był pierwszy kwartet smyczkowy dwukrotnie, przez zespół Drezdeńczyków i kwartet Krétly z Paryża. Sonatę skrzypcową op. 9 wykonywali dyr. Z. Jahnke i prof. Z. Lisicki. Wreszcie „Pieśni Kurpiowskie" w układzie Szymanowskiego na chór mieszany, wyszły nakładem Wielkopolskiego Związku Śpiewackiego; dwie z nich były w swoim czasie utworem konkursowym dla chórów mieszanych wyższej kategorii, obecnie zaś weszły w stały repertuar chóru „Lutnia" kierowanego przez M. Weigta.

Dodać trzeba, że na otwarcie bieżącego sezonu Filharmonii warszawskiej dyrygował dr Zygmunt Latoszewski dyrektor Teatru Wielkiego, koncertem symfonicznym, na którym odegrano m. in. czwartą symfonię Szymanowskiego, przy czym part fortepianowy wykonał prof. Józef Turczyński.

Szereg wykonanych w Poznaniu wielkich dzieł Szymanowskiego pomnożyłby się o jedno, gdyby nie pożałowania godny zbieg okoliczności. Eugenia Umińska miała na jednym z koncertów symfonicznych w teatrze Wielkim w r. 1935 odegrać drugi koncert skrzypcowy, osnuty na nastrojach góralskich; niestety do wykonania nie doszło, ponieważ materiał nie został nadesłany na czas przez firmę wydawniczą zagraniczną.

*

Widzimy, że siłami Poznania zostało wykonane trzykrotnie — z tego raz w Warszawie — „Stabat Mater", że odśpiewano u nas „Veni Creator" i odegrano wiele dzieł Szymanowskiego, że wreszcie zgasły twórca zaszczycił nasze miasto oddaniem nam w pierwsze wykonanie jednego ze swych arcydzieł, okrytego w następstwie światową sławą. Miejmy nadzieję, że w przyszłości pamięć genialnego muzyka będzie u nas stale otaczana czcią, wyrażającą się w częstym wykonywaniu jego utworów symfonicznych, kameralnych i solowych.

Poznań. Dr J. Mł.

Książki nadesłane

Dr Rudolf Timmemiaus: „Lwy Alkazaru". Katowice 1937. Księgarnia i Drukarnia Katolicka.

Stowarzyszenie Śpiewaków Śląskich: „Sprawozdanie z działalności za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1936 r." Katowice, 1937. Nakł. Stow. Śpiew. Śląskich.

Rafał Leszczyński: „Iudith" (1620). Opr. Maria Sipayłłówna. Biblioteka Zapomnianych Poetów i Prozaików Polskich XVI—XVIII w. Seria II. Zesz. 3. Wyd. Kasy im. Mianowskiego.

Janina Rosnowska: „Żywe Kamienie" Wacława Berenta". Studia z Zakresu Historii Literatury Polskiej. Nr. 13. Warszawa 1937. Skł. gł. Kasa im. Mianowskiego.

ŻYCIE KULTURALNE

BYDGOSZCZ W HOŁDZIE WYCZÓŁKOWSKIEMU

Donoszą nam z Bydgoszczy:

W dniach 10 i 11 kwietnia, w 85-tą rocznicę urodzin i w dniu imienin zmarłego niedawno znakomitego malarza, odbędą się w Bydgoszczy — w okolicy której spędził ostatnie lata życia — uroczystości ku czci Leona Wyczółkowskiego. Protektorat nad tymi uroczystościami objął minister oświaty, prof. dr W. Świętosławski, a do komitetu honorowego weszli: wicem. prof. dr J. Ujejski, pani Franciszka Wyczółkowska, wojewodowie poznański i pomorski, ks. bp. Laubitz, rektorzy Akademij Sztuk Pięknych z Warszawy i Krakowa, przedstawiciele generalicji, dyrektorzy Muzeów Narodowych w Warszawie i Krakowie, przedstawiciele ministerstwa oświaty i prezes rady artystycznej w Bydgoszczy, dr W. Kulmatycki. Na czele komitetu organizacyjnego stoją: prezydent miasta, L. Barciszewski, p. K. Południowski i red. K. Fiedler.

W sobotę, 10 kwietnia odbędzie się o godz. 10-ej uroczyste nabożeństwo żałobne w kościele farnym. O godz. 20-ej — uroczysta akademia w Teatrze Miejskim. Zagai akademię prez. L. Barciszewski, słowo wstępne wygłosi min. dr W. Świętosławski, a referat o sztuce Leona Wyczółkowskiego — Marian Turwid. Część artystyczną wypełnią recytacje w wykonaniu art.-dram. M. Serwińskiego oraz utwory fortepianowe, odegrane przez prof. Z. Lisickiego z Poznania.

W dniu 11 kwietnia o godz. 12.30 zostanie otwarta w sali posiedzeń Rady Miejskiej wystawa grafiki Leona Wyczółkowskiego. Złoży się na nią część daru, otrzymanego przez miasto Bydgoszcz od p. F. Wyczółkowskiej z zapisu wielkiego Jej Męża. Przemówienie na otwarciu wygłosi dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie, dr Feliks Kopera.

NAUKA

Śląskie odczyty naukowe. Z Katowic donoszą nam (ad): P. dr Marian Gumowski, uczony pomorski wygłosił w Katowicach odczyt pt.: „Rycerstwo śląskie w dobie piastowskiej". Odczyt zorganizowało Tow. Przyjaciół Nauk na Śląsku i Śląskie Tow. Historyczne.

Pomorskie grzyby. Towarzystwo Naukowe w Toruniu podjęło nową serię wydawnictw, obok istniejących dotychczas, a poświęconych naukom humanistycznym. Są to zeszyty „Badań przyrodniczych pomorskich", z których dwa pierwsze już się ukazały. Obydwa traktują o grzybach, w pierwszym H. Kossobudzka ogłasza przyczynek do znajomości flory grzybów mikroskopowych powiatu grudziądzkiego, w drugim prof. F. Teodorowicz zaznajamia z grzybami wyższymi polskiego wybrzeża Dwa przeto pierwsze zeszyty tych „Badań" są poświęcone grzybom i stanowią wstęp do dalszych badań przyrodniczych na Pomorzu. (J. St.)

W NAUKOWYM POZNANIU

Wydział Lekarski Pozn. Tow. Przyjaciół Nauk odbędzie posiedzenie wspólne z Pol. Tow. Higienicznym w piątek, dn. 9 kwietnia br. o godz. 20-ej c. t. w sali XVII Collegium Minus. Na porządku obrad — wykład dra B. Hanasza pt. „Ochrona zdrowia i życia wobec motoryzacji".

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Pan Sztosik, wierny model. Z Warszawy piszą nam (tw): W wydanej niedawno monografii St. M. Masłowskiego o zmarłym przed kilku laty malarzu Henryku Grombeckim, znajduje się ciekawy i wzruszający szczegół. Grombecki natknął się gdzieś w okolicy Starego Miasta na pysznego modela o niezwykle charakterystycznej twarzy i postaci. Był to niejaki pan Bartłomiej Sztosik, szewc z zawodu a wielki gawędziarz z zamiłowania. Malował go Grombecki całymi miesiącami. Sztosik wielce był z tego dumny a tak sobie ten zaszczyt cenił, że gdy zachorował, nie pozwolił, aby go zabrano do szpitala, gdyż bał się, że tam ostrzygą mu krzaczastą czuprynę i przez to zepsują artyście modela...

MUZYKA

Muzyka na Śląsku. Z Katowic donoszą nam (ad): W auli Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych odbył się koncert śpiewaczki p. Marii Dobrowolskiej. W koncercie wzięli udział pp.: Unuckowa (fortepian), Puchalski (wiolonczela), Unucka (skrzypce).

Berlińskie Tygodnie Artystyczne odbędą się w tym roku między 21 kwietnia a 6 czerwca. Dzielą się na trzy części: święto romantyki muzycznej, festival Brucknerowski, oraz prdukcje tz. Schlossmusik i serenad na wolnym powietrzu. Z obcych artystów uczestniczyć będzie Alfred Cortot, oraz paryskie trio Pasquiera.

12 000 rękopisów Beethovena w kopiach fotograficznych naturalnej wielkości posiada obecnie Archiwum Beethovenowskie w Bonn, w miejscu urodzenia genialnego muzyka. Są to wszystkie rękopisy, jakie udało się dotychczas na świecie wyszukać. Poza tym ma Archiwum bibliotekę z 2 500 tomów, oraz magazyn wycinków z prasy, liczący 10 000 artykułów i większych recenzyj. Katalog kartkowy ma dotychczas 47 000 kartek w 58 kartotekach. Archiwum istnieje dziesięć lat.

TEATR

Konkurs na dyrekcję teatru lwowskiego został już rozpisany. Jak nam ze Lwowa donosi nasz korespondent (lk) zgłosił się m. in. Karol Adwentowicz, prowadzący teraz w Warszawie teatr Kameralny. W sferach miejskich mówi się wiele o Teofilu Trzcińskim, który przed kilku laty zostawił trwałe wspomnienie jako doskonały organizator i reżyser, dzięki któremu scena lwowska w krótkim czasie podniosła się z upadku.

Tegoroczny festiwal szekspirowski w Stratfordzie nad Avonem będzie trwał z powodu oczekiwanego zjazdu setek tysięcy ludzi z krajów anglosaskich na koronację, nieco dłużej, niż zwyczajnie. Rozpocznie go „Sen nocy letniej", reżyserowany przez Martina Brawne'a. Zadomowiony w Anglii Rosjanin Komisarzewski przygotowuje „Króla Leara". Uroczyste przedstawienie na urodziny królewskie, na którym bywają ambasadorowie i które ma swój zwyczajowy ceremoniał (np. schylanie chorągwi przed lożą monarchy), wypełni „Opowieść zimowa". W skład repertuaru wchodzi dalej „Henryk V" z Clemensem Mc Callin w roli tytułowej, „Jak wam się podoba" w kostiumach z czasu pierwszych Tudorów, „Wesołe kobiety z Windsoru", „Hamlet" i rzadko wystawiany „Cymbelin". Stroną taneczną przedstawień zajmuje się Miss Rosalind Payne. (W. T.)

ZE ŚWIATA FILMU

Film „akademicki". Będzie nim niezawodnie „Yamile pod cedrami", o scenariuszu wziętym z powieści Henryka Bordeaux członka Akademii Francuskiej, zwłaszcza że sam akademik czuwa nad adaptacją swego utworu. Cały film będzie nakręcony na Libanie.

OCHRONA PRZYRODY

7 łosi i 3 niedźwiedzie przezimowały w puszczy Hołubickiej w powiecie dziśnieńskim. Zimowe ich legowiska właśnie odkryto.

Pisma nadesłane

„Medycyna Praktyczna". Zeszyt 5. Treść: Dr K. Bross: „Optochinum basicum w leczeniu zapalenia płuc, zwłaszcza tzw. grypowego". — Dr M. Stabrowski: „Przypadek bielactwa wrodzonego". — Dr K. Brose: „Nieznany list dra Ludwika Gąsiorowskiego z więzienia w 1846 r." — Oceny i krytyki: M. Zdziarska-Zaleska: „W okopach". — Przegląd prasy lekarskiej. — Streszczenia: „Środki lekarskie i choroby wewnętrzne". — Gruźlica. — Chirurgia. — Choroby skórne i weneryczne. — Medycyna społeczna. — Poznańskie Wieczory Lekarskie. — Oceny i krytyki dz. lit.: Ks. dr Fr. Sawicki: „Życie ludzkie". — K. Tymieniecki: „Misja Polska w Prusiech i sprowadzenie Krzyżaków. — G. Morcinek: „Noc Listopadowa". — Więcej lasów Poznaniowi. Adr. Red. Poznań, Al. Szelągowska 1.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Plany przebudowy przemysłu w Polsce

Jak wiadomo, wicepremier inż. E. Kwiatkowski przedstawił komisji budżetowej Sejmu w dniu 5 lutego rb. — podczas debaty nad projektami inwestycyjnymi — plany przebudowy gospodarstwa polskiego, w szczególności zaś przekształcenia układu geograficznego przemysłu polskiego.

Jest to zagadnienie, które szczególnie żywo musi interesować Polskę zachodnią, bowiem — jak wynika z planów (map), przedłożonych przez p. wicepremiera komisji sejmowej — przewiduje on, iż w przyszłym układzie geograficznym współczynnik uprzemysłowienia województw poznańskiego i pomorskiego będzie niższy niż nim jest obecnie.

Cała ta sprawa nie została dotychczas postawiona dostatecznie jasno. Opinia publiczna dowiaduje się tylko o fragmentach, natomiast nie ma możności zorientowania się o całokształcie tak ważnych zamierzeń rządu.

Niedawno temu na posiedzeniu Stowarzyszenia Wychowańców Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie min. J. Kożuchowski, wiceprezes Banku Gospodarstwa Krajowego wygłosił referat nt. „organizacji pracy nad przebudową przemysłową Polski". Mówca dał wyraz poglądowi, że program przebudowy przemysłu w Polsce winien być wykonywany dwutorowo:

1) w płaszczyźnie normalnej pracy rządu i społeczeństwa,

2) przy udziale specjalnych organów fachowych, wyodrębnionych z administracji i obarczonych wyłącznie pracą programową na długą falę.

Zdaniem min. Kożuchowskiego powinien być utworzony komitet, którego zadaniem będzie koncentrowanie prac nad planem przebudowy struktury i geografii przemysłowej. Kolejność poszczególnych zagadnień powinna być tak ułożona, aby rozważania te mogły stać się podstawą polityki rządowej i realizacji postawionych zadań. Komitet ten powinien posiadać taką organizację, która by pozwoliła na zharmonizowanie jego prac z oddzielnie pracującymi dziś organami naukowymi i gospodarczymi.

Prelegent zaproponował, aby prace komitetu były prowadzone w sekcjach, zajmujących się poszczególnymi etapami procesu produkcyjnego, a więc: a) finansowania i kosztów handlowych, b) polityki komunikacyjnej, c) gospodarki energetycznej, d) wyposażenia technicznego przemysłu, e) surowców, f) współpracy naukowej, g) przygotowania zawodowego w przemyśle.

Brzmi to wszystko bardzo pięknie, ale opinia publiczna jak nie wiedziała, tak nie wie, o co właściwie chodzi? Czy chodzi o taką przebudowę przemysłu, która by wyraziła się w przeniesieniu szeregu fabryk z Wielkopolski i Pomorza do „centralnego okręgu przemysłowego"? Czy też chodzi o forsowanie uprzemysłowienia tegoż „centralnego okręgu" przy pomocy różnego rodzaju ulg? Czy chodzi o rozdrabnianie form produkcji przemysłowej, czy też — odwrotnie — o koncentrowanie produkcji? Same pytajniki!

Nie można pozostawiać tych pytań bez odpowiedzi! O zbyt ważne chodzi tutaj sprawy.

Krótkie informacje gospodarcze

— Prezydium Związku Izb i Organizacyj Rolniczych R. P. uchwaliło przystąpienie do Austriacko-Polskiej Izby Handlowej w charakterze członka.

— Handel zagraniczny Polski z krajami Bliskiego Wschodu w r. 1936 poważnie się zwiększył i to zarówno w przywozie, jak i w wywozie do tych krajów.

— W okresie tegorocznych Targów Wschodnich we Lwowie odbędzie się kongres inżynierów polskich. W związku z tym kongresem zorganizowane zostaną Targi Techniczne.

— Od 29 czerwca do 5 lipca rb. odbędzie się w Lublinie ogólnokrajowa wystawa koni.

— W okresie przedświątecznym nadeszły z Polski do Gdańska bardzo poważne transporty zboża, a głównie żyta i pszenicy. Transporty te zostały całkowicie przeznaczone na pokrycie wewnętrznego zapotrzebowania Gdańska, gdyż — jak wiadomo — eksport zboża za granicę jest w dalszym ciągu wstrzymany.

— Z dniem 1 czerwca rb. projektowane jest wprowadzenie cła wywozowego na ogórki konserwowe. Jednocześnie zostaną wprowadzone w życie przepisy standaryzacyjno-techniczne, ustalone już w r. ub., obecnie nieco zmienione i przystosowane do postanowień cła obowiązującego. Zaświadczenia, zwalniające od cła, będą wydawane podobnie, jak przy innych artykułach wywozowych.

— Niemiecka linia „Lufthansa" otwiera z dniem 1 maja br. stałą komunikację powietrzną między Tallinem — Rygą — Królewcem i Berlinem.

— W celu ożywienia wymiany towarowej między Prusami Wschodnimi a resztą Rzeszy „Schlessische Dampfer-Compagnie Berliner Lloyd" uruchomiła regularną pośpieszną żeglugę rzeczną między Prusami Wschodnimi i Berlinem z jednej strony, a Niemcami środkowymi i Śląskiem z drugiej.

— W najbliższym czasie zostanie uruchomiona stała linia żeglugowa towarowo-pasażerska między Włochami a krajami bałtyckimi i Finlandią.

— Włoska ekspedycja wojskowa odkryła o 200 km na północny-zachód od Adis Abeby, w okręgu Salale, znaczne pokłady antracytu, którego jakość równa się najlepszym gatunkom węgla na świecie.

— Ceny bawełny na rynku argentyńskim wykazują stałą tendencję zwyżkową. Ostatnio płacono za tonę 945 pap. pesów argent., co stanowi prawdziwy rekord w porównaniu z cenami lat poprzednich.

KRONIKA GOSPODARCZA

Możliwości zbliżenia gospodarczego St. Zjedn. i W. Brytanii

Omawiając stosunki handlowe brytyjsko-amerykańskie, „Times" podkreśla, że ostatnie wizyty i kontakty osobiste między przedstawicielami W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych niewątpliwie ułatwiły lepsze zrozumienie się między obu krajami, ale należy oczekiwać po nich konkretnych rezultatów. Istnieją bowiem trudności, na które już wskazał Norman Davis.

Polityka gospodarcza W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych opierają się na całkiem odmiennych zasadach. Ameryka wychodzi z założenia równego traktowania wszystkich eksporterów. Cła amerykańskie są wysokie, ale są one jednakowo wysokie dla wszystkich eksportujących do Stanów Zjednoczonych. Jeżeli taryfy ulegną obniżeniu, to stosować się to będzie w równym stopniu do wszystkich, natomiast polityka brytyjska polega — zdaniem Normana Davisa — raczej na tym, aby dojść do porozumienia na możliwie najlepszych warunkach z poszczególnymi krajami. Jest to polityka wyróżniania jednych kosztem drugich.

Różnice te będą musiały być uwzględnione, gdyby doszło do rokowań o nowy traktat handlowy między obu państwami. Odbudowa ta bowiem wymaga nie tylko obniżenia taryf, zniesienia kontyngentów i innych ograniczeń, ale również, i może nawet w większym stopniu, prowadzenia aktywnej polityki, sprzyjającej wymianie towarów.

W. Brytania i Stany Zjednoczone mogłyby oddać wielką usługę nie tylko przez zawarcie między sobą porozumienia handlowego, ale również przez uzupełnienie go współpracą nad podniesieniem ogólnej stopy życiowej na świecie — kończy „Times".

Z KRAJU

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** Ukazał się Dziennik Ustaw R. P. nr. 25 z dnia 5 kwietnia 1937 r., w którym opublikowano m. in. następujące rozporządzenia o charakterze gospodarczym: ustawy z dn. 18 marca 1937 r. o ratyfikacji: protokółu polsko - szwedzkiego, zmieniającego protokół handlowy polsko - szwedzki z dnia 21 października 1933 r. (poz. 165); protokółu dodatkowego do konwencji handlowej i nawigacyjnej polsko — czechosłowackiej z dnia 12 sierpnia 1936 r., (poz. 166); porozumienia polsko - niemieckiego z dnia 18 lipca 1936 r., dotyczącego uzupełnienia umowy gospodarczej z dnia 4 listopada 1935 r. (poz. 167); drugiego porozumienia do umowy gospodarczej polsko - niemieckiej z dnia 4 listopada 1935 r. (poz. 168); protokółu taryfowego polsko - finlandzkiego, podpisanego w Warszawie dnia 16 lipca 1936 r. (poz. 169); prowizorycznego układu płatniczego polsko - francuskiego, podpisanych w Paryżu dnia 18 lipca 1936 r. (poz. 170); roz. ministra opieki społecznej z dn. 18 lutego br., wydane w porozumieniu z min. p. i h. o dozorze nad wyrobem i obiegiem mąki i wyrobów mącznych (poz. 171); rozp. min. rolnictwa i r. r. z dnia 22 lutego br., wydane w porozumieniu z min. skarbu o przyjęciu na rachunek funduszu obrotowego reformy rolnej niektórych wierzytelności Państw. Banku Rolnego (poz. 172); rozp. ministrów skarbu, spr. wewn. i sprawiedliwości z dnia 16 marca br. o komunalnych kasach oszczędności (poz. 173).

(k) **Osłabienie dolara.** Na wczorajszych giełdach walutowych trwała słabsza tendencja dla waluty amerykańskiej. Osłabienie dolara przypisuje się zarówno wciąż trwającym w Stanach Zjednoczonych strajkom, jak i wzmożonemu importowi do Ameryki, który powoduje zwiększoną podaż dolarów, jak również zbliżaniu się sezonu turystycznego, który — szczególnie w tym roku — powinien wyrazić się w poważnym odpływie środków płatniczych ze Stanów Zjednoczonych. Dewiza na Paryż utrzymała się na prawie niezmienionym poziomie w porównaniu z kursami sobotnimi. Pozostałe dewizy nie wykazywały poważniejszych zmian.

(k) **Bilans Banku Polskiego za III dekadę marca.** W ciągu III dekady marca zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0,7 miln. zł do 405,9 miln. zł, a stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 1,1 miln. zł do 35,4 miln. zł. Suma wykorzystanych kredytów zwiększyła się o 16,9 miln. zł do 640,3 miln. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu spadł o 7,8 miln. zł do 40,1 miln. zł. Pozycja „inne aktywa" uległa wzrostowi o 1,0 miln. zł do 213,8 miln. zł, pozycja zaś „inne pasywa" zmniejszyła się o 21,8 miln. zł do 226,4 miln. zł. Natychmiast płatne zobowiązania obniżyły się o 5,8 miln. zł do 254,5 miln. zł. Obieg biletów bankowych w wyniku wyżej omówionych zmian — wzrósł o 40,8 miln. zł do 999,6 miln. zł. Pokrycie złotem wynosi 35,17 pct.

(k) **Obieg polskich monet srebrnych i bilonu** w dniu 31 ub. m. przedstawiał się następująco (w miln. zł — w nawiasie obieg w dniu 20 marca): suma globalna 429,8 (409,8), w tym: monety srebrne 346,9 (329,5), bilon niklowy i bronzowy 82,9 (80,3).

(k) **Nowy przewodniczący komisji dewizowej.** Z dniem 1 kwietnia rb. Minister Skarbu mianował przewodniczącym komisji dewizowej dotychczasowego wiceprezesa tej komisji p. Zygmunta Karpińskiego, dyrektora Banku Polskiego. Stanowisko prezesa komisji dewizowej nie było obsadzone od czasu ustąpienia dyr. Wł. Bączyńskiego. Na opróżnione stanowisko wiceprezesa komisji dewizowej prezes Banku Polskiego powołał dra W. Czerwińskiego, dyrektora Rady Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce.

(k) **Zwrot cła przy wywozie nasion roślin strączkowych i grochu.** W Monitorze Polskim z dn. 3 bm. ogłoszono obwieszczenie ministra przem. i handlu w porozumieniu z ministrami: skarbu oraz rolnictwa i r. r., z dnia 25 marca rb. Obwieszczenie to podaje do wiadomości, że zaświadczenia eksportowe min. przem. i handlu, na których podstawie następuje zwrot cła przy wywozie zagranicę nasion roślin strączkowych oraz grochu polerowanego — będą wydawane za pośrednictwem Związku Eksporterów Zboża R. P. w Poznaniu, pod warunkiem stosowania kontroli nad ilością i jakością wywożonych za granicę nasion roślin strączkowych oraz grochu polerowanego.

(k) **Samochody „Wspólnoty Interesów".** Sprawa produkcji samochodów przez „Wspólnotę Interesów" nie została do tej pory ostatecznie załatwiona. Po podpisaniu przedwstępnej umowy z firmą niemiecką „Export Gemeinschaft Deutscher Antomobilfabriken", podjęto z kolei rozmowy z fabrykami francuskimi (m. in. Renault'a). Udział surowców krajowych stanowił by na razie 35 proc. wagi podwozia, zaś po czterech latach osiągnął by pełne 100 proc. Większość nadwozi mogłaby być odrazu całkowicie produkowana w kraju.

(k) **„Vacuum Oil Company" zakupiła firmę „Standart Nobel w Polsce S. A.".** Jak donosi żydowska „Chwila", toczącej się od lat pertraktacje w sprawie kupna firmy naftowej „Standart Nobel w Polsce S. A." — powstałej z fuzji firm „Standart Oil" i „Bracia Nobel" — przez firmę „Vacuum Oil Company", zostały ukończone. Jakkolwiek ostateczna decyzja z Ameryki nie nadeszła, to jednakowoż transakcję uważać należy za dokonaną. Podobno „Vacuum" zakupiło większość akcyj „Standartu", a w szczególności akcje należące do „Braci Nobel".

Z ZAGRANICY

(z) **Bilans Banku Francji** nie wykazuje żadnych poważniejszych zmian w stosunku do bilansu z poprzedniego okresu. Fakt, że zapas złota uległ zmianie, świadczy o tym, że fundusz wyrównawczy zapisuje tymczasowo na swój rachunek przypływ złotą, jaki ostatnio zaznaczył się we Francji. Ponieważ poszczególne pozycje bilansu jeszcze nie potwierdziły optymistycznych przewidywań, czego dowodem jest np., że stosunek pokrycia złotem nie uległ większej zmianie, władze banku widocznie uważały za stosowne zająć jeszcze pozycję wyczekującą i nie obniżać stopy dyskontowej, jakkolwiek zagadnienie to nadal jest aktualne.

(z) **Tendencja do uelastycznienia przepisów socjalnych we Francji.** Rząd Bluma zamierza stosować bardziej liberalną politykę w stosunku do przemysłu, obciążonego ostatnio tak poważnie nowymi ciężarami socjalnymi. Minister gospodarki narodowej wypowiedział się za koniecznością uelastycznienia ustawodawstwa o 40-godzinnym tygodniu pracy. Zastosowanie tej ustawy wymaga utrzymania poziomu, a nawet wzrostu produkcji francuskiej. Minister wyraził życzenie, aby, jeżeli chodzi o przemysłowców, starali się oni zwrównoważyć nowe ciężary społeczne przez obniżenie kosztów produkcji, nie zaś przez podwyżkę cen. Do robotników minister zwrócił się z apelem, aby bez uprzedzeń rozpatrywali propozycje złagodzenia przepisów o 40-godzinnym tygodniu pracy, jakie zostaną im przedłożone.

(z) **Chaos na rynku walutowym w Hiszpanii.** Czasopismo „Währung und Wirtschaft" omawia stosunki walutowe, panujące w dzisiejszej Hiszpanii, konstatując, że przedstawiają one kompletny chaos. W Hiszpanii narodowej istnieje obecnie stemplowana „biała peseta" powstańców; natomiast w Hiszpanii czerwonej kursują: niestemplowana „czerwona peseta" walencka, peseta katalońska, peseta baskijska oraz nowe banknoty pesetowe, emitowane w dużej ilości po kursie przymusowym przez rząd walencki. Chaos zwiększa okoliczność, iż niektóre banki zagraniczne, np. londyński, odmówiły przesłania swych zapasów peset, celem ostemplowania ich przez rząd walencki. Ponadto wyższa wartość rynkowa pesety białej. stemplowanej, pociągnęła za sobą liczne fałszerstwa. Na giełdzie paryskiej i innych giełdach zagranicznych poczęły nagle kursować wielkie ilości waluty hiszpańskiej, opatrzone sfałszowanym stemplem nacjonalistycznym. Obie walczące strony starają się zapobiec ujemnym skutkom tego chaosu, przede wszystkim drogą surowej reglamentacji.

(z) **Przed utworzeniem międzynarodowego kartelu koksowego.** W końcu kwietnia odbyć się ma w Londynie podpisanie konwencji międzynarodowego kartelu koksowego. Siedzibą kartelu będzie prawdopodobnie Bruksela, gdzie rezydują już różne międzynarodowe organizacje metalurgiczne. W toku rokowań najtrudniejszą sprawą było osiągnięcie porozumienia co do wysokości kwot konsumcji własnej. W drodze kompromisu ustalono, że kartel przyzna swym członkom prawo konsumcji własnej w rozmiarach, odpowiadających obecnej sytuacji faktycznej. Strona angielska dąży ponadto do międzynarodowego uregulowania całokształtu zagadnień węglowych. Na przeszkodzie tym tendencjom stoją jednak trudności techniczne, a w szczególności silne zróżniczkowanie gatunków węgla. Polska brała również udział w rokowaniach o konwencję koksową.

(z) **Światowa produkcja cynku.** W ciągu ostatnich lat światowa produkcja cynku ma tendencję wzrastającą. W ciągu 1933 r. oceniana była na 1 miln. ton, a w 1936 r. wykazała wzrost do wysokości 1,5 miln. ton. Największymi światowymi producentami cynku są: Stany Zjednoczone, Belgia i Australia, a następnie Niemcy i Polska. Produkcja Polski w 1936 r. wykazała wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim o 8 tys. ton i osiągnęła poziom 92,2 tys. ton, tj. poziom taki, jak w r. 1934, podczas gdy 1935 r. był rokiem spadku polskiej wytwórczości cynku. Ponieważ jednak produkcja największych światowych producentów cynku również znacznie wzrosła w ciągu ostatnich lat, udział Polski w produkcji światowej obniżył się, w 1933 r. wynosił bowiem ponad 8 proc., a w 1936 r. stanowi nieco ponad 6 proc.

TEATRY

Z Teatru Wielkiego

Dziś koncert symfoniczny.

We środę dnia 7 bm. wesoła operetka „Miłostki kadetów". (Zniżki nieważne).

We czwartek 8 bm. wspaniałe przedstawienie „Carmen", z gościnnym występem najlepszej współczesnej odtwórczyni tej partii, słynnej śpiewaczki hiszpańskiej Conchoty Velazquez, która wystąpi w otoczeniu doskonałych artystów pp.: M. Kisielewskiej, Stanisława Drabika (Don José), E. Maja (Escamilla), W. Szpingiera i in. Kier. muz. dyr. dr. Z. Latoszewski, reż. M. Janowska, choreografia M. Statkiewicz (ceny od 1 — 6 zł).

W piątek 9 bm. jedna z najpiękniejszych naszych oper „Maria" Statkowskiego.

W niedzielę dnia 11 bm. wznowienie w nowej inscenizacji przepięknej opery G. Pucciniego „Cyganeria".

Z Teatru Polskiego

Dziś we wtorek pożegnalny występ Jana Boneckiego. Odegrana będzie po raz ostatni sensacyjna sztuka „Kto zabił?". We środę, czwartek i piątek po cenach do połowy zniżonych odegrane będą kolejno „Wiosna w domu", „Zamieszaj" i „Kwadrans przed dwunastą".

Premiera świetnej komedii R. Niewiarowicza „Gdzie diabeł nie może", odbędzie się w sobotę. Komedia ukaże się w świetnej obsadzie pod reżyserią R. Zawistowskiego. Bywalców teatru czeka oprócz wesołej komedii pełne poezji i nastroju arcydzieło Słowackiego „Książę niezłomny", którą przygotowuje równocześnie reżyser Br. Dąbrowski.

Z Teatru Nowego

Dziś i jutro komedia B. Shaw'a „Profesja pani Warren". Cały zespół z Haliną Cieszkowską w roli tytułowej stwarzają koncert gry aktorskiej, a dekoracje utalentowanego art. malarza F. Worsztynowicza, dopełniają całości tego ciekawego widowiska.

Skałka, gdzie spoczną prochy K. Szymanowskiego

Skałka... Tak nazywał się najdawniejszy bodaj ośrodek i ognisko życia dzisiejszego Krakowa. Bodaj najdawniejszy... bo jakże odległymi zwłaszcza dzisiejszym pokoleniom zdają się te czasy w których na Kazimierzu mieszkali nie Żydzi... jeno Polacy. Dawne to musiały być czasy, bo i Wisła innym korytem wody swe prowadziła, skoro oddzielała Wawel od Skałki.

*

Skałka, dzisiejszy kościół i klasztor oo. Paulinów, stanął na miejscu pogańskiej świątyni naszych praojców. Być może, że istniał już jako katolicka świątynia w czasach wcześniejszych niż chrzest Mieszka, bo pierwsi chrześcijanie - kapłani na ziemiach polskich pojawili się przed przyjęciem chrztu przez kolebkę Polski — Wielkopolskę.

W roku 1079 był już kościół na Skałce być może i katedrą skoro tu mszę św. odprawiał biskup krakowski św. Stanisław z Szczepanowa i tu śmierć męczeńską z rąk Bolesława Śmiałego poniósł.

Z ówczesnej świątyni dziś prawie i śladu nie pozostało. Prócz kamiennej opoki, na której dziś wznoszą się mury trzeciego już z rzędu kościoła. Dzisiejsze bowiem mury pochodzą z drugiej połowy XVIII wieku.

*

Kościół na Skałce w historii naszego narodu nie zaznaczył się tylko męczeńską śmiercią Świętego Biskupa z Szczepanowa. W przeddzień koronacji królowie udawali się w uroczystej procesji z Zamku na Skałkę. Po bitwie pod Grunwaldem Jagiełło wracając do swej stolicy tu dziękował Bogu za zwycięstwo. Tu w r. 1593 kasztelan krakowski książę Ostrogski po pogromie zbuntowanego kozactwa zawiesza zdobyte chorągwie.

*

Podziemia kościoła przez wiele wieków stały pustką. Dopiero w roku 1877 z inicjatywy prof. Józefa Łebkowskiego wybrano podziemia Skałki na miejsce wiecznego spoczynku ludzi dla kultury i literatury naszego narodu szczególnie zasłużonych.

W roku 1880 otwarto groby dla zasłużonych składając jako pierwsze prochy sławnego historyka z czasów Jagiellonów, fundatora zakonu oo. Paulinów na Skałce — Jana Długosza.

W dalszych latach spoczęły tu prochy najpłodniejszego pisarza czasów niewoli naszego narodu — Józefa Ignacego Kraszewskiego, „lirnika mazowieckiego" — poety Teofila Lenartowicza, wielkiego liryka poezji polskiej Adama Asnyka, świetnego pisarza i krytyka Lucjana Siemieńskiego, słynnego w całym cywilizowanym świecie malarza polskiego Henryka Siemiradzkiego, poety, który wyśpiewał „Pieśń o ziemi naszej" — Wincentego Pola, prochy natchnionego wieszcza-wizjonera, poety i malarza Stanisława Wyspiańskiego i wreszcie przed kilku laty — doczesne szczątki Jacka Malczewskiego.

*

W głębi krypty kamienny ołtarz w stylu romańskim. Mrok krypty rozświetla nad ołtarzem witraż z Matką Boską Częstochowską. Po obu stronach kamienne sarkofagi z prochami — zakończeniem ziemskiej wędrówki każdego człowieka... Prochy te w ciszy krypty nasuwają wizje wielkich dzieł malarskich, w uszach brzmią strofy poezji i dramatu, lecz żaden dźwięk nie przerywa wiecznego spoczynku prochów zamkniętych w kamiennych sarkofagach...

W głębi krypty, naprzeciw sarkofagu Jacka Malczewskiego puste miejsce... Tu stanie trumna z doczesnymi szczątkami wielkiego muzyka Karola Szymanowskiego.

Wraz z jego prochami wypełni się krypta dźwiękami wielkiej muzyki. W ciszę krypty padną dźwięki Stabat Mater....

S. M.

Fragment Skałki. Schody do kościoła. Po lewej wejście do krypty zasłużonych.

Kościół św. Stanisława na Skałce, gdzie w podziemiach spoczną dziś prochy śp. Karola Szymanowskiego.

KU WIOŚNIE

Chciwość ukarana

Jak Masza straciła męża i — dostawcę mleka

Różne, tak zwane „ułatwienia życiowe", w jakie obfituje ustrój sowiecki, są często wykorzystywane dla celów, nie mających nic wspólnego z teorią Marksa... Na tym tle rozegrała się następująca tragikomedia, którą podajemy w opisie jednej z gazet moskiewskich.

Młoda wdówka, Eufemia, zamieszkała w Symferopolu, z zawodu dentystka, postanowiła wstąpić ponownie w związki małżeńskie. Nie było to jednak rzeczą zbyt łatwą i prostą zważywszy, że wybranym miał być człowiek nietylko inteligentny, trzeźwy i solidny, ale i ponadto „chłop do rzeczy", nie jakiś tam fajtłapa!

Od chwili powzięcia zamiarów matrymonialnych, wdowa Eufemia, w trosce o zachowanie, względnie powiększenie swych powabów niewieścich, konsumowała znaczne ilości mleka. Produkt ten dostarczany jej bywał codziennie przez mleczarkę Maszę. Wdowa, która chętnie rozmawiała z wszędobylską, kutą na cztery nogi Maszą, zwierzyła się jej któregoś dnia z swych zamiarów porzucenia stanu wdowiego, żaląc się jednocześnie przed nią, że pomimo usilnych poszukiwań, nie zdołała dotąd znaleźć odpowiedniego kandydata. Eufemia przy tym zaznaczyła, że za skuteczne pośrednictwo w tej sprawie, gotowa zapłacić pewną sumkę.

— A ile dalibyście, towarzyszko, za taką przysługę? — Zainteresowała się mleczarka.

— To zależy — brzmiała odpowiedź — jeżeli ten ktoś będzie mi się bardzo podobać i w ogóle odpowiadać moim wymaganiom, to chętnie dam choćby pięćdziesiąt rubli!

— O to trochę za mało! — rzekła Masza. — Jeżeli przyrzeknicie setkę i dacie do ręki zadatek, to ja zajmię się tą sprawą. Mam już nawet kogoś na myśli, który by w sam raz do was pasował!

— Czy to aby inteligent? — indagowała wdowa.

— A jaki jeszcze! — zapewniała mleczarka — On... elektro-monter!

— Więc dobrze! — zgodziła się dentystka. — Zapoznajcie mnie z nim. A oto pięć rubli zadatku.

Mleczarka wzięła monetę, splunęła w garść, podziękowała i poszła. Fakt był jednak ten, że Masza nie miała wcale na widoku jakiegokolwiek kandydata dla wdowy — dentystki. Ot, po prostu połakomiła się na owe sto rubli, które chętnie pragnęłaby zdobyć. Po drodze rozważała, w jaki by sposób podejść chytrze do tej sprawy. A gdy wróciła do domu, rzekła do swego męża: „Słuchaj, Mikołaszka! Jest do zarobienia, bez trudu i pracy, setka rubli". Po czym opowiedziała mu całą historię.

„Zapoznam cię z nią" — mówiła ujawniając Mikołaszce swój plan — „i jeśli przypadniesz jej do gustu, zapiszecie się do rejestru ślubnego. Teraz to wszystko u nas takie uproszczone! Dziś dasz się zapisać do księgi, a jutro lub pojutrze każesz się wykreślić i — gotowe, a sto „całkowych" to bądź co bądź ładny grosz!"

Mikołaszka, śmiejąc się, bez namysłu zgodził się na proponowaną transakcję. Dodajmy tu, że mąż Maszy był to, jak się mówi, „chłop na schwał" i mógł podobać się kobietom. Spodobał się też wdówce Eufemii Masza otrzymała obiecane wynagrodzenie, a „młoda para" załatwiła „w tri miga" nieskomplikowaną formalność urzędową, po czym Mikołaszka przeniósł się do mieszkania dentystki.

Po upływie tygodnia, w przedsionku mieszkania nowożeńców wynikła niezrozumiała zrazu dla dentystki awantura pomiędzy jej mężem a mleczarką Maszą. Do uszu Eufemii dochodziły strzępy podnieconej rozmowy: „Więc kiedy wrócisz do mnie, łobuzie?"

„Ani mi się śni wracać do ciebie! Jest mi tutaj bardzo dobrze!". Bardzo dobrze było także Eufemii, to też dowiedziawszy się prawdy, nie przejęła się wcale tragizmem położenia Maszy. Niech cierpi za swoją chciwość! A Masza cierpiała podwójnie: Straciła męża i dostawę mleka u dobrej klientki.

Humor

Tego nie rozumie...

— Wiesz, byłam wczoraj na popularnym wykładzie o astronomii. I teraz rozumiem już wszystko, wiem, jakie są gwiazdy, jakie wielkie.. Jedno tylko nie jest mi jeszcze jasne: w jaki sposób dowiedziano się, jak się te wszystkie ciała niebieskie nazywają?

Dobra opinia.

Iks i Ygrek spotkali się na ulicy.

— Ha, myślałem, żeś umarł — woła Iks.

— Czemu?

— Bo wczoraj ktoś wyrażał się bardzo dobrze o tobie. (Le Rire)

Rex Stout

Jego drugie oblicze

Przełożył z oryginału angielskiego z upoważnienia autora

44) ANTONI ST. HOFFMANN

VIII.

— Co znaczy w służbie? — spytałem dopiero teraz. — Piechota czy marynarka?

Spojrzał na mnie z góry. Był może o cal wyższy ode mnie i chciał to jeszcze podkreślić postawą. Nadał swoim słowom taki groźny ton, że lada pensjonarka byłaby chyba ze strachu wyskoczyła z własnych bucików: — Słuchaj no, twoja twarz mi jest dobrze znana. A nie łaska poleżeć kwadransik na chodniku?

Drugi z nich był o wiele niższy, silnej i krępej budowy. Doszedłem do wniosku, że lepiej nalać oliwy na wzburzone fale. W innym wypadku byłbym może zaryzykował małe zawody pięściarskie. Ale bardziej jeszcze zależało mi na tym, aby się czegoś od nich dowiedzieć i potem wrócić do mieszkania. To też udałem przyjazny uśmiech.

— A skąd mógłbym wiedzieć, że panowie z policji? Teraz już się gniewam, panie przodowniku. Oberwałem drzwiami w nos i poczułem, że przechodzi nade mną cyklon. To nie sposób, aby wzbudzić w bliźnim zaufanie.

— Dobra, dobra! — powiedział wyższy z nich. Podciągnął naprzód jedno, a potem drugie ramię: — A teraz wpuść pan nas. Przyszliśmy do Nero Wolfa.

— Bardzo mi przykro, ale nie mogę. Głowa go boli.

— My go wyleczymy. Posłuchaj pan. Pewien mój przyjaciel ostrzegał mnie już przed wami. Powiedział, że przyjdzie chwila, gdy będzie się trzeba do was zabrać. Może akurat przyszedłem dlatego? W imię prawa! Otwórzcie drzwi, albo je wysadzę siłą. Muszę się natychmiast rozmówić z Nero Wolfem w ważnej sprawie służbowej.

— Takiego prawa nie ma. Chyba, że macie piśmienny nakaz przeprowadzenia rewizji w naszym domu.

— I tak nie umiałbyś tego przeczytać. Otworzyć drzwi!

Teraz się zniecierpliwiłem. — Po co tracić czas, — powiedziałem, — nie wpuszczę was. Akurat mieliśmy wielkie sprzątanie i podłoga jest świeżo szorowana. A Wolf i tak by z wami nie gadał, bo to nie pora na wizyty. Powiedzcie mi czego chcecie, jak przystoi na porządnego człowieka, a ja się namyślę, co mogę dla was zrobić.

Spojrzał na mnie przenikliwie. Potem sięgnął do kieszeni i wydobył jakiś dokument. Doznałem uczucia, jakbym miał gzik w kolanach zamiast kości. Jeżeli to naprawdę był nakaz rewizji domowej, byliśmy ugotowani. Rozłożył papier i pozwolił mi spojrzeć na niego z daleka. Ale jeden rzut oka, nawet przy niewyraźnym oświetleniu lamp ulicznych, wystarczył, żeby mnie podnieść na duchu. Był to tylko nakaz aresztowania. Między innymi ujrzałem wypisane również nazwisko Ramsay'a Muir'a. Pokiwałem głową.

Przodownik warknął: — No, przeczytał pan, o kogo chodzi? Klara Fox.

— Teeek, bardzo ładne nazwisko.

— Właśnie po nią przyszliśmy. Otworzyć.

Uniosłem brwi w zdumieniu. — Przyszliście? Tutaj? Czyście zwariowali?

— Dobrze, dobrze, zwariowaliśmy! Otworzyć drzwi.

Potrząsnąłem głową, wydobyłem papierosa i zapaliłem go bez pośpiechu. Potem powiedziałem: — Po co marnować noc na pustej gadaninie? Macie takie same prawo wejść przez te drzwi, jak każdy karaluch, chyba żebyście mieli urzędowy nakaz przeprowadzenia rewizji w tym domu. Na ogół mój szef jest jak najbardziej skłonny do współpracy z wami. Jeśli nie wierzycie, proszę, zapytajcie inspektora Cramera. Co do mnie zaś, mam serdecznych przyjaciół pośród policjantów. Nawet nie roszczę sobie pretensyj do was, że spróbowaliście mnie przegalopować i że się zdenerwowałem, bo myślałem, że jesteście jakieś łobuzy i że wyrzuciłem was za drzwi. Ale akurat tak się składa, że nie życzymy sobie żadnego towarzystwa dziś wieczór.

Znów warknął: — Czy Klara Fox jest u was?

— O, to jest inteligentne pytanie! — śmiałem się do niego. — Albo jej nie ma, a w takim razie powiedziałbym: nie. Albo nie chcę, żebyście o tym wiedzieli. Czy sądzicie, że w takim razie powiedziałbym: jest? A znów mógłbym powiedzieć, że jest u nas, gdyby była gdzie indziej, a ja nie chciałbym, abyście poszli jej tam szukać. (C. d. n.).

SPORT

Gimnastyka

Warszawa zwycięża Kraków. W sali Sokoła podgórskiego w Krakowie odbył się mecz gimnastyczny Kraków — Warszawa.

Warszawa wystąpiła w następującym składzie: Grochowski, Kosman, Noskiewicz, Pietrzykowski i Kobylański. Mistrz Polski Dołowy nie przyjechał z powodu odniesionej ostatnio kontuzji.

Skład reprezentacji Krakowa był następujący: Bulawa, Kowalczyk, Lewicki, Pawlik i Petriczek.

W programie zawodów były ćwiczenia wolne i na przyrządach.

W punktacji drużynowej zwyciężyła Warszawa, mając 206,40 pkt., przed Krakowem 162,65 pkt.

W punktacji indywidualnej — 1. Kosman (Warszawa) pkt. 45,30, 2. Lewicki (Kraków) p. 43,55, 3) Pietrzykowski (Warszawa) pkt. 42,50.

Podczas przerw między poszczególnymi ćwiczeniami odbyły się pokazy Sokolic krakowskich, członkiń olimpijskiej drużyny Polski: Skirlińskiej, Stępińskiej i Wojciechowskiej. Sokolice wykonały bogaty program ćwiczeń na równoważni i na poręczach. Warszawianki, które również przyjechały na ten popis, nie wystąpiły z niewiadomych powodów.

Funkcje sędziów pełnili: nacz. Zajdzikowski i Hamburger.

Pięściarstwo

Finały mistrzostw indywidualnych Krakowa. W muszej — Juszczyk (Wisła zwyciężył kolegę klubowego Przondę, który poddał się w drugiej rundzie; w koguciej — Bałucki (Wisła) pokonał na punkty Szczurka (Wawel); w piórkowej — Mach (Wisła) wygrał wskutek poddania się w trzeciej rundzie Abrahama (Wawel); w lekkiej — mistrz Polski chrostek (Wawel) zwyciężył przez techniczny k. o. w trzeciej rundzie Moszkowskiego (Wisła); w półśredniej — Mieczysławski (Wisła wypunktował Powalskiego (Sokół); w średniej — Fajkis (Wawel) zwyciężył na punkty Wołka (Sokół); w półciężkiej — Karol (Wisła) pokonał niespodziewanie faworyta Jasiulka (Wawel), został jednak zdyskwalifikowany i mistrzem został Jasiulk; w wadze ciężkiej mistrza nie wyłoniono wskutek braku zgłoszeń.

Piłka nożna

Trener piłkarski dla Krakowa, Kielc i Lublina. Kr. Okr. Zw. Piłki Nożnej zwrócił się do p. Sell'a w Poznaniu z propozycją objęcia stanowiska trenera okręgu. P. Sell znany jest sferom sportowym piłkarskim Krakowa, gdyż w ubiegłym roku prowadził w okręgowym ośrodku kurs przodowników piłkarskich. Zasięg pracy trenera obejmować będzie okręg krakowski, kielecki i lubelski. Program pracy na cały sezon do końca lutego 1938 ułoży zarząd KOZPN.

Jeszcze Austria — Włochy. Jak wiadomo, ostatni mecz o puchar środkowej Europy pomiędzy Austrią i Włochami, został przerwany przy stanie 2:0 dla Austrii, ze względu na awantury na boisku. Sprawa weryfikacji tego meczu dotychczas nie została rozstrzygnięta. Na pełnym posiedzeniu komitetu Mitropa-Cup w Budapeszcie, Austriacy zażądali weryfikacji meczu w stosunku 2:0 dla Austrii, podczas gdy Włosi, którzy w swoim proteście domagali się przyznania im punktów, zgadzali się na nową rozgrywkę. Do porozumienia nie doszło i sprawę całą odroczono do 2 maja.

Różne

Zakaz występowania cywilów w klubie wojskowym. W kołach sportowych Krakowa sensację wywołały następstwa zakazu władz wojskowych występowania cywilnych zawodników WKS Wawel w barwach tego klubu. Dotychczas w WKS Wawel znajduje się około 200 członków cywilnych w sekcjach piłkarskiej, gier sportowych, bokserskiej i hokejowej.

Nad sprawą tą obradował ostatnio zarząd WKS Wawel pod przewodnictwem prezesa płk. Pasternaka, po czym powiadomiono kierowników poszczególnych sekcyj o tej dceyzji. Ponieważ stało się to u progu sezonu, zakaz ten spowodował to, że drużyna piłkarska Wawelu została zdekompletowana i nie mogła w niedzielę rozegrać meczu o mistrzostwo z Fablokiem.

Sekcja gier sportowych składa się z samych cywilów, którzy w niedzielę wbrew zakazowi wystąpili w barwach WKS Wawel w turnieju szczypiorniaka.

Pięściarze cywilni Wawelu nie mogli także wziąć udziału w mistrzostwach indywidualnych okręgu.

Wczoraj odbyło się zebranie cywilnych członków WKS Wawel, na którym omawiano wytworzoną sytuację i postanowiono zażądać rozdziału majątku WKS Wawel, który wniósł cywilny KS Wawel po połączeniu się z WKS w roku 1928.

Jak się dowiadujemy, we środę odbędzie się drugie zebranie cywilnych członków klubu, na którym powzięte będą dalsze decyzje. Wedle krążących pogłosek, po likwidacji tej sprawy członkowie Wawelu — cywile mają zamiar wstąpić do innych klubów krakowskich.

Zapaśnictwo

Przy klubie „SZTEKKER" powołano do życia oddział młodzików. Chętnych przyjmuje się każdorazowo w środy i piątki od godz. 20 w sali gimnastycznej Szkoły Dokształcającej przy ul. Działyńskich.

Rękojmią dobrego wyszkolenia pod względem sportowym jak i technicznym jest trener klubu, Leonard Grodzki, znany ze swych walorów wychowawczo-sportowych. (kom)

W biegu młodzików „Kuriera Poznańskiego" prowadził po pierwszym okrążeniu Leszczyński (Sokół - Piaski) nr 48, przed Waśkowiakiem (KPW-Gniezno) nr 131. Jako czwarty biegnie nr 123, Paszek ze Śląska.

Zwycięzca biegu „Kuriera Poznańskiego" otrzymuje puchar, który wręcza mu w imieniu wydawnictwa p. red. Jerzy Herniczek

†

Dnia 5 kwietnia 1937 r., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., nagłą i niespodziewaną śmiercią, mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy brat, szwagier, wuj i szef, ś. p.

Antoni Piszcz

dentysta.

Wprowadz odbędzie się w czwartek, 8 kwietnia o godz. 10 do kościoła farnego w Pleszewie.

W ciężkim smutku pogrążeni

ng 41 322 **żona z rodziną.**

Pleszew, Poznań, Kursztyn, Gdynia, Tczew, Radoszki, pow. Brodnica.

†

Dnia 4 kwietnia 1937 r. zmarła nagle, po krótkich cierpieniach, opatrzona Olejami św., moja najukochańsza żona, nasza nieodżałowana matka i teściowa, śp.

z Robińskich

Gabryela Przychodzka

przeżywszy lat 57. Pogrzeb odbędzie się w środę, 7 kwietnia, o godz. **16,00** (a nie o 16,30, jak mylnie podano w rannym wydaniu) z kaplicy na cmentarzu Bożego Ciała na Dębcu.

W głębokim i nieutulonym żalu pogrążeni

zr 26 708 **mąż i rodzina.**

Poznań, Umińskiego 24, m. 1.

†

Dnia 4 kwietnia 1937 r. zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, teść, dziadek, brat, stryj i wuj, ś. p.

Bolesław Banaszkiewicz

przeżywszy lat 79. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 7. bm. o godz. 4 w Bojanowie Wlkp. z kaplicy szpitala miejskiego na cmentarz parafialny, o czym zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni

zg 26 713 **żona z dziećmi i rodzina**

Bojanowo, Gołaszyn, Poznań, Leszno, Bydgoszcz.

Dnia 4 kwietnia 1937 r., po bardzo długich i ciężkich cierpieniach, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., moja ukochana żona, nasza najdroższa matka, siostra, teściowa i babka, ś. p.

z Skorupskich

Magdalena Turkowska

przeżywszy lat 54. Pogrzeb odbędzie się w środę, 7. bm. z kościoła Matki Boskiej Bolesnej po nabożeństwie, które odprawi się o godzinie 9,30, o czym donosi

w głębokim smutku pogrążona

Ng 40 547 **rodzina**

†

Dnia 5 kwietnia 1937 r. o godz. 9,30, zasnął w Bogu, po długich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz ukochany ojciec i dziadek, ś. p.

Michał Osiecki

przeżywszy lat 70. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 8 bm. o godz. 10 z domu żałoby w Lasku na cmentarz parafialny w Wirach.

W ciężkim smutku pogrążeni

Poznań. **córka, zięć i wnuki.**

zg 26 711

†

W poniedziałek, dnia 5 kwietnia 1937 r. o godzinie 7,45, zmarł mój najukochańszy mąż, nasz drogi ojciec i dziadek, ś. p.

Walenty Banachowicz

przeżywszy lat 65. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 8. bm. o godz. 9,30 z domu żałoby.

Koźmin, ul. Staszica 5. W głębokim żalu

ng 41 324 **żona, dzieci i wnuki.**

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę, uczcili pamięć mego nigdy niezapomnianego męża, naszego ojca i zięcia, ś. p.

Andrzeja Borzycha

a mianowicie Wieleb. Ks. Wolnemu, Wspólnikom, Cechowi Rymarzy i Siodlarzy w Poznaniu, Tow. Braterstwu, 15 i 33 druż. harcerskiej, wszystkim Krewnym i Znajomym za szczere wyrazy współczucia i liczny udział w pogrzebie składają serdeczne

zg 26 712 **Bóg zapłać**

żona z dziećmi i rodziną.

Poznań, w kwietniu 1937 r.

APTEKA

większa w mieście woj. Dzieln. Zach. poszukuje zaraz ewentl. później

MAGISTRA

możliwie z prawem zarządu, płynnie wład. językiem niem. o dobrej prezencji, doświadczonego i biegłego ekspedienta, gładk. w obejściu tak z wytworną jak wiejską klientelą, za wysoką pensją. Zgłoszenia z życiorysem, dokładnym podaniem dat dotychczasowych kondycyj, referencji i warunków uprasza się pod dg 22 681 do Kuriera Poznańskiego.

LISY

wszelkich gatunków futra na dogodnych warunkach spłaty

WAŚKOWSKI

ul. Działyńskich 7, parter

zg 26715

DOM narożnikowy handlowo-mieszkalny, położony w Starogardzie w Rynku (najlepszy punkt handlowy), w którym mieścił się przez kilkadziesiąt lat wielki

skład bławatów

konfekcji i galanterii z obrotem ca. 40 000,— zł miesięcznie, obecnie wolny, nadający się również na przedsiębiorstwo innej branży, **jest na sprzedaż;** wpłata 35—40.000,— zł, reszta hipoteka na kilka lat. Zgłoszenia poważnych reflektantów do **K. K. O., Starogard, skrzynka poczt. 13.** dg 22 687

Hallo!! **Hallo!!**

Nowości w budyniach!
Coś niebywałego!

Budyń Orzechowo-Śmietankowy

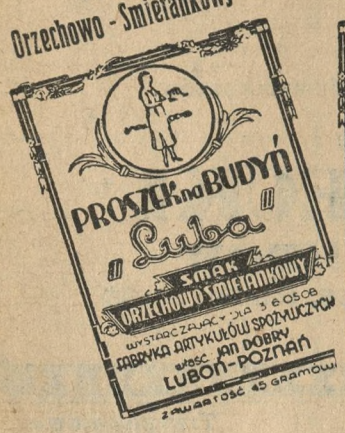

Budyń BANANOWY

Budyń Śmietankowo-Czekoladowy

„Luba"

dla najwybredniejszych smakoszy

BUDYNIE — PROSZKI DO PIECZYWA — GALARETKI

Wszystkie budynie pomimo dotychczasowej dobroci, ostatnio jeszcze ulepszone!

WYROBY POLSKIE! ═══ **WYROBY POLSKIE!**

Po przejęciu nowych obszernych ubikacyj w własnym gmachu handlowym

rozszerzyliśmy znacznie

Dział materiałów z metra

Na otwarcie zaopatrzyliśmy nasz magazyn w olbrzymi wybór

Ostatnich Nowości
stale uzupełnianych

Niska i rzetelna kalkulacja oraz dobrze wyszkolony personel służy chętnie Szan. Klienteli fachową poradą.

k. Bogajewski

Poznań — „Asygnaty Kredyt" — Stary Rynek 77

Pg 25 924-14.2

W Miasteczku n. Notecią
może się od zaraz osiedlić
lekarz prak.
oraz dentysta.
Bliższych informacyj udzieli tutejszy Zarząd Miejski.
dg 22 716

Dom
nowy, dochód 3600, cena 20.000 — wpłaty 12.000 Seida, Poznań — Grudzieniec 46, telefon 13-59.
zd 89 013

FARBY
Lakiery - Pokosty
tanio
w specjalnym Składzie Farb
Firmy FIGAS
Wielkie Garbary 40, nar. Grobli.
telefon 26-15
ng 89 179/81

ng 40 962

WRAŻLIWE NOGI KŁUJĄCE ODCISKI

Po tej mlecznej kąpieli Natychmiastowa ulga

Tlen: wielki uzdrowiciel

Wystarczy garść Saltrat Rodell rozpuścić w ciepłej wodzie — by zauważyć unoszącą się chmurę drobnych baloników tlenu. Najsilniejsze bóle nóg i kostek ustają, gdy się je zanurzy w tej wielce odżywczej, mlecznej kąpieli. Zapalenie, czerwoność i świerzbienie pomiędzy palcami znikają jak zaczarowane. Zbolałe i otarte miejsca są ukojone. Ta tlenowa woda przenika do samego korzenia najgorszych odcisków. Niebawem można je odjąć palcami. Spuchlizna znika. Obuwie jest wygodne i nie uwiera. Chodzenie sprawia przyjemność—jak gdyby nogi miały skrzydła. Saltrat Rodell jest zalecany przez lekarzy specjalistów. Do nabycia pod gwarancją w aptekach, składach aptecznych i perfumeriach.

BEZPŁATNY KUPON

Nie cierp dłużej. Prześlemy Ci Saltrat Rodell darmo. Natychmiastowa ulga. Nadeślij nazwisko i adres do f-my: L. Nasierowski (oddział 15 — C) Warszawa, Kaliska 9. Napisz dziś jeszcze.

ng 40 982

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Września ogłasza

KONKURS

na stanowisko

Dyrektora Zarządzającego

Od kandydata wymagane jest:

1) 10-letnia praktyka na stanowiskach kierowniczych w Kasach Oszczędności, w Zw. K. K. O., tudzież praktyka bankowa,
2) 5-letnia praktyka jak w punkcie 1) o ile kandydat posiada conajmniej wykształcenie średnie ogólne, czy też wyszkolenie średnie specjalne (handlowe),
3) Odpowiednie referencje z prac poprzednich kandydata,
4) Obywatelstwo polskie.

Stanowisko do objęcia z dniem 1 czerwca br. po zatwierdzeniu kandydata przez Kom. Zw. Kredyt. w Poznaniu

Podania z życiorysem oraz świadectwami należy składać na ręce Przewodniczącego Rady Kasy do dnia 15-go kwietnia br. ng 41 314

Zarząd Miejski w Poznaniu ogłasza niniejszym **przetarg na prace brukarskie (klinkierowe), ul. Obornickiej i Różanej.**

Bliższe informacje i podkładki ofertowe za opłatą 3,— zł można otrzymać w biurze naszym przy ul. Grunwaldzkiej 18, Hotel Polonia, wejście z podwórza III ptr. pokój 367.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 12. 4. 1937 o godz. 9,30 w pokoju 371. ng 41 309/10

Zarząd Miejski w Poznaniu
Budownictwo Podziemne.

Zarząd Miejski w Poznaniu ogłasza niniejszym **przetarg na wykonanie napraw nawierzchni asfaltowych.**

Bliższe informacje i podkładki ofertowe za opłatą 2,— zł można otrzymać w biurze naszym przy ul. Grunwaldzkiej 18, Hotel Polonia, wejście z podwórza III ptr. pokój 367.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 14. 4. 1937 r. o godz. 10 w pokoju 371. ng 41 311/2

Zarząd Miejski w Poznaniu.
Budownictwo Podziemne.

Dzielny, inteligentny

ekspedient bławatnik

potrzebny od zaraz lub od pierwszego kwietnia rb. Oferty z fotografią i podaniem warunków prosimy kierować: **„BŁAWAT POLSKI", Wilno, ul. Wielka 28.** zg 26 714

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. DOMY - PARCELE

Kamienica
trzypiętrowa, nowa, tramwaj, dochód 6 900, cena 57 000. Zielke, Górna Wilda 54. Telefon 70-11. zdg 88 487

Willa
z pięknym parkiem i ogrodem ozdobnym na sprzedaż okazyjnie w Poznaniu. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 88 206

Kupię
lub zadzierżawię nieruchomość fabryczną łącznej powierzchni ca 1 000 m² w śródmieściu lub południowej części Poznania. — Zgłoszenia przyjmuje „Par" pod „13.90". Pg 25 905-13.90

Kupię
willkę 2 razy 3 pokoje przynależności Jeżyce, Łazarz, Górczyn. Płacę gotówką. Pośrednicy wykluczeni. Szczegółowe oferty Kurier Poznański zdg 88 656

Kamienica
dochód roczny 18 000 zł siedmiokrotny czynsz śródmieściu, parcele willę 3 mieszk. ogrodem 15 000 zł. wpłaty 10 000 zł. Działyńskich 3., m. 1. zdg 88 795

Sprzedam
wydzierżawię willę, ogród miasto powiatowe. Zgłoszenia Kurie Poznański zdg 88 131

Parcelę
Zbąszyńska, przy Bukowskiej 1000 m² korzystnie sprzedam. — Oferty Kurier Pozn. zdg 88 714

Parcelę
700 m² ul. Chociszewskiego (Łazarz) zwarta budowa sprzedam. Oferty Kurier)Poznański zdg 88 711

Willa
czteromieszkaniowa (Ostroroga) cena 30 000, wpłaty 20 000, Gruszczyński, Aleje Marcinkowskiego 17 a. zdg 88 812

Kamienica
komfortowa, nowa w śródmieściu Poznaia 8.700, dochodu 83.000,— Oferty Kurier Poznański zdg 88 882

Nowa
willkę, Lasek, 7 pokoi, łazienka, spiżarka, 1 morga ogrodu owocowego sprzedam, cena 8.000 zł. Wiadomości Jan Przybylski, Lasek, Piłsudskiego 19. zdg 88 767

Willę w Dębcu
sprzedam lub wydzierżawię 5 pokoi kuchnia, łazienka, garaż, duża oszklona weranda i 1 pokój z kuchnią w suterenie. Bardzo ładny ogród, kilkadziesiąt drzew owocowych, szlachetnych, również krzaków agrestu, porzeczek czerwonych i czarnych i ogródek ozdobny. Elektryka, gaz i kanalizacja. Zgłoszenia na ul. Chmielna 4, Dębiec, telefon 41-25. zdg 88 962

Willę
5-pokojowa, komfortowa, niewykończona, ogród 10 minut Starego Rynku sprzedam 9.500. Oferty Kurier Poznański zdg 88 827

Poszukuję
przedsiębiorcy dla odnowienia domu. Oferty Kurier Poznański zdg 88 764

Parcele
budowlane przy ulicy Bukowskiej zatwierdzone na spłaty od 10 złotych miesięcznie. Oferty Kurier Poznański zdg 88 789

Parcele
budowlane Antoninek, Bukowska, Dąbrowskiego, Kościelna, Kiekrz, Rocha, najtaniej tylko „Osadopol" Rzeczypospolitej 9. zdg 88 914

Dom
7 ubikacji, ½ morgi ogrodu tanio sprzedam. Puszczykówko, Libelta 4. zdg 89 007

Kamienica
śródmieściu niewykończona 85 000 Pocztowa 15 — 2. zdg 89 037

Kamienica
nowa, Toruniu, dochód 9 500, cena 60 000, wpłaty 40 000. Informacje Seida, Poznań Grudzieniec 46. Telefon 13-59. zdg 89 012

Dom
nowy dochód 3 600, cena 20 000. wpłaty 12 000. Informacje Seida, Poznań, Grudzieniec 46. Tel. 13-59 zdg 89 011

Willkę
dwumieszkaniowa centralnym ogrzewaniem sprzedam za 26 000. Oferty Kurier Pozn. zdg 89 075

Kamienica
nowa 58 000, wpłaty 35 000. Błoch, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 89 068

Kamienica
nowa 95 000, kamienica nowa centrum 85 000, kamienica 80 000. wpłaty 60 000. Karalus, Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 89 062

Parcelę
willowa, pięknie położona, zaakcept, projektem, gotowej ulicy Grunwaldzkiej, przystanku tramwajowym za 8.000 złotych sprzeda właściciel. Oferty Kurier Poznański zdg 89 118

Domek
2 morgi ogrodu w Żabikowie — sprzedam lub wydzierżawię, — piękna kultura. Wiadomość Kurier Poznański zdg 89 117

Parcelę
ogrodem przy tramwaju sprzeda właściciel Nowakowski, Malec-kiego 18. zdg 89 088

Kamienicę
komfortową Łazarz powód wyjazd dochód. 7 000,— sprzedam 53 000.— Oferty Kurier Poznański zdg 89 041

Przyjmiemy
kilku panów i pań do propagowania poważnych dzieł naukowych na terenie wojew. poznańskiego. Zgłoszenia osobiste od godziny 11—14, w środę Księgarnia Wydawnicza Trzaska, Evert i Michalski S. A. w Warszawie, Biuro Przyjmowania Zleceń Poznań, św. Marcina 28. II p. zdg 89 038

2. PIENIĄDZ

Wspólnika
czynnego lub cichego z kapitałem do 15 tys. zł poszukuje poważne przedsiębiorstwo. Oferty Kurier Poznański zdg 88 775

Spólnika
gotówką 5—6 tysięcy do dobrze prosperującego przedsiębiorstwa przemysłowego poszukuję. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 88 887

2 500,—
poszukuję dam 10 proc. mies. — Oferty Kurier Pozn. zdg 88 868

Kto
z panów lub pań, pożyczy na weksel 200,— celem budowy? — W nagrodę oddam 1 pokoik umeblowany na lato. Zgłoszenia pisemne F. N. Poste-restante — poczta Murowana Goślina. zdg 88 698

4. OSOBISTE

Obfite
i smaczne śniadania znajdziesz w Śniadalni Sobczyńskiego, Ratajczaka 2. zdg 88 623-4

P. T.

Donoszę uprzejmie Szan. Odbiorcom i Konsumentom, że po piętnastu latach stopniowego rozwoju mojej Fabryki Cukrów **przenoszę z dniem dzisiejszym**

z ulicy św. Wojciecha 28

na

ulicę Traugutta 20/26

do obszerniejszych ubikacyj przystosowanych według nowoczesnych wymogów na zwiększoną produkcję.

Staraniem moim będzie nadal wyrobami wysokiej jakości a niskiej ceny zaspokoić nawet najwybredniejszych smakoszów.

Z poważaniem

ST. MARECKI

FABRYKA CUKRÓW

POZNAŃ, ul. Traugutta 20/26, telefon 31-33

P. S. Biura czynne są już z dniem dzisiejszym, natomiast uruchomienie Fabryki nastąpi z dniem 12 kwietnia 1937 r.

ng 41140

Ostrzeżenie
skradziono obligacje 6% pożyczki narodowej Nr. 146070 na 50.— zł Nr. 2867799 i 2227129 na 100.— zł oraz 3% pożyczkę inwestycyjną 2-ga emisja, seria 3361 Nr. 32 na 100.— zł. W razie usiłowania sprzedaży prosze zawiadomić Policje Państwowa. zdg 88 657

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Truskawiec!
Renomowany pensionat „Riviera" doktorowej Dutkowskiej, park zdrojowy nowocześnie urządzony, utrzymanie wykwintne, djetetyczne. Informacje listownie. zdg 88 875

6. OŻENKI

Kawaler
22, piekarz, własna piekarnia, kamienica, 2 ogrodu szuka panny. Cel matrymonialny. Oferty Kurier Poznański zdg 88 718

Kawaler
blacharz-instalator-kotlarz, lat 30, samodzielny, z braku znajomości szuka żony z odpowiednim majątkiem. Oferty z fotografią do Kuriera Pozn. zdg 88 831

Czterdziestoośmioletnia
przystojna wdówka gotówką 80 000 wyjdzie za mąż przemysłowca lub ziemianina. Zgłoszenia znaczkiem „Wanda", Rom. Szymańskiego 4 — 5. zdg 88 973

Dla
brata mego przystojnego bruneta, lat 33, poszukuje panny inteligentnej z dobrego domu, celem ożenku. Dla wspólnego dobra majątek pożądany. Oferty Kurier Pozn. p 20 419

Panna
lat 26, ciemno-blondyna, wzrostu średniego, posiadająca 15 tys. złotych, poszukuje męża, najchetniej piekarza - cukiernika, właściciela lub wżeni sie w nieruchomość. Oferty z fotografia Kurier Pozn. zdg 88 734

Znajomości matrymonialne
w zamożnych sferach — szybko solidnie dyskretnie ułatwia Echo dysponując olbrzymim doborem. Poznań, św. Marcin 57, telefon 50-30. zdg 89 065

7. SPRZEDAŻE

Motocykl N. S. U.“
3 KM 2 biegi 1 wolny. Bezpodatkowy. — rejestracja jak rower

Najsilniejszy, Najtańszy Motor

Poznań, Dąbrowskiego 5. dg 22 588

Kolonialkę
zaprowadzoną, bez konkurencji, duże mieszkanie, magiel, tania dzierżawa, sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 87 390

„Meble W. Paetz“
Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny. Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych. ng 38 785

Motocykl „Phänomen“
notorem Sachsa 2 75 KM, 2 biegi 1 wolny światło elektryczne. Bezpodatkowy. Rejestracja jak rower. Cena

695,—

Wul - Gum,

Poznań Wielkie Garbary 8. Pg 25 100-52.93

Nadleśnictwo
Iwno poczta Kostrzyn, powiat Środa sprzeda narybek oraz kroczki, karpia lustrzanego. zdg 88 279

Filary
marmurowe. Rzeczypospolitej 3, m. 4. zd 84 553

Restaurację
mieszkaniem z powodu wyjazdu sprzedam. Poznań, Wielkie Garbary 23, telefon 14-32. zdg 87 264

Meble
kompletne pokoje różne pojedyńcze, największy wybór — najniższe ceny tylko

Wrocławska 38

„Hala Mebli“. Pg 25 932-54.340

Płachty
nieprzemakalne, impregnowane przeciwgnilnie dostarcza najtaniej Wejman, Kościelna 17. zdg 69 187

Meble kuchenne
wprost wytwórni najkorzystniej. Piaskowa 3, Koniecki. zdg 87 671

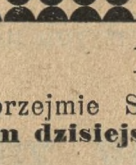

Maszyny
do pisania nowe i używane z gwarancją. — Skóra i S-ka, Poznań — Aleje Marcinkowskiego 23. ng 39 493

Skład
obuwia, towarem — mieszkaniem najlepszy

punkt Poznania oddam

powód wyjazd. Oferty Kurier Poznański zdg 88 810

Pianina fisharmonie
okazyjnie, zamiany. Marcina 22, podwórze. zdg 88 802

Fotoaparat
Ica (Zeiss) 10×15 okazyjnie. Józefa 9 — 2. zdg 88 967

Materiały Bielskie
GEYER

ubraniowe, płaszczowe najkorzystniej

św. Marcin 18

narożnik Ratajczaka — Asygnaty „Kredyt“. Pg 25 137-3,25

Skład
papieru dobrze prosperujący, — ruchliwej ulicy sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 88 840

Okazja
sprzedam filię młynów bardzo dobrze prosperującą — (powód dwie). Adres Kurier Pozn. zdg 88 838

Ogród
działkowy, ul. Marcelińska, — sprzedam. Adres: Al. Szelagowska 30. zdg 88 826

Motor Deutza
gaz ssany 20 P. S. w najlepszym stanie kompletną gazownią — przewodami, gotówka 3.500,— Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 88 709

Tapety
wybór

Ceraty
niskie ceny

Linoleum Orwat
Wrocławska 13 — telefon 24-06 Asygnaty „Kredyt“ zdg 88 765

Kawiarnia
w centrum, dobrze położona na sprzedaż. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 88 774

Futro
Jonaty sprzedam. Adres Kurier Poznański zdg 88 692

Wózek
dziecięcy, biały w dobrym stanie sprzedam. Kraszewskiego 11 — m. 11. zdg 88 680

Traktor
Lanza na ropę rok 1927 jak nowy 138 KM. Oferty Kurier Poznański zdg 88 679

Młócarnię
parowa jak nową 66×24“ z samowkładaczem, ewentl. cały garnitur sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 88 678

Wóz
ogrodowy na resorach na sprzedaż. Cena 100 zł. Ul. Ostatnia 37. zdg 88 655

Fortepian
dobrze utrzymany 150.— Elektrolux uniwersalny 100.—. Polna 21, m. 4. zdg 88 650

Willę
Solacz na wykończeniu 4 mieszkania, 11 pokoi sprzedam. — Oferty Fabryczna 1 — 6. ng 40 845

Żaluzje i Rolety
automatyczne

poleca tanio **R. Schneider,** Gdańsk. Reitbahn 15. Inform. udzieli J. N. Ulatowski. — Poznań, Ogrodowa 20. Telefon 26-13. ng 40 143

Na sprzedaż
obraz, owoce i srebrna korona, — św. Marcin 16/17 m. 12. zdg 88 644

Parcelę
tanio. Golęcin, Czorsztyńska 18. zdg 88 617

Radio
4 lamp. na prąd i baterię tanio. Smyczek. Rybaki 29. zdg 88 613

Pianina
prawdziwe okazje. Drygas, Trzeciego Maja 4. zdg 88 753

Kolonialkę
dobrze zaprowadzona, magiel, — mieszkanie, korzystnie. Adres Kurier Poznański zdg 88 747

Gospodarstwo
ogrodnicze, obszar 10 ha, w Inowrocławiu sprzedam korzystnie. Świetna egzystencja dla ogrodnika. Odpoweidnie dla emeryta. Zgłoszenia Inowrocław Poste-Restante „300“. zdg 88 735

Powózkę
sprzedam. Górna Wilda nr 29, mieszkanie II. zdg 88 856

Rzeźnictwo
ruchliwa ulica sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 88 855

Rower
męski, balon sprzedam. Łąkowa 17, m. 25. zdg 88 851

W pełnym biegu

Skład spożywczy
bogata dzielnica śródmieścia, niewysoka dzierżawa z powodu wyjazdu zaraz do oddania. Adres Kurier Poznański zdg 88 847

Kolonialka
magiel, mieszkanie, korzystnie. Adres Kurier Pozn. zdg 88 841

Wózek
sportkę sprzedam. Marynarska 7 m. 8. zdg 88 731

Torebki damskie

Parasole — laski Walizy — Paski

Czysz, Szkolna 11. Pg 25 570-1/12,18-19

Meble
kupuje się najtaniej u

Bakosia Stary Rynek 51.

zdg 82 422/3

Inwalida
wojenny sprzeda korzystnie wózek sanitarny. Zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P. Powiatowe Koło Poznań, ul. Kozia 8, tel. 29-94. — względnie Piasecki Franciszek, Al. Marcinkowskiego 7, m. 17. zdg 88 876/7

Skład
kolonialny, starozaprowadzony z stałą i przechodnią klientelą z powodu choroby sprzedam. — Oferty Kurier Poznański zd 88 857-8

1 000 samochodów
rozebranych, używane części podwozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autoskład, Poznań, Dąbrowskiego 89, tel. 46-74 dg 22 393/4

Płaszcze Kostiumy Komplety
przodują elegancją — cenami najniższemi bo wprost z fabryki konfekcji damskiej

Wildowa - Syn Wodna 1

Asygnaty kredytowe. ng 39 944/5

Mebelki
używane — różne sprzedam tanio. Ratajczaka 26, informacje stróżka. zdg 88 824

Sypialnia
okazyjnie na sprzedaż. Kwiatowa 10, stolarnia. zdg 88 820

Kiosk
masywnie budowany z wszystkimi uprzywilejeniami, dobrze prosperujący sprzedam za 2 000. — Oferty Kurier Pozn. Ng 40 471/2

Rzeźnictwo
mieszkaniem warsztatem, urządzeniem 800 — sprzedam Poznaniu. Adres Kurier Poznański zdg 88 336/7

Kafle
kolorowe, szamotowe i białe — szmelcowe poleca korzystnie Fr. Masadyński, Poznań, Plac Nowomiejski 10 a, fabryka kafli. zdg 87 484/5

Drzwi
dwuskrzydłowe, tragarze, szyny, drzwi rozsuwane, oszklone. Sołacz Sołacka 6/8. zdg 88 843

Kilka
używanych

pianin

krzyżowych od 675.— wzwyż poleca Centralny Magazyn Pianin. Poznań, Pierackiego 11. Ng 40 551

Rower
chłopięcy duży, o dwóch kołach tanio sprzedam. ul. Czesława 9, m. 5, w godz. od 16-tej. zdg 88 784

Motocykl
Rudge 500 doskonałym stanie. — Oferty Kurier Pozn. zdg 88 792

Kolonialkę
z maglem, towarem sprzedam, dobry punkt. Adres Kurier Poznański zdg 88 793

Dwie gablotki
oszklone sprzedam. Aleje Piłsudskiego 19, frycer. zdg 88 936

Maszynę
do szycia. Sierocа 5/6 — 5. zdg 88 952

Pianino
krzyżowe zagraniczne. Podgórna 5 — 1. zdg 89 069

Skład
spożywczy 3 pokoje wydzierżawie objęcie 2.000. Garncarska 2, telefon 18-21. zdg 88 921

Wózek
dziecięcy tanio sprzedam. Czesława 18 — 1. suterena. zdg 88 918

Radio-odbiornik
na prąd stały, fabr. Mende z prostownikiem i akumulatorem korzystnie odda. Zgłoszenia tel. 18-85 zdg 88 911

10 krów
wysokocielnych i wycielonych. 20 litrów mleka dziennie sprzedam korzystnie. Adamski. Główna 32. tel. 19-01. zdg 88 901

Motocykl
Rudge Whitworf 2.5 silny w najlepszym stanie sprzeda Kaczor. Mickiewicza 15. tel. 76-60. zdg 88 900

Piekarnię
tanio sprzedam z powodu stosunków rodzinnych. Oferty Kurier Poznański ng 41 315

Kolonialkę
śródmieście, trzypokojowe mieszkanie. Adres Kurier Poznański zdg 89 033

Kosze
drankowe na truskawki półtorakilowe z futerałami lub bez dostarczy fabryka koszykarska Bracia Wagner Rudnik nad Sanem. zdg 89 080

Ford
pedałowiec sprzedam zamienię motocykl. Oferty Kurier Poznański zdg 89 066

Skład
towarów krótkich w centrum — sprzedam. Oferty Kurier Pozn. zdg 89 106

Pianino
Spokojna 3 — 2. zdg 89 100

Narybek
karpia lustrzanego jednoroczny poleca maj. Napachanie, per. Rokietnica. zdg 89 095/6

Motor
3 Km 220 stały, Czerniak. Telefon 55-11 zdg 88 933

Cebuli
większą ilość, gatunek prima — sprzedam. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 909

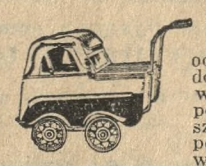

Wózki dziecięce
od skromnych do najwykwintniejszych po najtańszych cenach poleca największy magazyn w Polsce

L. Krause

Poznań, Stary Rynek 25/28 — obok Starego Ratusza, parter, 1, 2 i 3 ptr. Fachowa obsługa. Rok zał. 1839. Tel. 50-51. Przyjmujemy asygnaty. Pg 25 939-14,14

Ford
model

29 — Opel

limuzyna

29

w dobrym stanie sprzedam tanio F. G. Fraas Nast. Poznań, Wielka 14. Pg 25 940-14,12

Wózki
tanio, wybór, Pierackiego 11 — Trabczyńska podwórze. Asygnaty „Kredyt“. zdg 89 050

Maszyny do pisania

małe i duże — nowe, używane z gwarancją — dostarcza najkorzystniej

Kochanowicz S-ka

Plac Wolności 13 Pg 29 945-14,13

Kolonialkę
dobrą z mieszkaniem korzystnie sprzedam. Adres Kurier Poznański zdg 89 089

Platformę
na 60—80 ctr. w bardzo dobrym stanie korzystnie sprzeda. Zgłoszenia Poznańska 51. zdg 89 085

11. KUPNA

Lombardowe
kwity, srebro, złoto, wszelkie starożytności kupuje „Lamus“, Strzelecka 1. Pg 24 994-57,277

Kupię
tokarnię 1 000 do 2 000 toczenia, narzędzia tokarskie, ślusarskie. Oferty Kurier Pozn. zdg 86 241

Lodówkę
kupię. Oferty do Kuriera Pozn. zdg 88 760

Koła tarczowe
20 cal. od Forda lub t. p. w bezchag. stanie kupię. Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 88 737

Tygiel
używany 42 × 34 cm. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 720

Poszukuję
się kupna ca 250 mtr bież. siatki drucianej 1 mtr wysokiej, oczka 25 mm, używanej, lecz w dobrym stanie. Oferty uprasza się skierować p. adr. Radoński, maj. Koć — Górka, pow. Kostrzyn. ng 41 306

Kupię
konia, nie dużego silnego. Oferty Kurier Poznański zdg 88 782

Stare metale
cynk, mosiądz, miedź, oraz złom lany, kuty, palony itp. kupię każdej ilości, płacę gotówką — najwyższe ceny rynkowe. Maksymilian Krystek, Poznań, Koronkarska 13. zdg 88 834

Motocykl
500 ccm w dobrym stanie. Oferty Kurier Poznański zdg 88 783

Chevrolet
6 cyl. 1—1½ ton, reklamówka — lub podwozie dobrym stanie. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 89 103

12. DO WYNAJĘCIA

3
pokojowe ogrodem Sołaczu, drugie Podgórna zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 87 316

Wolne
4 i 3 pokojowe komfortowe, bez podatku. Lodowa 6, gospodarz. zdg 87 811

Trzypokojowe
Garncarska 2 — 7. zdg 88 397

Czteropokojowe
komfortowe, bezpodatkowe, parkiety zaraz. Focha 125. zdg 87 401

Sześciopokojowe
Wierzbięcice 13, wskaże dozorca. Pg 25 641-13,27

Pokój
kuchnia wolne rok z góry. Wybickiego 5, gospodarz. zdg 88 695

2 stajnie
do wynajęcia. Grochowe Łąki 7, m. 16. zdg 88 648

Trzypokojowe
komfort I ptr. słoneczne, ogród. Delikatesy Marsz Focha 58. zdg 88 272

Czteropokojowe
komfortowe I piętro, 1 czerwca, Zupańskiego 16, m. 8. zdg 88 449

Stróżostwo
w willi za mieszkanie wolne. — emeryt lub ogrodnik. Oferty Kurier Poznański zdg 88 759

Ściana
szczytowa na reklamę przy Rynku Wildeckim do wynajęcia. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 88 756

3 pokojowe
wolne od 1 maja rb. Traugutta 28, m. 1. zdg 88 733

Pokój
kuchnia słoneczne wynajmę gospodarz. Rataje, Wioślarska 30. zd 88 966

Wierzbięcice

trzypokojowe
Podgórna

„Rex“
Maja 5. zdg 88 702

Jeden
pokój mniejszy gospodarz. Górna Wilda 147. zdg 88 776

Wielkopańskie

czteropokojowe
centrum. Informacje Trzeciego Maja 5 — 18. zdg 88 865

2
pokoje i kuchnia. Wspólna. — Zgłoszenia Wierzbięcice 21, m. 2. od 16—19. zdg 89 017

Sześciopokojowe
komfortowe, wysoki parter ogrzewanie, ogród, ewentualnie garaż. Matejki 68 — 6 (Grunwaldzka). zdg 89 004

Trzypokojowe
centrum 50.— 75.

„Be-Em-Es“

Grudnia 19. zdg 89 040

Pięciopokojowe
słoneczne, wygodami zgoda gospodarza oddam. Plac Świętokrzyski 2, obejrzeć od 16-ej. Brzozowski. zdg 88 923

Mieszkania
do wynajecia, pokój kuchnia. — Czereśniowa 11. Debiec. zdg 88 342

Pokój
kuchnia samotnym stałym płatnikowi, rok z góry, ulica Jeżycka. Oferty Kurier Poznański zdg 89 072

Pięciopokojowe
czyste, komfort. Marsz. Focha 78 zdg 89 064

Trzypokojowe
od zaraz, rok z góry. Zgłoszenia Zielona 7, m. 1. zdg 88 940

Trzy
bez kuchni III. — bezdzietnemu małżeństwu, jednej lub dwom paniom. Józefa 5, gospodarz. zdg 89 086

Jeden
pokój z góry. Poznańska 37. — portier. zdg 89 087

Dwa
pokoje łazienka, słoneczne. Aleja Hetmańska 9, wskaże dozorca. zdg 89 044

13. SZUKA MIESZK.

Trzypokojowego
słonecznego wygodam niższe piętro, okolica Świętokrzyska, pewny płatnik. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 307

3—4
pokojowego willowego z ogródkiem szuka wyższy urzędnik. — Oferty Kurier Pozn. zdg 88 611

Dwupokojowe
lub jeden kuchnia, śródmieściu od gospodarza płacę z góry. Dąbrowskiego 7, m. 1. zdg 88 669

Mieszkania
2—3 pokojowego z kuchnią, śródmieście, najwyżej II piętro poszukuję. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 88 712

Szukam
mieszkania 2—3 pokoi z kuchnią. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 817

3 pokojowego
mieszkania z łazienką, służbowym itd. poszukuje okolicy Słowackiego, Zwierzynieckiej od 1. 7. lub wcześniej solidny płatnik. Roczny czynsz z góry. Oferty Kurier Pozn. pod zdg 88 779

Profesor gimnazjalny
poszukuje 3-pokojowego komfortem, Jeżyce — Sołacz. Podać czynsz. Oferty Kurier Poznański zdg 88 794

Emeryt
poszukuje jednopokojowe mieszkanie od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 89 031

Emeryt
poszukuje za miesięczną dzierżawą dwupokojowego kuchnią. — Oferty Kurier Pozn. zdg 89 107

Urzędnik
państwowy — dwupokojowego — lub jeden duży kuchnia Wilda — szukam, czynsz z góry. Oferty Kurier Poznański zdg 89 057

1—2
pokoi ewentualnie składem, etatowy funkcjonariusz państwowy. Oferty Kurier Pozn. zdg 89 042

14. ZAMIANA MIESZK.

Dwupokojowe
kuchnia ogródkiem Czerwonaku, pod Poznaniem, na dwupokojowe centrum Poznania. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 87 637

Dwupokojowe
kuchnią czynsz 21,— śródmieście zamienię na duży pokój kuchnią lub dwa. Oferty Kurier Poznański zdg 88 939

15. POKOJE UMEBL.

Wrocławska
14 — 9, ewentl. utrzymaniem. zdg 87 931

Działyńskich
9 — 6. zdg 88 649

Frontowy
niekrępujący Działyńskich 11, parter, Matuszek. zdg 88 321

Frontowy
Reya 5 m. 5. zdg 88 749

Wielkie
Garbary 6 — 5. zdg 88 797

Dwuosobowy
Ratajczaka 9 — 11. zdg 88 825

Utrzymaniem
3 Maja 3 a — 17. zdg 88 822

Czysty
pokój, Fredry 4, II. zdg 88 818

Dwuosobowy
Śniadeckich 22 — 2. zdg 88 970

Przyjezdnym
niekrępujący, Matejki 45 — 6. zdg 88 895

Pokój
słoneczny, wszelkimi wygodami, osobie na stanowisku. Matejki 7 m. 9. zdg 88 887

Śniadeckich
24 — 9. zdg 88 883

Pierackiego
12 — 10. zdg 88 869

Słowackiego
39 — 4. zdg 88 837

Klatki
jedno- dwuosobowy. Marcina 29 m. 3. zdg 88 835

Frontowy
Mielżyńskiego 5, m. 9. zdg 88 949

Jednoosobowy
solidnie umeblowany, światło elektryczne, Graniczna 12, m. 6, wprost Stusia. zdg 88 948

Pokój
utrzymanie, 3 Maja 7 — 11. zdg 88 766

Pokój
próżny, osobne wejście. Św. Wojciech 27/18. zdg 88 772

Skryta
7—6. zdg 88 778

Działyńskich
2 — 8. zdg 88 786

Ładny
balkonowy telefon. Słowackiego 25 — 5. zdg 88 791

Pokój
Pocztowa 31 a — 12. zdg 88 999

Słowackiego
39 — 9. zdg 89 028

Inteligentnym
łazienki — telefon. Marcina 64, mieszkanie 10. zdg 88 985

Pokój
Słowackiego 36 — 9. zdg 89 027

Jedno-
dwuosobowy. Skryta 1 — 5. zdg 88 913

Duży
frontowy, parter, centrum na biuro. Oferty Kurier Poznański zdg 88 903

Solidny
Szymańskiego 8 — 9. zdg 88 982

Pokoju
próżnego zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 88 938

Komfortowego
gabinetu niekrepującego śródmieście od maja. Oferty Kurier Poznański zdg 89 067

Przyjezdny
szuka pokoju z klatki niekrepującego. Oferty Kurier Poznański zdg 89 008

Szukam
pokoju umeblowanego dwuosobowego z używaniem kuchni. Ulica obojętna. Podać cenę. Oferty Kurier Poznański zdg 89 010

Krawcowa
szyje tanio. Sieroca 1. I ptr. zdg 88 920

Lisy
kurtki, modernizacja futer. Ratajczaka 26. Kalksteinowa. zdg 88 910

24. NAUKA

Szkoła tańców
baletmistrza Szczurka - Szczurkowej, Podgórna 6

Panienki
do baletu przyjmę. zdg 87 270

Prawdziwym przyjacielem „Jlustracji Polskiej"

Najnowszy nr (15) „Jlustracji Polskiej" zawiera m. in.:

Ostatnia droga Karola Szymanowskiego,
Papież błogosławi tłumy wiernych,
Polska lokomotywa optywowa w Paryżu,
Bydgoszcz i Toruń, ulubione miasta Wyczółkowskiego,
Pół tysiąca grobów w jednym dniu,
Rozpacz Króla Edypa,
Bieg „Kuriera Poznańskiego",
Niemcy ubili ostatniego żubra w Polsce,
Polsko-niemiecka „dyplomatyczna żona",
Tydzień Kobiecy, Tydzień Młodzieży, Humor,
i początek rewelacyjnej powieści o Marii Skłodowskiej
pt. „Radium"

jest nie tylko ten, kto sam abonuje to najpopularniejsze pismo ilustrowane, ale także ten, kto jedna nowych abonentów

Śniadeckich
20 — 8. zdg 88 981

Niekrępujący
frontowy zaraz. Grobla 29a — 3. zdg 88 974

Dwuosobowy
ładny, całodzienne utrzymanie. — Pierackiego 9, m. 6. zdg 89 034

Oddam
pokoik emerytce za gospodarzenie i uprzątanie 3 pokoi. Zgłoszenia pod zdg 89 032 Kurier Poznański.

2
dyskretne — gabinet — sypialnie — inteligentowi. Oferty Kurier Poznański zdg 89 059

Jasna
9—6, jedno-, dwuosobowy, utrzymaniem, bez. zdg 89 101

Śniadeckich
9, m. 4, łazienka, elektryczność. zdg 89 098

Pokój
panu Matejki 65 — 3. zdg 88 944

Panom
Działyńskich 6 — 10. zd 88 924

Zamek
Zygm. Augusta 2 — 9. zdg 89 112

Jedno-
dwuosobowy, komfortowy, słoneczny. Wierzbięcice 24a — 3. zdg 89 111

Wygodny
słoneczny. Alej Marcinkowskiego 1—7, II. zdg 89 110

Przyjezdnym
niekrępujący. Ratajczaka 11a — m. 112. zdg 89 048

16. SZUKA POKOJU

Pokoju
ładnego okolicy Wierzbięcice — 2 panów. Oferty Kurier Poznański zdg 88 754

Słonecznego
małego ,śródmieście. Oferty Kurier Poznański zdg 88 730

Poszukuję
2
pokoi umeblowanych z użyciem kuchni, nie wyżej II piętra. Zgł. Kurier Pozn. zdg 88 727

Próżny
lub częściowo umeblowany dla starszej inteligentnej. Oferty Kurier Poznański zdg 88 796

Urzędniczka
śródmieściu 30,— Oferty Kurier Poznański zdg 88 708

Panna
poszukuje skromnego pokoju w śródmieściu. Oferty Kurier Poznański zdg 88 853

Próżnego
małżeństwo, płatnik. Oferty Kurier Poznański zdg 88 061.

Pokój
tani, czysty, niekrępujący ewtl. próżny, poszukuje starsza pani, okolica górne śródmieście. Łaskawe oferty z podaniem ceny Kurier Poznański zdg 88 957

Pokój
pusty słoneczny cichy, średniej wielkości, najchętniej I piętro przy Ogrodowej lub okolicy dla starszego solidnego pana od 1 czerwca. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 89 079

17. LOKALE

Skład
św. Marcin 77, wydzierżawię. zdg 88 492

Skład
3 izbowe mieszkanie
Swarzędz
niski czynsz wydzierżawię zaraz. Zgłoszenia Swarzędz, Rynek 19. zdg 88 670

Rzeźnicki
skład korzystnie sprzedam. Wroniecka 17. zdg 88 798

18. DZIERŻAWY

Tokarnię
metrówkę wydzierżawię godzinowo. ceny. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 671

Placu
wraz z szopą szukam. Oferty Kurier Poznański zdg 88 652

Piekarnia
przepisowa, przyległe 2 pokoje i kuchnia w Zaniemyślu (rynek) p. Środa od 1. 5. 37 do wynajęcia. Matschke, Swarzędz. zdg 88 666-7

23. ROZMAITE

Krawieczyznę
damską solidnie tanio. Słowackiego 39 — 9. zd 87 958

Filateliści!
Czasopismo „Ikaros" wydało „Podręcznik znaczków polskich". Prospekty darmo. Białystok. zdg 86 298

Akuszerka
Poznań, Strzelecka 2,
przy Świętokrzyskim
przyjmuje, udziela porady, pomocy położniczej. dg 22 396/7

Znana
Adarelli przepowiada
z Braminów i ręki. Przyjmuje do 8 wieczór. Podgórna 13, mieszkanie 10. zdg 88 799

Fabrykantom lemoniad i cukiernikom
przypominamy, że na sezon obecny polecamy nasze specjalności jak: Esencje pomarańczowe, waniliowe, pasty pomarańczowe, ekstrakty, oraz wszelkie artykuły do tych branż potrzebne. Firma
Żak
Poznań, ul. 27 Grudnia 2. zdg 88 004

Stenografii
księgowości udziela Kromczyńska, Ogrodowa 16, II ptr. zdg 88 919

Kto
udzieli lekcji księgowości. Oferty Kurier Poznański zdg 88 926

Korepetytor
doświadczony potrzebny dla uczni: I gimnazjalnej handl. i dokształcającej. Oferty Kurier Poznański zdg 89 043

25. MUZYKA

Stradivari
i Pani Minister tańczy. Będzie lepiej na płytach gramofonowych
St. Pełczyński,
Poznań Fredry 12. zdg 89 092

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Osoba
nawskroś uczciwa, pracowita poszukuje pracy do wszystkiego. — Oferty Kurier Pozn. zdg 88 694

Gosposia
rutynowana, inteligentna, przyjmie posadę do jednej lub dwóch osób, starszych państwa, lub emeryta, miejscowość obojętna. Łaskawe oferty Kurier Poznański zdg 88 738

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 88 672

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem — szuka posady restauracji. Oferty Kurier Poznański zdg 88 661

Poszukuję
posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 88 660

Szukam
posługi i prania. Oferty Kurier Poznański zdg 88 755

Osoba
zaufana, dobrze polecona szuka posługi. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 739

Samodzielna
z bardzo dobrym gotowaniem, — dobrymi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 88 736

Dziewczyna
dobrze polecona poszukuje posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 88 728

Dziewczyna
samodzielnym gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 88 721

Dziewczyna
starsza poszukuje posługi przed południem. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 713

Gosposia
starsza, rutynowana, inteligentna przyjmie posadę do jednej lub dwóch osób, starszych państwa lub emeryta za małym wynagrodzeniem. Miejscowość obojętna. Oferty Kurier Poznański zdg 87 235/6

Panienka
lat 16, szuka jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurier Poznański zdg 89 055/6

Dziewczyna
zamiejscowa, uczciwa, czysta, z gotowaniem poszukuje posady od 15. Oferty Kurier Poznański zdg 88 947

Panienka
do dzieci poszukuje posady od 15 Oferty Kurier Pozn. zdg 88 946

Dla
mojej uczciwej posługaczki poszukuję posługi śródmieściu. — Oferty Kurier Poznański zdg 88 945

Młoda
do lekkich prac domowych szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 88 704

Dziewczyna
skromna, uczciwa czysta poszukuje posady w lepszym domu. — Oferty Kurier Poznański zdg 88 703

Poszukuję
posługi lub do dzieci. Oferty Kurier Poznański zdg 88 699

Dziewczyna
z prowincji szuka posady do wszystkiego od zaraz Oferty Kurier Poznański zdg 88 762

Służąca
sumienna poszukuje posady do starszego państwa jednej — lub dwie osoby. Łaskawe zgłoszenia Kurier Poznański zdg 88 771

Posługi
szukam przed południem. Dzielnicy Jeżyce, Łazarz. Oferty Kurier Poznański zdg 88 852

Dziewczyna
poszukuje posługi z praniem. — Oferty Kurier Pozn. zdg 88 849

Sierota
uczciwa dobrymi świadectwami poszukuje posługi. Oferty Kurier Poznański zdg 88 846

Starsza
uczciwa, spokojna z samodzielnym gotowaniem, dobrze polecona, szuka posady od 15. Oferty Kurier Poznański zdg 88 959

Panienka
do dzieci i lekkich prac szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 88 958

Poszukuję
posady do wszelkich prac. Oferty Kurier Poznański zdg 88 953

Posługaczka
poszukuje posługi z praniem. — Oferty Kurier Pozn. zdg 88 845

Uczciwa
szuka posługi popołudniowej zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 88 960

Służąca
starsza gotowaniem, praniem szuka posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurier Poznański zdg 88 951

Dziewczyna
samodzielna poszukuje posady do jednej lub dwóch osób. Oferty Kurier Poznański zdg 88 997

Osoba
inteligentna średnim wieku ukończonym kursem Pryw. Szkoły Gospodarczej Poznaniu poszukuje posady samodzielnej gospodyni do samotnej osoby od 1. 5. 37. Miejscowość obojętna. Oferty Kurier Pozn. zdg 89 029

Służąca
wiejska uczciwa, szuka posady z gotowaniem do wszystkiego do mniejszej rodziny. Oferty Kurier Poznański zdg 89 035

Uczciwa
skromna, smaczne gotowanie, poszukuje posady u wdowca, samotnej, lub bezdzietnych. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 978

Uczciwa
poszukuje posady do dzieci — prac domowych. Oferty Kurier Poznański zdg 89 077

Sierota
poszukuje posady, pracowita — uczciwa z długoletniemi świadectwami. Ofery Kurier Poznański zdg 89 109

Panna
szyciem do dzieci lub lekkich prac, zaraz lub 15. szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 88 943

Dziewczyna
poszukuje posady gotowaniem u lepszych państwa od 15. Oferty Kurier Pozn. zdg 89 120

Posługi
Jeżyce lub Sołacz zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 89 058

b) Inni

Prasowaczka
praniem poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 87 449

Dziewczyna
lżejszych prac domowych składzie lub chorych, uczciwa, poszukuje posady 15. 4. lub 1. 5. Antoni Klaczyk. Zbąszyń, Pisudskiego 9. ng 41 273

Uczciwy
młody, bezdzietny, poszukuje posady woźnego, portiera, wzgl. innej, dam kaucję do 150,— zł. — Adres wskaże Kurier Pozn. zdg 88 725-6

Córka
inwalidy wojennego, lat 17, z ukończoną szkołę wydziałową poszukuje posady początkującej biurowej. Łaskawe zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P. Koło Poznań, ul. Kozia 8, telefon 29-94. zdg 88 674-5

Robotnik
woźnica, zamiłowaniem koni szuka posady ewentl. kaucja. Oferty Kurier Poznański zdg 88 829-30

Stenotypistka
polsko - niemiecka, z stenografią, pracuje pierwsze ćwierćrocze bezpłatnie — poszukuje posady. — Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 86 984

Mechanik
na rowery bez spawania, dokładny w pracy poszukuje posady. — Łaskawe zgłoszenia Kurier Poznański zdg 88 248

Szofer
z 5-letnią praktyką kaucją do 300 zł poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 88 615

Panienka
poszukuje posady do starszych dzieci w inteligentnej rodzinie. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 614

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Środa, 7 kwietnia.

6.30 audycja poranna; **11.30** audycja dla szkół: a) „Nasze ptaki na wiosnę" — pogadankę przyrodniczą wygłosi Jerzy Dylewski; **12.03** koncert orkiestry wojskowej; **12.40** dziennik południowy; **12.50** „Na służbie w mieście" — pogadankę wygłosi Olga Wróblewska-Ustupska (ze Lwowa); **15.00** wiadomości gospodarcze; **15.15** patrz programy lokalne; **16.10** „Zagadki muzyczne" — aud. dla dzieci starszych w opracowaniu Ady Arntz i Tadeusza Seredyńskiego — (ze Lwowa); **16.30** orkiestra salonowa pod dyr. Teodora Rydera (z Łodzi); **17.00** „Dzieje kontrtorpedowca" — odczyt, wygłosi Olgierd Żukowski; **17.15** polskie pieśni i utwory skrzypcowe: **17.50** „Walka z niepokojem" — „Rozmowa z przyjacielem", przeprowadzi prof. Tadeusz Kotarbiński; **18.00** pogadanka aktualna; **18.10** przemówienie płka Gabrysia, kierownika okręgowego urzędu W. F. i P. W. — Łódź (z Łodzi); **18.15** wiadomości sportowe; **18.25** patrz progr. lokalne; **18.50** „Chytry człowiek" — felieton prawno-społeczny Jadwigi Zieleńczykówny; **19.00** „Miłość kelnera" — obrazek z powieści Henryka Worcella pt. „Zaklęte rewiry"; **19.20** patrz programy lokalne; **20.35** „Chwila Biura Studiów"; **20.45** dziennik wieczorny; **20.55** pogadanka aktualna: — **21.00** koncert chopinowski w wyk. Witolda Małcużyńskiego, laureata III Międzynarodowego Konkursu im. Fr. Chopina (3-cia nagroda); **21.30** Ludwik Spohr: Nonet op. 31; **22.00** mała orkiestra P. R.

WARSZAWA

Warszawa — 15.15 koncert rozrywkowy (płyty); **15.55** „Skrzynka techniczna"; **18.25** muzyka lekka (płyty); **18.45** program na jutro; **19.20** Jan Brahms: Sonata f-moll op. 120 Nr. 1 na altówkę i fortepian (płyty); **19.45** koncert rozrywkowy z udziałem Armanda Grabbo — baryton (płyty); **23.00** muzyka taneczna (płyty).

POZNAŃ

Poznań — 13.00 orkiestra symfoniczna i soliści (płyty); **13.55** przegląd giełdowy; **15.15** „Z różnych stron" — Polska muzyka ludowa (płyty); **15.35** „Życie kulturalne i społeczne Poznania"; — **15.40** pogadanka społeczna; **15.45** wujaszek Kazio omówi listy od dzieci; **18.25** „Czwartek literacko-artystyczny w Pałacu Działyńskich" — omówi Stanisław Sojecki; **18.35** „Śpiewaczki" (płyty); — **19.20** fragment operowy; — **19.35** wieczór prozy: Recytacja prozy (Tadeusz Kraszewski) **19.45** koncert muzyki polskiej. Udział biorą: Chór Związku Pracowników Skarbowych pod dyr. Stanisława Kwaśnika, Ludwik Kurkiewicz — klarnet; Stanisław Pawlak — skrzypce, Władysław Raczkowski — akompaniament.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

16.30 Droitwich. Koncert chopinowski. **Radio Paris.** Rec. fort. Zbigniewa Drzewieckiego. **19.00 Menachium.** Wieczór muzyki operowej. **19.30 Wiedeń.** Koncert Beethoenowski. **20.00 Bruksela flam.** Koncert z cyklu wielkich koncertów środowych. **20.10 Budapeszt.** Koncert ork. budapeszteńskiej. **20.30 Strasburg.** Koncert symf. **20.50 Brno.** „Sarka" op Janaszka. **21.00 Mediolan.** „Neron", op. Mascagniego. **Frankfurt.** Występ węgierskiej ork. filharmonicznej. **Sztutgart.** Koncert wieczorny. — **21.15 Droitwich.** Koncert symf. — **Bruksela flam.** Utwory Strawańskiego. **21 50 Rzym.** Koncert symf.

Wyprawy ŚLUBNE GOTOWE NA ZAMÓW. I Z METRA.
J. Schubert
FABR. BIELIZNY - DOM PŁÓCIEŃ
ST. RYNEK 76
ODDZIAŁ: UL. NOWA 10.
P. 24 093-7.61

Prasowaczka
pierwszorzędna po domach szuka pracy. Przybyszewska, Ludwika Rzepeckiego 38 — 2. zdg 87 312

Maszynistka
kursistka poszukuje praktyki. — Oferty Kurier Poznański zdg 87 311

Rutynowany
bankowiec, kasjer, książkowy, kupiec, języki niemiecki, rosyjski, średnie wykształcenie szuka posady zaraz, wymagania skromne. Oferty Kurier Poznański zdg 87 386

Emeryt
kolejowy VII grupy obeznany z reklamacjami i taryfami, dobry język niemiecki szuka zajęcia. — Oferty Kurier Pozn zdg 86 913

Panienka
lat 31, bardzo dobrej rodziny, inteligentna, dobrymi poleceniami, miłego charakteru chętnie przyjmie posadę wyręczycielki pani domu lub wychowawczyni dzieci, długoletnią praktyką. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 87 051

Szuka posady w Gdyni lub Poznaniu

biuralistka
początkująca, korespondencja — polsko - niemiecka, stenografia. Graczyk Bydgoszcz, Łąkowa 6. ng 40 844

Gorzelany
rolnik, Polak, lat 45, zmieni posadę po kawalersku od 1. 4. lub później. Zgłoszenia Kuczer Łukasz, gorzelany, Czarny Las, poczta Woźniki Śląskie. zdg 84 456

Administracji domów
poszukuje przedwcześnie zemerytowany urzędnik państwowy, narodowiec, obeznany ze wszystkimi sprawami wchodzącymi w zakres tak samej administracji jak i urzędów skarbowych, rozjemczych i sądownictwa. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 88 100

Cukiernik
samodzielny z kartą rzemieśln. poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Oferty Kurier Pozn. zdg 8 892

Krawcowa
pierwszorzędna szyje po domach szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 88 879

TEATRY

Poznań, wtorek, 6. 4.

TEATR POLSKI: Wtorek, 6. 4. „Kto zabił?" gościnny występ Jana Boneckiego.
Środa, 7. 4. „Wiosna w domu", po cenach do połowy zniżonych.
Czwartek, 8. 4. „Zamieszaj", po cenach do połowy zniżonych.
TEATR WIELKI: Środa, 7. 4. „Miłostki kadetów".
Czwartek, 8. 4. „Carmen", z gośc. wyst. **Conchity Velazquez.**
Piątek, 9. 4. „Maria".
TEATR WIELKI: KONCERTY SYMFONICZNE: Wtorek, 6. 4. XI. koncert symfoniczny. Dyrygent: Feliks Nowowiejski. Solistka: Angelica Morales — fortepian.

KINA

Poznań, wtorek, 6. 4.

APOLLO: „Dama Kameliowa".
CORSO: „Ostatni Sygnał".
GLORIA: „Skowronek".
GWIAZDA: „Będzie Lepiej".
OŚWIATOWE T. C. L.: „Dzisiejsze czasy".
METROPOLIS: „Dama Kameliowa".
RENAISSANCE: „Czarny Hrabia".
SŁOŃCE: „Stradivari".
SFINKS: „Dwie Joasie".
ŚWIT: „Brutal".
TĘCZA-Łazarz: „San Francisco"
TĘCZA-Wilda: „W. L. 6 nie wylądował".
WILSONA: „W cieniu samotnej sosny".

Bezpłatnej praktyki
do ekspedycji ciast w pierwszorzędnej cukierni poszukuje od zaraz, możliwie z utrzymaniem. — Łaskawe oferty Kurier Pozn. zdg 88 889

Nauczycielka
praktyką 8 letnią szkoły powszechnej, niemiecki, początki francuskiego, muzykę przyjmie posadę. Oferty Kurier Poznański zdg 88 968

Krawcowa
wykonuje garderobę damską — dziecięcą, szuka posady, poza dom, wieś. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 710

Ogrodnik
poszukuje stałej lub przejściowej posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 697

Krawcowa
dobrym krojem, dziennie 1,50 szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 88 365

Panna
z dobrymi świadectwami kilkoletnią praktyką szuka posady do dzieci od 1 maja. Oferty Kurier Poznański zdg 88 324

Kasjer
poszukuje posady 1. 7. na majątku, kilkuletnia praktyka — dobre świadectwa, polecenia — pisze na maszynie. Oferty Kurier Poznański zdg 88 473

Krawcowa
poszukuje posady w dom. kroje i szycie modelowych sukien pierwszorzędne Mostowa 32, m. 6. zdg 88 291

Od czerwca poszukuję
magistra
chrześc. doświadcz. polec. z podaniem pensji przy wolnym utrzymaniu Stara Apteka, Kępno. dg 22 641

Placówki
dla lekarzy rejonowych są do objęcia w dwóch osadach powiatu bilgorajskiego. Miesięczne uposażenie 200.— zł i mieszkanie około 15 godzin pracy tygodniowo. Praktyka prywatna obszerna. Ubezpieczalnia — leczenie urzędników państwowych. Ludność prosi o lekarza! Zgłoszenia do Lek. Pow. Biłgoraj — Starostwo. Pg 25764-62.174

Młynarza
maszynisty lub wspólnika z kaucją poszukuje młyn parowy. — Oferty Kurier Pozn. zdg 88 688

Prywatna SZKOŁA POWSZECHNA
przy
GIMNAZJUM im. A. MICKIEWICZA
w Poznaniu
podaje do wiadomości, że w myśl rozporządzenia Kuratorium O. S. P. przyjmuje na nowy rok szkolny zgłoszenia dzieci do wszystkich klas szkoły powszechnej
w czasie od 4 do 7 kwietnia, i to pomiędzy godziną 10 a 13, w kancelarii gimnazjum im. Mickiewicza, ulica Marszałka Focha nr. 92 Telefon 70-10 i 74-62
ng 41 136 Tamże przyjmuje się wpisy do
Gimnazjum Męskiego im. Mickiewicza
i Gimnazjum Żeńskiego im. J. Słowackiego

Rolnik
zamiłowany, pilny, lat 37, praktyki 15 poszukuje posady podwórzowego, włodarza, innej. Oferty Orędownik, Poznań zd 88 668

Krawcowa
pomocnica szuka posady. Miejscowość obojętna. — Zgłoszenia Orędownik, Poznań zd 88 664

Maszynistka
korespondentka, dłuższą praktyką przyjmie posadę najchętniej na prowincji. — Wynagrodzenie skromne. Oferty Orędownik, Poznań zd 88 814

Krawcowa
poza dom szyje damską, męską, dziecięcą garderobę, bieliznę 1,50 dziennie, szuka posady. Oferty Orędownik. Poznań zd 88 894

Poszukuję
posady biurowej za 80 zł miesięcznie. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 88 770

Kasjerka - ekspedientka
szuka posady do składu rzeźnickiego lub pieczywa. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 87 158

Krawcowa
długoletnia praktyka szwalniach poszukuje posady poza domem. Oferty Kurier Pozn. zdg 89 020

Biegła
maszynistka własna maszyna, stenografia, francuskim, niemieckim wysoka kaucja, szuka posady. — Oferty Kurier Poznański zdg 88 917

Syn
uczciwych rodziców pragnie wyuczyć się rzeźnictwa (prowincja). Oferty Kurier Poznański zdg 88 908

Fryzjerski
pomocnik młodszy, poszukuje posady. Kołodziej, Opalenica. Odbudowanie I. zdg 88 905

Młodszy
pomocnik krawiecki szuka posady za skromnym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 89 124

Sumienny
poszukuje posady woźnego inkasenta lub innej ewentl. kaucje. — Oferty Kurier Poznański zdg 89 054

Szukam
nauki krawiectwa damskiego na 1 lub 3 lata. Oferty Kurier Poznański zdg 88 218

Syn
uczciwych rodziców, lat 17 poszukuje nauki ślusarza, lub elektromontera. Oferty Kurier Poznański zdg 88 252

Panna
z szyciem lub do lekkich prac domowych szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 88 407

Chłopiec
16-letni uczciwy szuka pracy. — Oferty Kurier Poznański zdg 88 332

Urzędnik
gospodarczy zmieni posadę 1. 7. Energiczny, obowiązkowy, kilkuletnia praktyka — dobre świadectwa, polecenia — zna prowadzenie książkowości, kasowości — pisze na maszynie. Oferty Kurier Poznański zdg 88 472

Wychowawczyni
nauczycielka, pierwszy rok nauczania, początki francuskiego, — dłuższą praktyką świadectwa, — referencje na żądanie poszukuje posady na wyjazd. Oferty Kurier Poznański zdg 88 654

Fachowiec specjalista
w cykorii, kaw słodowych, konserw kawowych poszukuje posady. Praktyka Polsce oraz za granicą. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 88 643

Młynarz
obeznany z motorami gazowymi i na ropę poszukuje posady od zaraz lub później. Kazimierz Nowak, Tarnówko, poczta Boruszyn, pow. Czarnków zdg 88 618

Posady
przedsiębiorstwie handlowym — przemysłowym poszukuje student prawa lub podczas Targów. — Oferty Kurier Poznański zdg 87 348

Inteligentna
sierota na wskroś uczciwa bardzo dobre świadectwa szyciem szuka posady ręczn. robót, niemieckiego bezpłatnie. Oferty Kurier Poznański zdg 87 446

Robotnik
pracowity, uczciwy z prowincji, szuka jakiejbądź pracy, najchętniej do składu. W razie potrzeby złoży kaucję. Oferty Orędownik, Poznań zd 88 285

Rolnik
starszym wieku uczciwy, samodzielny, znający prace gospodarcze przyjmie posadę parobka. — Oferty Orędownik, Poznań zd 88 295

Zecer
akcydensowy po wojsku, obeznany z obsługą tygli i stereotypią poszukuje posady od zaraz. Łaskawe zgłoszenia Orędownik, Poznań zd 87 502

Poszukuję
posady za inkasenta, woźnego lub magazyniera za kaucją do 500 zł. Oferty Orędownik, Pozn. zdg 88 149

Inteligentna
szuka posady na wsi do lekkich prac bez wynagrodzenia. Ofetry Orędownik, Poznań zd 88 464

27. WOLNE MIEJSCA

Francuzka
młodsza lub Polka nauczycielka władająca językiem jak rodowita Francuzka, potrzebna do chłopca 8 letniego. Zgłoszenia z odpisem świadectw do „Par", Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod „13,55". Pg 25 642-13.55

Uczeń
ruchliwa kolonialka potrzebny. Jesse Focha 160. zdg 88 685

Krawcowa
znający dobry krój może się zgłosić. Kraszewskiego 11, m. 11 zdg 88 681

Kucharka
młoda lepsza kuchnia, wszelkie prace. Chełmońskiego 1, m. 7. zdg 88 647

Dziewczyna
do posług, lub służąca zaraz. Saperska 11, m. 1, od 16—18. zdg 88 608

Uczennica
do krawieczyzny może się zgłosić Kwiatowa 4 — 11. zd 88 788

Fryzjerka
potrzebna zaraz z utrzymaniem na stałe. Zgłoszenia Kruszwica, Rynek 18, fryzjer. zd 88 988

10 pań
katoliczek z dobrą orientacją, — zdecydowanych, chętnych do pracy bez względu na stan wykształcenia dotychczasowe zajęcie w wieku 25—45 lat z dokumentami przyjmiemy do stałej pracy na miejscu. Zgłosić się Cieszkowskiego 7, m. 5 wyższy parter, — środa godz. 10—13. zdg 88 537

Czeladnik
szewski młodszy potrzebny. — Główna, ul. Gnieźnieńska 78. zd 88 907

Pomocnik
fryzjerski zaraz potrzebny stałe. Zgłoszenia Poznań, Wały Zygm. Augusta 3 — 12. od 7—8 wieczór. zd 88 902

Dziewczyna
młodsza do wszystkich prac domowych z szyciem i prasowaniem, od zaraz. Skarbowa 22 — m. 4. zdg 88 715

Dziewczyna
młodsza, uczciwa, czysta, dziecka prac domowych. Marcin 111 — 2. zdg 88 823

Pomocnik
i uczeń szewski na pracę damską pierwszorzędną potrzebny. K. Nowak, Poznań, Dąbrowskiego 35/37. zdg 89 074

Młodszy
czel. blacharski od zaraz. Zgłoszenia osobiste. K. Rychter — Barcin. n 41 164

Nakładaczka
na tygiel potrzebna. Drukarnia „Gryf", Pl. Wolności 4. zd 88 566

Formiarze
do formowania kafli mogą się zgłosić. Wskaże Orędownik. Poznań zd 87 459

Potrzebny
do biura Org. Zaw. sekretarz do popołudniowego urzędowania. Reflektuje się na siłę w tym względzie wszechstronnie obeznaną. Oferty Kurier Poznański zdg 88 816

Ekspedientka
potrzebna do kiosku z kaucją od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 88 815

BORSAL
IDEALNY PUDER i MYDŁO DLA DZIECI

R. Barcikowski S. A. Poznań
ng 39 496/500

Młoda
inteligentna pisaniem maszyną potrzebna. Oferty Kurier Poznański zdg 88 972

Uczennica
potrzebna. Zakład Fryzjerski — Półwiejska 16. zdg 88 881

Nauczycielka
z gotówką, obejmie posadę w szkole. Oferty Kurier Poznański zdg 88 866

Cukiernik
potrzebny natychmiast. Chodzież, Kościuszki 2. zdg 88 768

Ogrodnik
samodzielny poszukiwany na majętność. Zgłoszenia Wierzbicki, Towarowa 21. zdg 88 780

Kelner
młody potrzebny. Café George. zdg 88 863

Dziewczyna
z dobrym gotowaniem i panienka do dzieci z dobrymi świadectwami mogą się zgłosić. ul. 27 Grudnia 10, m. 3, godz. 3—5. zdg 88 842

Pisarz podwórzowy
potrzebny zaraz. Kilkuletnia praktyka, dobre referencje konieczne. Oferty z odpisami świadectw: maj. Kostrzynek, p. Wysoka. Nieuwzględnione bez odpowiedzi. Pg 25 938-54.343

Służąca
wszystkiego 15.—. Grunwaldzka 19 — 13. zdg 88 787

Dziewczyna
czysta, uczciwa do wszystkiego zaraz. Dąbrowskiego 27 a, m. 2. zdg 89 036

Marszantka
całoroczna posada. Oferty Kurier Poznański zdg 89 915

Poszukuję
do nowozaprowadzonej kancelarii adwokackiej siły biurowej. Oferty Kurier Pozn. zdg 88 912

Służąca
z praniem i gotowaniem potrzebna zaraz. Półwiejska 4. I p., front zdg 88 906

Fotografka - retuszerka
tylko dobra siła fachowa potrzebna na stałą posadę do zakładu na Pomorzu. Krótki życiorys fotografia, odpis świadectw i warunki prosze przysłać do adm. Kuriera Pozn. ng 41 316. Nieuwzględnione odpowiedź listownie.

Uczeń
z ukończoną szkołą handlową do składu sukna i konfekcji potrzebny od zaraz. F. Banaś. 27 Grudnia 16. zdg 88 975

Poszukuję
o dzaraz młynarza w młodym wieku, dzielny fachowiec, obeznany z motorem gazowo-ssącym, władający językiem polskim i niemieckim. Sotny Młym, Inowrocław, ul. św. Ducha 99. ng 41 322

Wykwalifikowana
pierwszorzędna pokojowa potrzebna do większego dworu. Zgłoszenia środa Hotel Continental, pomiędzy godziną 12 — 1, pokój 124. zdg 89 102

Stolarz
zaraz potrzebny. „Hala Mebli", Wrocławska 38. Pg 25 971-54 348

Przedstawicieli
zaprowadzonych w sklepach spożywczych, kawiarniach, restauracjach dla sprzedaży kawy, — herbaty bezpośrednio z Gdyni poszukuje Firma Importowa - Palarnia Kawy. Zgłoszenia „Mar" Gdynia „1111". ng 41 317

Korepetytor
absolwent lub student, z ostatniego roku W. S. H. potrzebny zaraz. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kuriera Pozn. zdg 89 121

Asystent dentystyczny
samodzielny w operatywie i pracach technicznych wymagania — nieprzeciętne zdolności w nowoczesnej technice, ze znajomością języka niemieckiego poszukiwany od 1. 5. 37. r. Zgłoszenia z odpisami świadectw i fotografią oraz podanie warunków przy — wolnym utrzymaniu do: Dent. Szalczyński, Rogoźno, Wlkp., ul. W. Poznańska 12. ng 41 320

Krawieckich
pomocników samodzielnych na damską miarową pracę zaraz. — Adres Kurier Pozn. zdg 89 099

Skład
papieru, tytoni. Oferty Kurier Poznański zdg 88 925

Kobieta
do sprzątania, przychodnia. — Górna Wilda 48 — 5. zdg 89 123

Portier
samotny, potrzebny zaraz. — Górna Wilda 48. zdg 89 122

Służąca
dobrym gotowaniem od 15 potrzebna Zgłoszenia Marszałka Focha 72, Dolecka. Ng 40 553

W Uniwersytecie Ludowym w Dalkach wolna posada dla
przyrodnika
Pożądana znajomość książkowości. Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja U. L. w Dalkach p. Gniezno dg 22 690

Potrzebna
bufetowa obsługi gości zaraz. — Zgłoszenia W. Garbary 37 — „Zagłoba". zdg 89 113

Dziewczyna
władająca językiem niemieckim praniem wszelkich prac domowych na wieś potrzebna zaraz. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 89 084

Sił pomocniczych
w biurze handlowym, magazynie i rachunkowości przemysłowej,
poszukuje Fabryka Traków i — Maszyn do obróbki drzewa dawniej C. Blumwe w Bydgoszczy. Uwzględni się tylko oferty absolwentów wyższych szkół zawodowych. Posada stała, kariera zapewniona. dg 22 689

29. ROZRYWKA

Aparaty
sieciowe - bateryjne najpoważniejszych fabryk do 18 rat

Detektory
z głośnikiem o bardzo wielkiej sile.
Żyrandole,
oraz wszelkie oświetlenia w wielkim wyborze. Przyjmujemy asygnaty „Kredyt"
Idaszak i Walczak
Poznań, św. Marcin 18 przy Ratajczaka. Pg 25 117-4,85

„Dwie Joasie"
Polska najzabawniejsza komedia
Jadwgia Smosarska
Kinoteatr
„Sfinks".
zdg 87 712

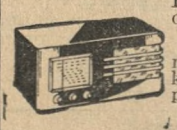
Fonoplastyczny odbiornik
Telefunken
najlepiej i najkorzystniej kupisz w firmie
Radiolavox
Poznań, Ratajczaka 14
ng 41 137/8

„Kapelusz"
modnie przefasonowany odświeżony zastąpi nowy. Tanie kapelusze na składzie. Polska Wytwórnia Kapeluszy 27-go Grudnia 2 podwórze. zdg 88 552

Humor zagraniczny

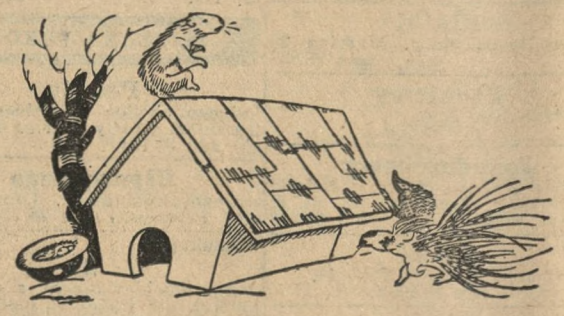

— Cóż to, zima a świstak nie śpi?
— Śpi, ale jest lunatykiem. (M)
(Ric et Rac, Paryż).

Przedpłata na miesiąc kwiecień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w naglych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej) 100 słów w tem 5 naglówk.), słowo naglówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72 P. K. O. Poznań nr. 200-149.